REFERENCE

Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

NINTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FOURTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOLUME II

NO. 27

The 14th May, 1970

सत्यमेव जयते

1988

PRINTED AT THE JONAKI PRESS, ATHGAON GUWAHATI-781 001

Assam
Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

PROCEEDINGS OF THE NINTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FOURTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOLUME II

NO.27

The 14th May 1970

Proceedings of the Ninth Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Fourth General Elections under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India.

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong, at 10 A. M. on Thursday, the 14th, May, 1970.

P R E S E N T

Shri Mohi Kanta Das, M. A., B. L., Speaker, in the Chair, Nine Ministers, Six Ministers of State, Three Deputy Ministers and Thirty-Nine Members.

DEBATES OF THE

ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1970

(BUDGET SESSION)

VOLUME II

NO. 19

The 14th May, 1970

CONTENTS Page

1. Starred Questions and Answers 1

2. Unstarred Questions And Answers 14

3. Re : Raid on Tribal Students at the Sapatgram Academy High School. 53

4. Voting on Demands for grants 54

Demand No. 57

"50-Public works, etc, [Excluding Establishment and Tools and Plant].

Demand No. 58.

CONTENTS

"50-Public works, etc. [Tools and plant and Extrablishment].

Demand No. 83

"103.-Capital Outlay on Public works outside the Revenue Account.

Demand No. 59

"53.-Ports and Pilotage".

Demand No. 60

"57-Road and Water Transport Scheme—A Road Transport - I Working Expenses]

Demand No. 63

"68 - Stationery and Printing."

5. Re : Demand No. 60 131

6. Voting on Demands for grants. 131

Demand No. 66

"71-Miscellaneous-(1.-Expenditure on Account of State Prisoners and Detenus, Miscellaneous gifts and presents and Miscellaneous and Unforeseen Charges, etc.]

CONTENTS

Demand No. 70

"71-Miscellaneous (V-Expenditure on Displaced Persons)"

Demand No. 74

"71-Miscellaneous (IX-Civil Defence)."

Demand No. 76

"77-Extrardinary Charges".

Demand No. 84

"109 - Capital Outley on other works outside the Revenue Account.

Demand No. 85

"114-Capital outlay on Road and Water, Transport Scheme - A - Road Transport."

Demand No. 34

"34-Co-operation"

7. Calling Attention to a matter of urgent Fublic Importance - China Extends Air Base at Phari Dzong 186

8. Statement by Chief Minister-Raid on Tribal

CONTENTS

Students at the Sapatgram Academy High School 187

9: Statement by Minister, Education-Regional Engineering College, Silchar 190

10. Entry of Shri Kano Sanyal, a Naxalite leader into Goalpara. 194

11: Re : Unveiling of Shri Bishnu Rava's Portraint 195

12. ADJOURNMENT 195

QUESTIONS AND ANSWERS

(To which oral answers were given)

Re : Vigilance Commissioner

Shri SAILEN MEDHI asked :—

*245. Will the Chief Minister be pleased to state —

(a) Whether it is a fact that the Vigilance Commissioner, Assam has been given various other assignments such as Chairman, Advisory Board under, Preventive Detention Act, Member of Law Commission, etc., apart from his normal duties ?

(b) In how many States of India there is Vigilance Commissioner ?

(c) What is the age of the present Vigilance Commissioner of Assam ?

(d) Whether Government will consider the abolition of the post of the Vigilance Commissioner in view of inadequate volume of work ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :—

245. (a)—Yes.

(b)—So far information available the State Government, seven States including Assam, have got Vigilance Commissioner at present.

(c)—Sixty-seven years on the 10th April, 1970.

(D)—The State Vigilance Commissioner besides his normal work, has been entrusted with other important functions. Government do not consider to abolish the post.

Shri Sailen Medhi :— Sir, it appears from the reply given by the Chief Minister that the work load does not justify retention of a full time Vigilance Commissioner. Will the Government consider that the work of the Vigilance Commissioner is entrusted to some other officer of the Government doing some other job so that it function properly ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :— Sir, the Vigilance Commissioner has to possess the qualification of a High Court Judge and other fun-

ctions which have been given to him includes, Chairman of the Advisory Board under the erstwhile Preventive Detention Act and Ordinance and at present he is a Member of the State Law Commission, the Arbitrator under the Industrial Dispute Act, 1947 and Chairman of the Advisory Council under Assam Maintenance of Public Order Act. In this way, the works which are actually of semi-judicial nature were given to him.

Shri Sailen Medhi :— Will it not be possible to appoint a person from the State of Assam itself to this post instead of bringing a person from outside the State ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :— Sir, at that time in 1964 nobody from Assam was available.

Shri Phani Bora :— Sir, is it a fact that many of the recommendations of the Vigilance Commissioner are not implemented ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :— Sir, on that would welcome any specific suggestion. So far I

know the Vigilance Commissioner's recommendations are implemented.

Shri Phani Bora :— So long how many recommendations have been implemented ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :— Vigilance Commissioner's annual reports are circulated to the Hon'ble members. The Reports are not handy now, these are very voluminous reports.

Shri Dulal Chandra Barua :— So far as I know, the Vigilance Commissioner has been appointed on a contract basis. The Chief Minister has stated that at the time of his appointment as Vigilance Commissioner no local person was available. Now when local persons, for such jobs, are available, will the Government consider it proper to terminate the contract and appoint a person from the State itself ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :— The present term of the Vigilance Commissioner expires in September this year. After that we will consider.

Shri Debeswar Sarmah :— Sir, considering the heavy expenditure, including his emoluments, his T.A. and D.A. which, during the year 1968-69, probably

exceeded Rs. 2000/- annually, can we not do without him? How could other 9 States do with the Vigilance Commissioner that we have to fall in line with the 6 other States to entertain the services of a Vigilance Commissioner who is, in popular estimation, doing next to nothing?

Shri Bimala Prasad Chaliha :— Sir, the post of the Vigilance Commissioner was created by the different States on the basis of the Santanam Committee Report and on that basis we also thought that it will be better to have the services of a Vigilance Commissioner. As a matter of fact, we were advised by the Guvernment of India also to appoint a Vigilance Commissioner and we have done it. Now, with regard to his work, if the hon'ble members permit me, I would like to say that an officer of that type is very necessary to go into the corruption cases; otherwise with the routine works of a Minister, for example, supposing some complaints of corruption come to me; it is not possible for me to enquire into every detail. Now it is

referred to the Vigilance Commissioner. He examines it puts up his recommendation.

Shri Promode Chandra Gogoi :— Is it a fact that several representations have been submitted to the Government againstthe present Vigilance Commissioner ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :— I have no information.

Shri Debeswar Sarmah :— Sir, the Government of India, of late, why of late, all that we know for the last so many years seek to favour some retired officers in so many corporations, in so many social services and other things and, I think, Sir, our Ministers, our Government shonld not fall an easy prey to the coaxing cajoling and appointing their favourites. Another misfortune is that, Judicial Officers - High Court and Supreme Court Judges - after retirement go about seeking employment. Therefore, if and when any such officer is considered necessary by the Government will they please request the

proper authorities whether Central Government or Supreme Court or High Court to lend them the judges or persons with qualifications for holding posts in High Court who are actually working and who have got some more years to put in. Because, almost without exception, perhaps one percent of concientious officer.

Mr. Speaker :- What is your point.

Shri Debeswar Sarmah :- I am coming to that. Because it is the last suppkementary I may be permited to elaborate my point. Whenever such officers are required will the Government request to loan some officers who are working-whether they are Government servants or whether they are High Court or Supreme Court Judges? I mean exactly, to clear my question, is this: Will the Chief Minister get people who have some years to put in because they have got to work and these retired people work only to bide his time and take it as ex-gratia solatium after retirement.

Shri Bimala Prasad Chaliha :- This is a

suggestion worth considering and we will keep it in mind.

Re : Criterion for determination of age of Government Servant

Shri ROTHINDRA NATH SEN asked :—

*246. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) What is the criterion for determination of age of a Government servant ?

(b) What is the basis for recording the age of one Shri Hem Chandra Hazarika, a Superintendent of the Assam Civil Secretariat in his service book ?

(c) Whether it is a fact that there has been an alteration of age of the said officer recently ?

(b) If so, under whose order and on what authority it was altered ?

(e) What were the reasons recorded for such alteration of age ?

(f) Whether Government are prepared to

alter the age of other Government servants under similar circumstances ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister replied):

246. (a)— The criterion for determination of age of a Government servant is normally the Matriculation certificate or equivalent certificate. In case where these are not available, the Head of office should verify the date with reference to the birth certificate to be produced by the Government Servant.

(b)—The Matriculation certificate.

(c)—Yes, in 1968.

(d)—Under the orders of the then Chief Secretary to the Government of Assam in relaxation of S. R. 8 of the Assam F. Rs and S. Rs with the concurrence of Finance Department.

(e)—Government considered the case of Shri Hazarika, as the date of his birth originally recorded in his Service Book on the basis of

his Matriculation certificate was found after due examination to be a genuine mistake for which the officer should not be penalised.

(f)--Government will examine and decide individual cases on their own merit.

Re : Number of petitions for Electoral Rolls

M. SHAMSUL HUDA asked :—

*247. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) The total number of petitions received by the Election Officer, Nowgong, for enrolment of names in the Electoral Rolls, in 1969?

(b) The total number of petitions granted by him, and the total number of petitions rejected by him ?

(c) Whether there were local hearings on the petitions ?

(d) If not, how could he determine the eligibility or otherwise of the petitioners ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief

Minister replied :—

247. (a)—Altogether 3,533 claims were received by the Electoral Registration Officer (Election Officer), Nowgong.

(b)—Out of 3,533 claims, 1,781 were allowed and 1,752 were rejected.

(c) - Yes. In the cases of 1,929 claims local hearings were held. The remaining 1,604 claims were disposed of by Electoral Registration Officer under rules 17 and 18 of the Registration of Electors Rules, 1960.

(d) – Does not arise.

Shamsul Huda:—অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি জনাত আৰু মই নিজে ব্যক্তিগত ভাবে Election অফিচাৰক Local Hearing দিবৰ কাৰণে কৈছিলোঁ। কিন্তু সেই ক্ষেত্ৰত সকলোঠাইতে Local hearing নিদি—অফিচতে বহি দৰ্খাস্ত পৰীক্ষা কৰিলে যাৰ ফলত দৰ্খাষ্টকাৰী গাঁৱৰ পৰা আহিব নোৱাৰে। সেই সম্পৰ্কে চৰকাৰে পুনৰ বিবেচনা কৰি চাবনে ?

Shri B. P. Chaliha :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়টো প্ৰকৃতপক্ষে Election—commission ৰ এটা বিষয়। ইয়াত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা তেনেকুৱা পোনপটিয়া ভাবে কৰিবলৈ একো

নাই । কিন্তু মাননীয় সদস্যই যিটো কথা কৈছে সেইটা বিবেচনা কৰি চাম ।

M. Shamsul Huda:—এই ভোটৰ তালিকাত নাম ভৰ্ত্তি কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে কিছুমান মানুহ অস্থায়ী ভাৱে নিয়োগ কৰিছিল আৰু লগতে পঞ্চায়ত সমূহকো দায়িত্ব দিছিল । কিন্তু এই কথাটো চৰকাৰে জানেনে যে, পঞ্চায়ত সমূহে যথাযথ ভাৱে এই দায়িত্ব পালন কৰা নাই ? যদি জানে চৰকাৰে এই সম্পৰ্কে কিবা ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :— প্ৰশ্নটো ভালকৈ নুবুজিলো ।

M. Shamsul Huda :— ভোটাৰ List-collect কৰিবৰ কাৰণে Town বিলাকত কিছুমান Enumerator ক আৰু গাঁৱ বিলাকত পঞ্চায়তৰ সম্পাদকক দিয়া হৈছিল । কিন্তু গাঁও পঞ্চায়-তৰ সেই সম্পাদকে বহু ঠাইত ইৰ্ষ্চা কৰিয়েই হওক বা টকা-পইচাৰ লোভ কৰিয়েই হওক যথাযথ ভাৱে কাম নকৰি বহুতো মানুহৰ নাম বাদ পেলাই থৈছে । এই সম্পৰ্কে চৰকাৰে কিবা ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :— এতিয়া পুনৰ সং-শোধনৰ সময়ত চাবলাগিব যাতে তেনেকুৱা হবলৈ নাপায় ।

Shri Sadhan Ranjan Sarkar :— নগাও জিলাত কেই-

খন মান ভোটাৰ List কৰাৰ ঠাইত Enumerator এ বহুতো মানুহৰ নাম বাদ পেলাই থৈছে। ইয়াৰ কাৰণে মই নিজে Verbally ও Election অফিচাৰক এই বিষয়ে কৈছিলোগৈ। কিন্তু তেখেতে কলে যে, সম্পূৰ্ণ staff নোহোৱাতহে এনেকুৱা অৱস্থা হৈছে। চৰকাৰে ইয়াৰ ভাল ব্যৱস্থা অৱলম্বন কৰিবনে ? ইয়াৰোপৰি এই ভোটাৰ List ৰ ক্ষেত্ৰত বঙালী মানুহে Citizenship ৰ Certificate দিব লাগে। এই সম্পৰ্কেও চৰকাৰে কিবা ভাল ব্যৱস্থা লবনে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :— প্ৰশ্নটো মোৰ বাবে স্পষ্ট নহ'ল।

Shri Sadhan Ranjan Sarkar :— নগাৱ জিলাত বহুতো ঠাইলৈ Enumerator যোৱা নাই। আৰু নোযোৱাত আমি নিজেই Election অফিচাৰৰ ওচৰত complain কৰিছিলো। তেখেতে কলে যে Adequate Staff নাই। তাৰোপৰি বহুত ঠাইত বঙালী মানুহে Citizenship cetificate দিবলগা হৈছে আৰু কাৰোবাক উৎকষ দিয়াৰ ব্যৱস্থাও কৰিছে। এইটোৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha ;— মাননীয় সদস্যই কৰা আপত্তিৰ বিষয়ে তদন্ত কৰা হব।

Shri Kabir Chandra Roy Pradani :— এই ভোটাৰ list ত নাম ভৰ্ত্তি কৰাৰ যিটো দিহা আছে তাত Enumera-

tor ক কিবা গোপন নির্দ্দেশ দিয়া থাকেনেকি ? বা অমুক শ্রেণী বা সম্প্রদায়ৰ নাম বেচি মুতুলিবি এইটোৰো কিবা নির্দ্দেশ দিয়া থাকে নেকি ? এই Enumerator বিলাকে গাৱে গাৱে নগৈ ঘৰতে বহি বহি লিষ্টত নাম ভৰ্ত্তি কৰে। আনকি মোৰ ৰয় প্ৰধানীৰ ঠাইত অকল প্ৰধানী কৰা হৈছে। এনেকুৱা বহুত মানুহ আছে যে, যাৰ নাম ভোটাৰ list ত উঠাই নাই। এই সম্পৰ্কে চৰকাৰে চাবনে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :— চৰকাৰে তেনেকুৱা কোনো পৰামৰ্শ, নাম সংগ্ৰহ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত নিদিয়ে আৰু কোনো সম্প্ৰদায়ক বাদ দিবলৈও চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কোনো নিৰ্দ্দেশ নাথাকে। যদি কোনো ঠাইত Enumerator বিলাকে কৰিবপাৰে, যদি এইটো কোনো সদস্যই কয় অনুসন্ধান কৰি চাব পাৰো।

Shri Rathindra Nath Sen :— এই প্ৰসংগত মোৰো যথেষ্ট অভিযোগ আছে। আমাৰ এই গাৱসভা বিলাক conduct ত যথেষ্ট সন্দেহ আছে। Enumerator বিলাক গাৱলৈ নাযায় আৰু আপোনাৰ গাৱসভাৰ President এ infeitator ৰ নাম সুমুৱাই আৰু ফলত Rule তো inflated হৈ যায়।

গতিকে মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক নিবেদন কৰো যে, এই প্ৰসংগত মনোযোগ দিয়ে আৰু Election অফিচ বিলাকক সতৰ্ক কৰি দিবনে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :— মাননীয়

সদসাই যিটো কথা কৈছে সেইটোৰ বিষয়ে প্ৰকৃত পক্ষে কোনো এডোখৰ নিৰ্দ্দিষ্ট ঠাইৰ কথা জানিবলৈ পালে অনুসন্ধান কৰিব পৰা হব।

Shri Rathindra Nath Sen :— North কৰিমগঞ্জ অঞ্চল।

Shri Bimala Prasad Chaliha :— ভাল বাৰু।

Shri Atul Chandra Goswami :— চাৰ, এই ভোটৰ List ৰ খচৰা প্ৰকাশ হোৱাৰ পাচত এনেকুৱা বিজ্ঞপ্তি হৈছে যে এই তালিকা জিলা পঞ্জীয়কৰ অফিচতহে চাব লাগিব। আগৰ কথা আছিল খচৰা সমূহ আঞ্চলিক পঞ্চায়ত সমূহলৈ পথোৱা হয়। তেতিয়া কাৰোবাৰ নাম ভোটাৰ List ত উঠিছেনে নাই চাবৰ সুবিধা হয়। এতিয়া কেৱল জিলা অফিচত এই খচৰা থকাৰ কাৰণে--তাত নাম প্ৰকাশ হৈছেনে নাই এইটো চাব নোৱাৰা হৈছে। গতিকে চৰকাৰে এই ভোটাৰ List পঞ্চায়তলৈ পঠোৱাৰ দিহা কৰিবনে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :— বিবেচনা কৰা হব।

Shri Atiqur Rahman Choudhury :— ভোটৰ সমস্যা সম্পৰ্কত নলবাৰী আৰু বৰপেটা মহকুমাত বহুতো Erroded মানুহ আছে। এইঁ বিলাকৰ নাম ভোটাৰ লিষ্টত নাই। নলবাৰী মহকুমাৰ কালাইৰচৰ নামৰ ঠাই খনৰ মানুহ বিলাক ভোটাৰ লিষ্টত সোমোৱা নাই। সেইদৰে অকল সেই জেগাতে নহয় আৰু বহুত জেগাত আছে। এই বিলাকে Correction কৰিবৰ কাৰণে বিশেষকৈ

বৰপেটা আৰু নলবাৰী মহকুমাত ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :– ভোটাৰ লিষ্ট বিলাক যাতে সকলো ঠাইতে শুদ্ধ হয় তাৰ বাবে চৰকাৰে চকুৰাখে। মাননীয় সদস্যই বৰপেটা মহকুমাৰ কথা কৈছে যেতিয়া এইটো Chief Electorial officer ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা হব।

Re : Electoral Rolls

M. SHAMSUL HUDA asked :—

* 248 Will the Chief Minister be pleased to state-—

(a) Whether the Government is aware that large scale omissions in enrolment cropped up during the preparation of Electoral Rolls (scrap method) in 1969 ?

(b) If so, how does the Government propose to rectify the same ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :–

248. (a) & (b)—Government have no specific information. But it is possible that there may be some omissions here and there due to ina-

dvertance or due to omissions on the part of the voters to bring this to the notice of the Electoral Registration Officer in time. In such cases, however, the voters may file claim applications to the Electoral Registration Officers concerned, in the form and in the manner prescribed under the Registration of Electors Rules, 1960.

M. Shamsul Huda : এই নাম বিলাক বাদ পৰাৰ কাৰণ হ'ল যে অফিচৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলে পইচাৰ লোভত নানা অভিনব ধৰণেৰে পলম কৰে । বহুতো সময়ত দেখা যায় তেওঁলোকে Form নিদিয়ে আৰু Form নিদিয়াৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ নাম বাদ পৰে । গতিকে এই ফৰ্ম বিলাক যেতিয়া চৰকাৰে দিব নোৱাৰে তেতিয়া ৰাইজেই সেই Form বিলাক চপাই ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ অনুমতি দিবনে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :– চৰকাৰী ফৰ্ম বিলাক ৰাইজক চপাবলৈ দিয়াব নিয়ম নাই ।

Shri Phani Bora :—এই প্ৰসংগত মই এটা কথা জানিব খুজিছো যে ১৯৬৭ চনতে 'ইনিউ মাৰেটৰ' কাৰণে বহুটো দৰ্খাস্ত লৈছিল আৰু তাৰ Interveiw ও হৈছিল । তাৰ পাচত সেই বিলা-কৰ আজিলৈকে লোৱা হলনে নাই তাৰ খবৰ নাই । আৰু আমি শুনিছো যে 'ইনোমাৰেট' ৰ সংখ্যা কম হোৱাত বহুটো কামত বাধা পৰিছে । গতিকে মই জানিব খুজিছো এই ইনোমাৰেটৰ

বিলাকক কিয় লোৱা নহল ।

Shri Bimala Prasad Chaliha : —এই প্ৰশ্নৰ সঠিক উত্তৰ দিবলৈ মই খবৰ লব লাগিব ।

Shri Nakul Chandra Das :— আমাৰ বঙ্গালী লোক সকলে ভোটাৰ লিষ্টত নাম সুমোৱাবলৈ হলে “চিটিজেনশ্চিপ চাৰ্টিফিকেট” লাগে । এই Certificate পাবৰ কাৰণে তেওঁলোকে মহকুমাধিপতিকে আদিকৰি D. C. ৰ অফিচলৈকে আবেদন কৰি বহু খৰচ ভৰিব লগীয়া হয় । তালিকাৰ নামভৰ্তি কৰিবৰ বাবে অফিচলৈ অহা যোৱা কৰোতেও এই দুখীয়া মানুহ বিলাকৰ বহুত পইচা খৰচ হয় । গতিকে এই দুখীয়া মানুহ বিলাকে যাতে অনাহকত জটিল সমস্যাৰ সন্মুখীন হবলগীয়া নহয় আৰু অযথা ভৰণিৰ সন্মুখীন হবলগীয়া নহয় তাৰ বাবে এওঁলোকে ভোটাৰ তালিকাত নামভৰ্তি কৰা ব্যৱস্থাটো কিবাপ্ৰকাৰে সহজ কৰিব পৰা যায় নেকি সেই সম্পৰ্কে চৰকাৰে বিবেচনা কৰিবনে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :- কেনেকৈ সহজ কৰাৰ কথা মাননীয় সদস্যাই কৈছে ।

Shri Debeswar Sarmah :— চৰকাৰৰ হিচাপ মতে দেখা গৈছে অসমলৈ পাকিস্তানী প্ৰবেশকাৰী, অনুপ্ৰবেশকাৰী আহিয়েই আছে যিহেতু নগাওঁৰ এদিনীয়া Election officer এ তদন্ত কৰিবলৈ যাওতে বাটত ২ জন মান মানুহে বেৰি ধৰে । ইতিমধ্যে এখন বাচ আহি সেইখিনি পাওঁতে তেওঁৰ প্ৰাণ কোনো ৰকমে ৰক্ষা পৰে । এই বিষয়ে আগতেই বহুতবাৰ Discussion হৈছে । এতিয়া

পাকিস্থানী অনুপ্ৰবেশকাৰী বা প্ৰবেশকাৰী সকল যাতে ভোটাৰ লিষ্টত সোমাব নোৱাৰে তাৰ কি ব্যৱস্থা লৈছে আৰু Election অফিচাৰ সকলে তথ্য আদি সংগ্ৰহ কৰিবলৈ যাওতে তেওঁলোকৰ নিৰাপত্তাৰ কাৰণে কি ব্যৱস্থা চৰকাৰে লৈছে।

Shri Bimala Prasad Chaliha :-- পাকিস্থানী অনুপ্ৰবেশ কাৰীক ভোটাধিকাৰ দিয়া হোৱা নাই। সেই কাৰণে ভোটৰ আবেদন বিলাক ভালকৈ তদন্ত কৰি ঠিক কৰি দিয়া হয়। আৰু নিৰাপত্তাৰ বিষয়ে কোনো ঠাইত যদি গণ্ডগোল হয় Election officer এ D C. ক কলে ব্যৱস্থা কৰি দিব।

Shri A. N. Akram Hossain :-- মই এটা কথা জানিব খুজিছো যে গাওঁ পঞ্চায়তৰ Secretary বিলাক অদল বদল কৰি থাকে। এখন গাওঁ পঞ্চায়তৰ Secretary আন এখন গাওঁ পঞ্চায়তলৈ লৈ যোৱা হয়। এই Secretary সকলৰ ৰাজনৈতিক প্ৰভাৱ থাকে। এইদৰে ভবিষ্যতে বদলা বদলি নকৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

Mr. Speaker :- It seens it is a by political question.

Shri Debeswar Sarmah :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো by political Question নহয়। আপুনি press কৰিব পাৰে।

Shri Bhubaneswar Baruah :--বৰপেটা মহকুমাত Enmirator আৰু Superviser পোৱাৰ কাৰণে বিজ্ঞাপন দিছিল, আৰু ২টা পৰীক্ষাও লোৱা হ'ল ট্ৰেজাৰী চালানৰ টকা-পইচা খৰচ কৰিলে ৰাজনৈতিক সাৰ্থপূৰণৰ কাৰণে হেনো তেওঁলোকক—

চাকৰীত মকৰল কৰা নহল। এই নিবনুৱা লোকসকলক অনাহকতে খৰচ কৰোৱা হ'ল আৰু জুলুম কৰি চাকৰী দিয়া নহল, সেই বিষয়ে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :— সেইটো মই আগতেই কৈছো, অধ্যক্ষ মহোদয়, সেইটো খবৰ লব লাগিব।

Shri Dulal Chandra Barua :—মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে voter list ত নাম অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ভাল দৰে তদন্ত কৰা হয়, কিন্তু মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ক জনাব বিচাৰিছো যে বৰ্ত্তমান যিটো Electoral Roll তৈয়াৰ কৰা হৈছে সেই ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ Sufficient যথেষ্ট পৰিমাণে কৰ্ম্মচাৰী নথকা হেতুকে আজি যি ধৰণে ঘৰে ঘৰে গৈ বিচাৰ কৰি বা তদন্ত কৰি Electoral Roll তৈয়াৰ কৰিব লাগিছিল সেই দৰে কৰা হোৱা নাই। এই কৰ্মচাৰী সকলৰ কাৰণে post নথকা হেতুকে post লবৰ কাৰণে কোৱা হৈছিল। কিন্তু অৰ্থ বিভাগে নামঞ্জুৰ নকৰা কাৰণে বিশেষ অসুবিধা হৈছে, এই ক্ষেত্ৰত ব্যৱস্থা লবনে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha ;- নিয়োগ সম্পৰ্কত খবৰ লব লাগিব, কিন্তু বৰ্ত্তমান এই খবৰ মোৰ হাতত নাই। তাৰ পিচত কৈছে যে কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ সংখ্যা কম হোৱাৰ বাবেই এনে হৈছে প্ৰকৃততে সেইটো নহয়; কৰ্ম্মচাৰী সকলে ভালকৈ কাম নকৰাৰ বাবেই এনে হৈছে।

M. Shamsul Huda :— এইবিলাক কাম কৰা হৈছিল মধ্যবৰ্ত্তী নিৰ্ব্বাচন হোৱাৰ আশংকা কৰিয়েই, কিন্তু এই কামটো তৈয়াৰ

কৰাৰ কাৰণেই বহুত মানুহৰ নাম বাদ পৰি গৈছে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত যদি নামবিলাক সোমাই লব পাৰি তাৰ কিবা ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিবনে? ২য় কথা হৈছে ইয়াত অনুপ্ৰবেশকাৰীৰ voterlist ত নাম সোমাই যোৱাৰ আশঙ্কাত অনুপ্ৰবেশকাৰীৰ নাম বাদ দিবলৈ যাওতে যাতে ভাৰতীয় নাগৰিকৰ নাম বাদ দিয়া নহয় তাৰ বাবে দৃষ্টি দিবনে?

Shri Bimala Prasad Chaliha:— অধ্যক্ষ মহোদয়, নাম বাদ পৰি যাব পাৰে কিন্তু নাম বাদ পৰা সকলে claim application Electoral Registration Officer ৰ হাঁতত দিলে সেইবিলাক বিবেচনা কৰা হব। আকৌ ভাৰতীয় নাগৰিকৰ নাম voterlist ৰ পৰা বাদ দিয়াটো প্ৰশ্ন নুঠে, যদি কেনেবাকৈ বাদ পৰে তেতিয়া Electoral Registration Officer লৈ claim application কৰিলে শুদ্ধ কৰি লব পাৰে।

Re: Plantation of "Shal" and "Segun" Trees

শ্ৰীকবিৰ চন্দ্ৰ ৰয় প্ৰধানীয়ে সুধিছে:

* ২৪৯। মাননীয় বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) বৰ্ত্তমান আমাৰ কিমান একৰ মাটিত শাল, চেগুন ইত্যাদি গছৰ নতুনকৈ Plantation কৰা হৈছে?

(খ) প্ৰতি একৰত বছৰি কিমান টকা খৰচ ধাৰ্য্য কৰা হৈছে?

(গ) ইয়াৰ বাবে নতুনকৈ মানুহ নিয়োগ কৰাৰ ব্যৱস্থা হৈছে নেকি ?

(ঘ) গছ ৰক্ষাৰ বাবে Forest Defence Force গঠন কৰাৰ প্ৰস্তাৱ আছে নেকি ?

(ঙ) যদি আছে, তেনেহলে Forest Villagers ক সেই দায়িত্বটো দিয়া কথাটো চৰকাৰে ভাবিছে নেকি ?

বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰীয়ে উত্তৰ দিছে ঃ

২৪৯। (ক)—১৯৬৯-৭০ চনত ২৯২ হেক্টৰ আৰু ৩৫৮ হেক্টৰ শাল আৰু সেগুন যথাক্ৰমে ৰোৱাইছে।

চতুৰ্থ পৰিকল্পনাত বছৰি এই অনুপাতে শাল আৰু সেগুন ৰুবলৈ পৰিকল্পনা কৰা হৈছে।

(খ)—প্ৰথম পাঁচ বছৰলৈ প্ৰতি বছৰে গড় অনুপাতে প্ৰতি হেক্টৰত খৰচ হল—

শাল—২১৬. টকা

সেগুন—১০৪. টকা

(গ)—নতুনকৈ শাল আৰু সেগুন ৰুবলৈ এতিয়ালৈকে নতুনকৈ মানুহ নিয়োগ কৰিব লগা হোৱা নাই। কিন্তু বাগানৰ বৰ্গ পৰিমাণ বেচি হৈ গলে আৰু বৰ্ত্তমান থকা মানুহে কাম চম্ভালিব নোৱাৰা হলে আগলৈ লব লগা হব পাৰে।

(ঘ)—বনজ গছ-গছনি ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে প্ৰত্যেক সংমণ্ডলত

একোটাকৈ Protection Squad গঠন কৰাৰ পৰিকল্পনা আছে। বৰ্ত্তমান সেই বিষয়ে কাম আৰম্ভ হৈছে আৰু চাৰিটা Squad গঠন কৰা হৈছে।

(ঙ)—এই Protection Squad অত ফৰেষ্ট ৰেঞ্জাৰ, ফৰেষ্টাৰ, ফৰেষ্ট গাৰ্ড আদি বিষয়া লোৱা হব। ফৰেষ্ট ভিলেজত তেনে উপযুক্ত মানুহ থাকিলে তেওঁলোকৰ পৰাও এনে কামত লোৱা হব।

Shri Kabir Chandra Ray Pradhani :— আজি Forest Plantation সম্পৰ্কত যিটো ব্যৱস্থা লৈছে কিন্তু আন-ফালে Forest ভাঙি-চিঙি শালগছ আদি চুৰ কৰি কাটি আনি Forest propreties নষ্ট কৰিছে সেইটো বন্ধ কৰাৰ কাৰণে কি ব্যৱস্থা কৰিছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— এইদৰে যি সকলে গছ কাটিছে তেওঁলোকক শাস্তি দিয়া কাৰণে ব্যৱস্থা কৰা হৈছে আৰু যিসকলে বেদখল কৰি গছ কাটিছে সেই সকলক উচ্ছেদ কৰি দিয়া হয়।

Shri Atul Chandra Goswami :—Nowgong জিলাৰ লাও খোৱাত অসম চৰকাৰে plantation কৰিছে। তাৰ উপৰি আৰু শিশু গছ কাটি নিছে আৰু দৰং জিলাৰ ধনীয়া চাপৰিৰ পৰাও শিশু গছ কাটি ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰে পাৰ কৰি নিছে, এই বিষয়ে চৰকাৰে জানেনে ? যদি জানে কি ব্যৱস্থা লৈছে আৰু যদি নাজানে এই বিষয়ে তদন্ত কৰিবনে ?

Shri Mahendra Monan Choudhury :—এইটো প্ৰশ্ন পৰিপূৰক হিচাবে নুঠে যদিয়ো মাননীয় সদস্যই যেতিয়া কৈছে সেইটো তদন্ত কৰা হব।

Shri Kamini Mohan Sarma :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ Forestৰ গছ-গছনি বহু খিনি কমি আহিছে এইটো অৱশ্যে স্বাভাৱিক, কিন্তু মই কব খুজিছো যে আমাৰ যি National High-way আছে, সেই বাস্তাৰ ছুয়োকাষে চেগুণ গছ রুব লাগে যাতে এফালে আমাৰ দেশৰ বনজ সম্পদ বৃদ্ধি হয় আৰু ছুয়োকাষৰ গছবোৰে আমাৰ ৰাইজক 'চা' দি বহু খিনি সহায় কৰে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— এইটো মূল্যবান প্ৰস্তাৱ কিন্তু কথা হ'ল যে এই National High-wayৰ ছুয়োকাষে গছ-গছনি রুব লাগিলে আমাৰ যিমান খিনি খৰচ হব সেই খিনি বনবিভাগে বহন কৰিব নোৱাৰে। তদুপৰি এনেকুৱা ব্যাপক অঞ্চলত সেই গছ বিলাক রুই সেইবিলাক বনবিভাগে সংৰক্ষণ কৰাটো সম্ভৱপৰ নহব। কিন্তু আমাৰ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা P. W. D. য়ে সেই কামটো কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। কিন্তু ৰাইজৰ সহযোগৰ অভাৱত সেই বিলাক সংৰক্ষণ কৰিব পৰা হোৱা নাই। বনবিভাগে Paundৰ ছুয়োকাষে Plaintationৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ হাতত লৈছে।

Shri Kandarpa Narayan Banikya :— May I know from the Minister whether after abolition of

the zamindary system most of the forests in Goalpara district have been..........

(Voices from the Opposition - Not relevant).

Mr. Speaker :— You should allow the other hon. Members also to put questions and it should be audible. Whether the question is relevant or not it is the Chair that should decide.

Shri Bhubaneswar Barman :— যি কোনো সদস্যই বিধান সভাত কথা কবলৈ হলে মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ ফালে address কৰি কব লাগে কিন্তু মাননীয় সদস্যই আমাৰ ফালে পোনপতিয়াকৈ আঙুলিয়াই কৈছে।

Mr. Speaker :—মাননীয় সদস্যই কথা কওঁতে Speakerৰ ফালে address কৰি কব লাগে।

Shri Kandarpa Narayan Banikya :— Mr. Speaker, Sir, May I know from the Minister of Forests that most of the forests in Goalpara District have been devastated of trees after the abolition of the zamindaris by illegal fellings ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— Sir, the question is not relevant to this question. However, if you permit me I can reply to it.

It is a fact, Sir, that during the pendency of the Abolition of Zamindari Bill in the court either in the High Court or the Supreme Court, some devastation in the forests went on. But now after taking over of the forests and when the forests have come under the protection of the Govt. of Assam, a plan for regeneration has been taken up and we are going on with that programme vigorously.

Shri Phani Bora .— মই কেইবাবাৰো উঠিছো এই কাৰণেই যে মূল্যবান গছ বিলাকৰ সমৃদ্ধি বঢ়োৱাবো পক্ষে আৰু চুৰি বন্ধ কৰাবো মই পক্ষ পাতি। এতিয়া কথা হৈছে এই মূল্যবান গছ-গছনি বিলাক ৰোপন কৰাৰ কাৰণে আৰু তাক সংৰক্ষণ কৰাৰ কাৰণে নতুন মানুহ নিয়োগ কৰাৰ কথা কোৱা হৈছে। Forester, Forest guard, Ranger বঢ়োৱাত মোৰ আপত্তি নাই। মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো যে বৰ্ত্তমান যিবিলাক Forest Village আৰু Tangia Village আছে সেই বিলাক Revenue Village লৈ ৰূপান্তৰিত কৰি Forest ৰ গছ ৰোৱা আৰু ৰক্ষণা-বেক্ষনাৰ দায়িত্ব দি বনুৱা হিচাবে ৰাখিব লাগে। যেনেকৈ চাহ বাগিচাত বনুৱা বিলাকক সুযোগ সুবিধা দি ৰাখে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury :– Forest Village আৰু Tangia Village, Revenue Village লৈ

ৰূপান্তৰিত কৰাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা এটা নিৰ্দ্দেশ আহিছে যে এই Forest Villager বিলাকক যি মাটি দিয়া হৈছে বা দিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰা হৈছে তাৰ এটা অংশত নিজৰ কাৰণে গছ ৰুব লাগিব। এতিয়া যিবিলাক Forest Village আৰু Tangia Village আছে সেই বিলাক গোটেই অসমতে ব্যাপক ভাৱে সিচৰিত হৈ আছে। Forest Village আৰু Tangia Village কৰাৰ উদ্দেশ্য আছিল যে Forest ৰ সকলো সম্পদ ৰক্ষণা-বেক্ষণৰ কাৰ্য্যত সহায় কৰিব আৰু এতিয়া যথেষ্ট সহায় পোৱা গৈছে। এতিয়া ব্যাপক হিচাৰে বাহিনী কৰিবলৈ কিছুমান অসুবিধা হব। সেই অসুবিধা বিলাক অতিক্ৰম কৰিব পাৰিলে ভৱিষ্যতে এই ব্যৱস্থা কা্যকৰী কৰা হব।

Shri Kabir Chandra Roy Prodhani : Forest ৰ কাঠ সম্পদ বঢ়োৱাৰ উদ্দেশ্য সফল কৰিবলৈ হলে চুৰি বন্ধ কৰিব নোৱাৰিলে কাঠ সম্পদ বাঢ়িব নোৱাৰে। পাকিস্তানত এক C. F. T. কাঠৰ দাম ৩০ টকাৰ পৰা ৩৫ টকালৈ। কিন্তু এক ট্ৰাক কাঠৰ permit ৰ নামত ট্ৰাকে ট্ৰাকে শাল কাঠ পাকিস্তানলৈ গৈ থাকে। এই বিষয়ে চৰকাৰে জানে নে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— চৰকাৰে এইটো অভিযোগ সত্য বুলি গ্ৰহণ নকৰে। অসমৰ পৰা কোনো কাঠ পাকিস্তানলৈ ৰপ্তানি কৰা আইন নাই। যদি কোনোৱাই

চুৰি কৰি ৰপ্তানি কৰে তেন্তে তেওঁক ধৰা পেলাই শাস্তি দিয়া হয়।

Shri Kabir Chandra Roy Prodhani :- গোলোকগঞ্জ Forest gate টো টনকিয়াল কৰিবৰ কাৰণে বিশেষ অফিচাৰ দিব নে ? এই gate ত হাতীও ধৰা পৰিছে আৰু বাহিৰলৈ লৈ গৈছে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— কোনটো gate ?

Shri Kabir Chandra Roy Prodhani :— গোলোকগঞ্জ Forest gate.

Re : Kumbhira Irrigation Scheme

Shri DHARANIDHAR CHOUDHURY asked :-

* 250. Will the Minister, P.W.D. (F. C.) be pleased to state—

(a) What about the progress of work of the Kumbhira Irrigation Scheme in Barpeta Subdivision ?

(b) What was the fixed date for completion of the scheme and why it is delayed ?

(c) When it is expected to complete the Scheme ?

(d) Who is the contractor for execution of the scheme ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY [Minister, P. W. D. (Flood Control, etc.)] replied :—

250. (a)—The progress of works of Kumbhira Irrigation Scheme up to 31st March 1970 is about 45%

(b)—Initially the date for completion of Head-works was fixed as 28th July 1967, the time allowed being 8 months from the date of all-otting work. But considering certain difficulties experienced later, the time was extended up to 4th June 1969. The delay is due to difficult site condition, the head-work site being full of boulders, gravels mixed with sand involving tremendous uplift, heavy side water pressure, etc, and also due to inadequate labour strength used by the selected party.

(c)—The scheme is proposed to be taken up in 2 phases. The head-works have been taken up as phase I and are in progress. The phase

II comprising the canal system is being drawn up and the whole scheme is expected to be completed before the flood season of 1972.

(d) –The Assam Government Construction Corporation, Shillong.

Shri Dharanidhar Choudhury :– Is it a fact that the Assam Government Construction Corporation failed to construct a certain Hall and advised the Govt. to change the designs, and is it also a fact that on pressure the local officers completed the work successfully on departmental risk ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— Sir, the Assam Government Construction Corporation was entrusted with the contract work. They pointed out certain difficulties in the designs and for that reason they could not complete the work. But later on it was found that the works should be taken up by the Department and under the supervision of the Government the work has been done and about 80 percent of the work of the headworks are now completed.

Shri Dharanidhar Choudhury :— Who is now contracted to execute the remaining works?

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— The headworks will be completed by the Department and rest of the works will be given to some contractors for which tenders have been called.

Shri Lakshyadhar Choudhury :— অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে এই কামৰ কাৰণে যিটো construction Corporation ৰ উত্তৰ দিছে; ইয়াৰ আগতে Tender call কৰা হৈছিলনে? আৰু যদি কৰিছিল কিমানে Tender দিছিল আৰু Lowest tender কিমান আছিল।

Shri Mahendra Mohan Choudhury :- ছাৰ এইটো খবৰ মোৰ হাতত নাই। কিন্তু Construction corporation ৰ plan কৰা মতেই Tender call কৰা হৈছে।

Shri Dulal Chandra Barua :— Sir, whether it is a fact that according to the procedure a plan has to be prepared by the Government Department and after that it has to be executed either through a contractor or through the Government Department itself? If so, whether it is a fact that at the time of construction, the

Construction Corporation which was appointed by the Government revised this plan and programme? For which the Government had to incur a heavy amount for this particular project ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury, :— At the time of preparing the designs certian difficulties were noticed and later on it was brought to the notice of the Construction Corporation.

Shri Dulal Chandra Barua :– Sir, may I know from the honourable Minister how the contract stands at present?

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— The contract has been cancelled.

Shri Mohidhar Pegu :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এই প্ৰশ্নৰ সংক্ৰান্তত মই কব খুজিছো যে কুম্ভিৰা জলসিঞ্চন প্ৰকল্পটো বৰ্ষা কালীন নে সৰ্ব্বকালীন ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury :—চাৰ, যিটোৰ কথা কৈছে সেইটো সৰ্ব্বকালীন।

Shri Kamini Mohan Sarma :– অধ্যক্ষ মহোদয়, এই Construction Corporation ৰ কাৰণে কিমান টকা ধৰা হৈছে আৰু এতিয়ালৈকে কিমান টকা ধৰা হৈছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : চাৰ, এই Project টো ৮ লাখ ৯১ হেজাৰ টকাৰ বাজেট।

Dr. Bhupen Hazarika :— এইখিনি টকা কাৰ কাৰ ভিতৰত কেনেকৈ ভাগ কৰা হব ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— চাৰ, এইটো ভাগ কৰা হব। ষিবিলাক মজদুৰে তাত কাম কৰিব আৰু তাৰ বাবে ষিবিলাক সামগ্ৰী আনিব লগীয়া হব। তাৰ পাছত ষি খিনি বাকী ৰব সেইখিনি contractor ৰ লাভত যাব।

Shri Dulal Chandra Barua :— মন্ত্ৰীয়েই তাৰ contractor আৰু মন্ত্ৰীয়েই তাৰ ৰিষয়োও নেকি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— মন্ত্ৰীয়ে তাত ভাগ লোৱা হলে, মাননীয় সদস্যইও ভাগ পালেহেঁতেন।

Shri Maneswar Boro :— কুম্ভিৰৰ প্ৰকল্পৰ কাৰণে যি ৰিলাক মাটি Acquztion কৰা হৈছে, সেইৰিলাকৰ compensation দিয়া হৈছেনে নাই ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— চাৰ, compensation দিয়া হব।

Shri Maneswar Boro :— অধ্যক্ষ মহোদয়, কি কি Basis ত টকা দিয়া হব ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— চাৰ, সাধাৰণতে যিখিনি মাটি লোৱা হয়, মাটিখিনি চাই মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি শতকৰা ৫০ ভাগ দিয়া হয়। বাকী ৫০ ভাগ সেই মাটিত যদি গছ-গছনি, ঘৰ-দুৱাৰ আদি উঠি যাব লগীয়া হয়, সেই বিলাকৰ হিচাব কৰি দিয়া হয়।

Shri Lakshyadhar Choudhury :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সংক্ৰান্তত মোৰ কেইটামান অভিযোগ আছে। এই অভিযোগখিনি মই প্ৰশ্ন আকাৰে দাঙি ধৰো যে এই construction corporation ত Tender কৰা লোকৰ Highest Tender হোৱা সত্বেও তাত কাম ভাল দৰে হোৱা নাই আৰু তেওঁলোকে Sub-tender দি কাম কৰাৰ কাৰণে কামটো হেমাহী হৈছে। গতিকে প্ৰত্যেকটোতে এই construction corporation ৰ যিখিনি কাম হব লাগে সেইখিনি কৰা নাই। এনেকুৱা এই ক্ষেত্ৰতে হৈ আছে। গতিকে এই প্ৰজেক্টটোত আমাৰ অসুবিধা হৈছে, এই বিষয়ে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰো যে এইটো সোনকালে কৰিব নোৱাৰেনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— ছাৰ, এই Construction Corporation ত কোনো ঠিকনা দিয়া ঠিকাদাৰক নিযুক্তি কৰা নাছিল। তেওঁলোকে নিজে নিজৰ কৰ্ম্মচাৰী নিয়োগ কৰিছে আৰু তেওঁলোকৰ Supper vision ৰ মতেই কাম কৰে। হয় ছাৰ, সেইটো মই নিজেই তদন্ত কৰি আহিছো।

(Voices —সেইটো নহয়)

Shri Dulal Chandra Barua — এই construction corporation ত ঠিকাদাৰ সকলে কাম কৰা লোকক নিযুক্ত কৰা নাই ; অন্যফালৰ পৰাহে কৰিছে ।

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— চাৰ, কিছু-মানক কিন্তু তেওঁলোকে নিজে নিয়োগ কৰিছে আৰু কিছুমানক পোন পতীয়াভাবে দিয়া হৈছে ।

Re : Rules for appointment in aided College

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে সুধিছে :

* ২৫১। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসমৰ সাহায্যপ্ৰাপ্ত কলেজৰ অধ্যাপক পদত বিনিয়োগ সম্পৰ্কত চৰকাৰে কিবা ৰিধি প্ৰণয়ন কৰিছে নেকি আৰু যদিহে কৰা হৈছে, তেন্তে সেই বিধি কি ?

(খ) উক্ত বিধিৰ প্ৰকৃত উদ্দেশ্য আৰু লক্ষ্য কি ?

(গ) শিক্ষা বিভাগে উক্ত বিধি প্ৰয়োগ কৰে নে নকৰে ?

(ঘ) উক্ত ৰিধিসমূহ কলেজ কৰ্তৃপক্ষৰ বাবে বাধ্যতামূলক হয় নে নহয় ?

(ঙ) উক্ত বিধিমতে কোনোবা কলেজ কৰ্তৃপক্ষই কাম নকৰিলে বা সেই বিধি উলংঘা অথবা অমান্য কৰিলে শিক্ষা বিভাগে বিধি প্ৰয়োগ কৰাৰ কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে ?

(চ) কলেজৰ অধ্যক্ষ বাছনিৰ বাবে এখন ৰাজ্যিক বাছনি সমিতি থকাটো সঁচানেকি, আৰু যদিহে সঁচা, এই বাছনি সমিতিৰ সদস্যসকল কোন কোন ও এই সমিতিৰ মৰ্য্যাদা আৰু ক্ষমতা কি কি আৰু এই সমিতিৰ অনুমোদসমূহ চৰকাৰে কাৰ্য্যকৰী কৰে নে নকৰে ?

(ছ) সাহায্যপ্ৰাপ্ত কলেজৰ অধ্যক্ষ বাছনি সমিতিয়ে শেহতীয়াকৈ কোন কেইখন কলেজৰ বাবে অধ্যক্ষ মনোনয়ন কৰিছিল ? এই কেইখন কলেজৰ প্ৰত্যেকখনৰ বাবে কোন কোন প্ৰাৰ্থীক অগ্ৰাধিকাৰ অনুসাৰে মনোনীত কৰা হৈছিল ? এনেদৰে প্ৰথম মনোনয়ন পোৱা প্ৰাৰ্থীসকলক আটাই কেইখন কলেজতে নিয়োগ কৰা হলনে নাই ? যদি হোৱা নাই, কোন কোন কলেজত হোৱা নাই ? আৰু কিয় হোৱা নাই ?

(জ) একোখন কলেজৰ অধ্যক্ষ পদ পূৰণৰ বাবে বাছনি সমিতিয়ে মনোনয়ন দিয়াৰ পাছত কিমান দিনলৈ সেই পদ পূৰণ নকৰাকৈ থাকিব পাৰে ? নাইবা কিমান দিনৰ ভিতৰত সেইপদ পূৰণ হব লাগে ?

শিক্ষামন্ত্ৰী শ্ৰীজয়ভদ্ৰ হাগজেৰে উত্তৰ দিছে :

২৫১। (ক)—হয়, অসম সাহায্যপ্ৰাপ্ত কলেজ কৰ্ম্মচাৰী বিধি, ১৯৬০ (Assam Aided College Employees' Rule, 1960).

(খ) চৰকাৰী সাহায্যপ্ৰাপ্ত ৰাজ্যিক শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ কৰ্ম্মচাৰী-

বৃন্দৰ সেৱাসৰ্ত্ত, ছুটি আদি নিয়মানুৱৰ্ত্তী কাৰণেই সেই বিধিখনৰ উদ্দেশ্য বা লক্ষ্য।

(গ)—হয়, প্ৰয়োগ কৰা হৈছে।

(ঘ)—হয়, বাধ্যতামূলক।

(ঙ)—চৰকাৰী সাহায্যপ্ৰাপ্ত শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ পৰিচালকমণ্ডলী-সমূহক (Governing Body) বাছনী তালিকাভুক্ত চাকৰী প্ৰাৰ্থীসকলৰ পৰা নিয়োগ কৰিবলৈ বিভাগীয় ৰিষয়াসকলে জোৰ দিয়ে। বিধিত কোনো শাস্তিৰ ব্যৱস্থা নাই, কিন্তু যাতে বিধি-বিলাক মানি চলে তাৰ কাৰণে ক্ষেত্ৰ অনুসাৰে আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা লোৱা হয়।

(চ)—হয়, সঁচা। অধ্যক্ষ বাছনি সমিতি এখন আছে। নিম্নলিখিত সভ্যসকলৰ দ্বাৰা সেই সমিতি গঠিত—

১। শ্ৰীআৰ, থাংলিৰা, সভাপতি, অসম লোকসেৱা আয়োগ-সভাপতি।

২। শিক্ষা বিভাগৰ অধিকৰ্ত্তা—সচিব।

৩। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কলা আৰু বিজ্ঞান বিভাগৰ গুৰুদ্বয়—সভ্য।

৪। ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচাৰ্য্যৰ প্ৰতিনিধি শ্ৰীলক্ষ্মীপ্ৰসাদ দত্ত, ৰেক্টৰ, ডিব্ৰুগড় বিশ্বাবিদ্যালয়—সভ্য।

৫। ডাঃ হিৰণ্য ভূঞা, ভূতপূৰ্ব্ব শিক্ষাধিকাৰ, অসম (চৰকাৰী মনোনীত) – সভ্য।

৬। শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ গোস্বামী, সন্দিকৈ কলেজৰ অধ্যক্ষ (চৰকাৰী মনোনীত)—সভ্য।

অধ্যক্ষ বাছনি সমিতিয়ে আৱশ্যকীয় তথ্যসমূহ পৰীক্ষা কৰি আৰু আৱশ্যক বোধ কৰিলে সাক্ষাতৰ দ্বাৰা প্ৰাৰ্থীসকলৰ অগ্ৰাধিকাৰক্ৰমে তালিকা এখন প্ৰস্তুত কৰি সংশ্লিষ্ট কলেজসমূহৰ পৰিচালক মণ্ডলীলৈ পঠায়। অধ্যক্ষ বাছনি সমিতিৰ কাম বা ক্ষমতা মাত্ৰ বাছি দিয়াটোহে। সাধাৰণতে এই সমিতিৰ অনুমোদন চৰকাৰে মানি লয়।

(ছ)—লগৰ তালিকাত উল্লেখিত ৭ খন কলেজৰ কাৰণে প্ৰত্যেক কলেজৰ বিপৰীতে উল্লেখিত লোকসকলক মনোনয়ন কৰিছিল। গোলাঘাটৰ ডি, আৰ, কলেজ, নগাওঁ কলেজ আৰু কোকৰাঝাৰ কলেজৰ পৰিচালক মণ্ডলীয়ে এতিয়াও অনুমোদন মতে অধ্যক্ষ নিয়োগ কৰা নাই। সেই বিষয়টো চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে।

(জ)—অনুমোদন পোৱাৰ লগে লগেই নিয়োগ কৰিব লাগে।

Shri Atul Chandra Goswami :— অধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেতে কলে যে অনুমোদন কৰাৰ লগে লগে নিয়োগ কৰিছে। কিন্তু নগাওঁ কলেজৰ অধ্যক্ষ নিয়োগৰ সময় পাৰ হৈ গল আৰু নগাওঁ কলেজৰ Governing Body য়ে যোৱা ১০।১০।৬৯ তাৰিখে এটা প্ৰস্তাৱ লৈছিল ; সেইটো মই পঢ়ি দিছোঁ।

After careful consideration of the penel of names, the Governing Body is of opinion that in view of the present situation financial, academic and administrative aspects of the College, the penel of names at present available for appointment from the whole list will not be suitable to cope with the present need of the college. প্ৰস্তাৱটো লোৱাৰ পাছত ১৮।১১।৬৯ তাৰিখে D.P.I. এ এখন চিঠি দিয়ে, তাৰ মেমো নম্বৰ হ'ল G (A) CM-5/68/364.

Mr. Speaker :— The Question Hour is over. This question will be taken up tomorrow.

Re : Appointment in the Howli Government Normal School

ডা: সুৰেন্দ্ৰ নাথ দাসে সুধিছে :

★ ২৫২। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) বৰ্ত্তমান হাউলী চৰকাৰী নৰ্ম্মেল স্কুলৰ শিক্ষক শ্ৰীনৰেন্দ্ৰ নাথ পাঠকক কি বিষয়ৰ পাঠদান কৰিবলৈ নিয়োগ কৰা হৈছিল আৰু তেওঁ বৰ্ত্তমান কি কি বিষয়ৰ পাঠ্যদান কৰি আছে ?

(খ) উক্ত শিক্ষকজনক কেতিয়া আৰু কি দৰমহাৰ নিৰিখত

নিয়োগ কৰা হৈছিল ?

(গ) তেওঁ শিক্ষাদান কৰা বিষয়সমূহৰ শিক্ষকসকলে পোৱা নিৰিখ মতে তেওঁক দৰ্ম্মহা দিয়া হৈছেনে ?

(ঘ) যদি দিয়া হোৱা নাই, কিয় হোৱা নাই ?

শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীজয়ভদ্ৰ হাগজেৰে উত্তৰ দিছে :

২৫২। (ক)—শ্ৰীনৰেন্দ্ৰ নাথ পাঠকক চবি অঁকা ও ব্যায়াম শিক্ষা দিবৰ কাৰণে নিযুক্তি দিয়া হৈছিল আৰু বৰ্ত্তমান তেখেতে সেই একে বিষয়তে শিক্ষাকে দি আছে ?

(খ)—কামৰূপ জিলা চাৰ্কোলৰ স্কুল পৰিদৰ্শকৰ E-1/26/56/21546-50, dated 16th September 1957 চিঠিৰ দ্বাৰা শ্ৰীনৰেন্দ্ৰ নাথ পাঠকক গ্ৰেড্ এ'ত নিযুক্তি দিয়া হৈছিল আৰু সেই গ্ৰেডৰ বৰ্ত্তমান দৰ্ম্মহাৰ নিৰিখ মাহে ১৪০—৬ ১৭০—E. B.—৭—২০৫ - ৭—২৭৫ টকা।

(গ—হয়, দিয়া হৈছে।

(ঘ)—প্ৰশ্ন নুঠে।

Re : Misappropriation of Money

Shri MANESWAR BORO asked :-

*253. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Secretary

aud the Headmaster of Khatarbari Government Aided M.E. School have misappropriated a large sum of money belonging to the school?

(b) If so, the amount so misappropriated?

(c) Whether it is a fact that the Government has not conducted any internal audit in the said school since 1960?

(d) If so, why?

Shri JOY BHADRA HAGJER (Minister, Education) replied :—

253. (a)—No.

(b)—Does not arise.

(c) & (d)—The statutory responsibility for audit of account of aided institutions are with the Examiner of Local Accounts and as such unless complaints are received by the Department, no departmental audit is generally conducted. The Department has not received any complaint.

Re : Selection of Teachers for B. T. Training

ডা: স্বৰেন্দ্ৰ নাথ দাসে সুধিছে ;

★ ২৫৪। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) বি. টি. পঢ়িবলৈ বিভাগীয় খৰচত কেনে ধৰণৰ শিক্ষা অনুষ্ঠানৰ পৰা শিক্ষক নিৰ্ব্বাচন কৰা হব ?

(খ) এম, ভি, স্কুলৰ ইংৰাজী শিক্ষকসকলক নিৰ্ব্বাচন কৰা হয় নেকি ?

শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীজয়ভদ্ৰ হাগজেৰে উত্তৰ দিছে :–

২৫৪। ক – গৱৰ্ণমেণ্ট আৰু গৱৰ্ণমেণ্ট সাহায্যপ্ৰাপ্ত উচ্চ আৰু মধ্য ইংৰাজী স্কুলৰ পৰা বিভাগীয় খৰচত শিক্ষকসকলক বি. টি. পঢ়িবলৈ নিৰ্ব্বাচন কৰা হয়।

(খ)—সচৰাচৰ এম-ভি স্কুলৰ শিক্ষকসকলক বি, টি, পঢ়িবলৈ নিৰ্ব্বাচন কৰা নহয়, যদিও তেনেকুৱা কোনো বিভাগীয় বাধা নাই, কাৰণ এতিয়াও উক্ত স্কুলবোৰত তেনেকুৱা নিৰ্ব্বাচন নোপোৱা শিক্ষক বহুত আছে।

Re : Quantity of Paddy produced by Apex Marketing.

Shri PHANI BORA asked :

★ 255. Will the Minister, Supply be pleased to state—

(a) The total quantity of paddy produced

through the Apex Marketing Channel for the period from 1st July, 1969 to 15th February, 1970 ?

(b) The total quantity of paddy produced during the corresponding period of the preceding year ?

(c) Whether the quantity of paddy purchased through Co-operative Channel is sufficient for the entire State of Assam in the event of draught in the next year ?

(d) If not, whether Government propose to impose immediate restriction on the disposal of the paddy purchased by the millers in the public interest ?

Shri RAMESH CHANDRA BAROOAH (Minister, Supply) replied :—

255. (a)—4,58,797.81 quintals.

(b)—11,98,066·48 quintals.

(c)—No.

(d)—Millers have not been allowed any license

to purchase paddy on their own account. In F. C. I. zone they are acting as purchasing agents of F. C. I. Millers are allowed, however to undertake milling of private persons paddy on permits issued by the D. C.s and Subdivisional Officers. Instructions had been issued to keep watch on the millers.

Re : Target of Procurement of Paddy for 1966

M. SHAMSUL HUDA asked :—

* 256. Will the Minister, Supply be pleased to state—

(a) The total target of procurement of paddy for the year 1969 ?

(b) The target achieved during the year ?

(c) The total quantity of paddy disposed of during the year ?

Shri RAMESH CHANDRA BAROOAH (Minister, Supply) replied :—

256. (a)—31.717 lakh quintals of paddy were fixed as target of procurement for two Agents as follows—

F. C. I. 12.217 lakh quintals.

Apex .... 19.500 lakh quintals.

Total .... 31.717 lakh quintals.

(b) – 26,70,375.77 quintals of paddy were procured by two Agents as follows (up to 31st October 1969)—

F. C. I. 15,18,183.67 quintals.

Apex .... 11,52,192.10 quintals.

Total ... 26,70,375.77 quintals.

(c) – 12,75,738 quintals of paddy were disposed of by two Agents as follows (up to 31st October 1969)—

F. C. I. 4,60,112 quintals.

Apex .... 8,15,626 quintals.

Total .... 12,75,738 quintals.

Re: Degree Course in Ayurvedic College in Assam.

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ ৰাভাই সুধিছে :

* ২৫৭। মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসমৰ আয়ুৰ্বেদীক কলেজত ডিগ্ৰী কোৰ্চ খোলা হবনে ?

(খ) এই সম্পৰ্কে আয়ুৰ্বেদীক কলেজৰ ছাত্ৰসকলৰ পৰা কিবা নিবেদন পাইছেনে ?

(গ) এই সম্পৰ্কত চৰকাৰৰ সিদ্ধান্ত কি জনাবনে ?

(ঘ) আয়ুৰ্বেদীক হস্পিতালত ৰোগীৰ শয্যাসংখ্যা কিমান ?

(ঙ) এই শয্যাসংখ্যা বৃদ্ধি কৰাৰ কিবা ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছেনে ?

(চ) এই হস্পিতালত মাতৃমঙ্গল আৰু প্ৰসূতি সদন বিভাগ খোলাৰ কি ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে ?

(ছ) যদি একো লোৱা হোৱা নাই তেনেহলে শীঘ্ৰে ব্যৱস্থা লোৱা হবনে ?

(জ) আয়ুৰ্বেদীক কলেজৰ ছাত্ৰ শেষ পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পিছত তেওঁলোকৰ চাকৰি নিয়োগৰ বাবে কিবা ব্যৱস্থা আছেনে ?

(ঝ) যদি নাই, তেনেহলে প্ৰত্যেক চিভিল হস্পিতালৰ দাবী আছে, সেই ঠাইবোৰত নতুনকৈ আয়ুৰ্বেদীক হস্পিতাল খুলি তেওঁলোকৰ চাকৰিৰ সংস্কাৰ কৰি লগতে ৰাইজৰো চিকিৎসালয়ৰ অভাৱ দূৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হবনে ?

(ঞ) আয়ুৰ্ব্বেদীক কলেজৰ ছাত্ৰসকলে চৰকাৰী বৃত্তি কিমানকৈ পায় ?

(ট) এই বৃত্তি বৃদ্ধিৰ বাবে ছাত্ৰসকলৰ পৰা আবেদন পাইছেনে ?

(ঠ) যদি পাইছে, তেন্তে বৃদ্ধি কৰা হবনে ?

স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীচত্ৰচিং টেৰণে উত্তৰ দিছে :

২৫৭। (ক) - চৰকাৰে প্ৰস্তাৱ এটা বিবেচনা কৰি আছে।

(খ) হয়।

(গ)—এখন আঁচনি যুগুত কৰিবলৈ হাতত লোৱা হৈছে।

(ঘ)—৩৭ খন বিছনা।

(ঙ) শয্যা বৃদ্ধি কৰাৰ প্ৰস্তাৱটো ডিগ্ৰী কোৰ্চ খোলাৰ প্ৰস্তাৱৰ লগত বিবেচনা কৰা হব।

(চ) - ৫ খন মাতৃমঙ্গল বিছনাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

(ছ)—প্ৰশ্নটো নুঠে

(জ)—হাস্পতালত ১৩ টা আয়ুৰ্ব্বেদীক শাখা আছে। উত্তীৰ্ণ হোৱা লোকক ইয়াত নিয়োগ কৰাৰ ব্যৱস্থা আছে।

(ঝ)—বিবেচনা কৰা হব।

(ঞ) - ৩০ টকা

(ট) - হয়।

(ঠ) - চৰকাৰে বিবেচনা কৰি আছে।

Re : Anti-rabic Centre at Nowgong Civil Hospital

M. A. MUSAWWIR CHOUDHURY }
SHRI KEHORAM HAZARIKA } asked :-

*258. Will the Minister of Health be pleased to state—

(a) Whether there is one Anti-rabic Centre at Nowgong Civil Hospital for proper preservation of the vaccines?

(b) Whether there is any utility of a Refrigerator in the Nowgong Civil Hospital for the purpose of preservation of the vaccines?

(c) Whether it is a fact tkat these vaccines which are not properly preserved are given to the people which causes harm to them?

(d) If so, why?

Shri CHATRASING TERON (Minister, Health) replied :-

258. (a)—Yes.

(b)—Yes. Anti-rabic vaccines should be kept

in the Refrigerator so that the potency is not lost.

(c)—No. Vaccines are properly preserved in a Refrigerator.

(d)—Does not arise.

Re : Visit of Guardian of Candidates appearing into Examination Centre

Shri **M. A. MUSAWWIR CHOUDHURY** asked :—

*259. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) Whether any guardian of candidates appearing in Primary School Scholarship Examination can visit or enter into any examination centre ?

(b) Whether it is a fact that a son of the Inspector of Schools, Nowgong Circle had appeared in such examination held in 1969 at Nowgong Amolapatty Centre ?

(c) Whether it is also a fact that the Ins-

pector of Schools, Nowgong entered into the Amolapatty Centre for all the four days of examination in 1969 ?

(d) If so, what action has been taken against the said Inspector of Schools ?

Shri SYED AHMED ALI (Minister of State, Education) replied :—

259. (a)—No.

(b) – No.

(c) – No. The Inspector of Schools went to the Office of the Superintendent of the Centre during the days of the Examination but did not enter the examination hall.

(d) – Does not arise.

Re : Number of Venture L. P. Schools

Shri BENOY KRISHNA GHOSE asked :—

*260. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) How many Venture L. P. Schools are there in Goalpara East Constituency ? (Please give

their names with the date of establishment).

(b) How many of them are proposed to be taken over by Government this year?

(c) How many Venture M. E. and M. V. Schools are there in Goalpara East Constituency? (Please give their names with the date of establishment).

(d) How many of them will be taken over by the Government this year?

Shri SYED AHMED ALI (Minister of State, Education) replied :—

260. (a)—9 as given below :—

Name of Venture L.P. Schools	Date of establishment
1. Sarakpara V.L.P.	1-1-1967
2, Kumaripara V.L.P.	1-1-1967
3. Kumaritila V.L.P.....	1-2-1967

GARO MEDIUM

4. Raikona V.L.P.	1-1-1964

5. Khutamari V.L.P. 1-1-1965

6. Chamaguri V.L.P. ... 1-1-1965.

7. Deulikopa V.L.P..... 1-1-1968

8. Salgodha V.L.P. ... 1-1-1969

9. Bapupara V.L.P. .. 1-1-1968

(b)—Some of the most deserving Venture Schools will be taken over shortly.

(c)—Two Venture M. E. and 2 Venture M. V. Schools as indicated below :—

(1) Goalpara V.M.E..... 1-1-1966.

(2) Harimura V.M.E..... 1-1-1970.

(3) Dariduri V.M.V..... 1-1-1967.

(4) Soulmari V.M.V. ... 1-1-1968.

(d)—Recognition of V.M.E. Schools by the respective Inspector of Schools and taking over of V.M.V. Schools by the Regional Board under Elementary Education Act will be considered on the availability of fund and subject to fulfilment of prescribed conditions.

RE : RAID ON TRIBAL STUDENTS AT SAPATGRAM ACADEMY HIGH SCHOOL

Shri Phani Bora :— I want to draw the attention of the Chief Minister to a telegram which I have received and would request him to make an enquiry into it, and later on he may inform us to what is the actual matter. This is a very urgent matter and that is why I want to draw the attention of the Chief Minister. The telegram has been received from Shri Jogendra Kumar Basumatary, Vice-President, All Assam Tribal Sangha. I am only reading out the telegram.

"PLANNED THERE HOURS RAID ON TRIBAL STUDENTS AT SAPATGRAM ACADEMY ON TENTH MAY NIGHT. BURNT ALL BELONGINGS........

Mr. Speaker ;— Mr. Bora, in the interest of the grants we are taking up these matters at 5 P. M. Therefore, I would ask you to show

the telegram to the Chief Minister in my Chamber so that some action may be taken in the matter.

Shri Phani Bora :– I have already read the telegram. However, since you want me to send the telegram to the Chief Minister, I will do so. I can raise a matter like this at any time because it is urgent.

Mr. Speaker :— Now we come to yesterday's P.W.D. grant - Shri Kabir Chandra Roy Pradhani.

VOTING ON DEMANDS FOR GRANTS

DEMAND NO· 57

"50 - Public Works etc., [Excluding Establisnment and Tools and Plant.]"

DEMAND NO. 58.

"50 - Public Works, etc. [Tools and Plant and Establishment].

DEMAND NO. 83.

103 - Capital Outlay on Public Works Outside the Revenue Account.

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani — অধ্যক্ষ মহোদয় P. W. D. ৰ এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিছো। মোৰ প্ৰথম কথা হৈছে যে কোনো এখন ঠাইৰ Develop কৰিবলৈ হলে Communication ৰ Develop কৰিব লাগিব। আমি এই ক্ষেত্ৰত দেখিছো যে Communication ত বিশেষকৈ আমাৰ গোৱালপাৰা জিলাৰ পশ্চিমফালে অলপো উন্নতি পৰিলক্ষিত হোৱা নাই। গোৱালপাৰা জিলাৰ যাতায়ত সম্পৰ্কে বহুত কম টকা ধৰা হৈছে। আমি আগৰে পৰাই কৈ আহিছো যে গোৱালপাৰা জিলাৰ Communication ৰ ক্ষেত্ৰত উন্নতি হব লাগে। এইবাৰ বিভাগে যি Estimate কৰিছে তাত আমি এটা ৰাস্তাও গোৱালপাৰাত দেখা পোৱা নাই। তাৰোপৰি এই অঞ্চলটো এটা Border এলেকা। ১৯৬৫ চনত যেতিয়া পাকিস্তানে আক্ৰমণ কৰিছিল তালৈ গাড়ী ঘোৰা ৰাস্তাৰ অভাৱতে আহিব নোৱাৰে। এই কথা আমাৰ মুখ্য মন্ত্ৰী আৰু আমাৰ ৰাজহ মন্ত্ৰী শ্ৰীমহেন্দ্ৰমোহন চৌধুৰীয়েও সেই অঞ্চলৰ Firing ৰ কথা জানে। এই বৰ্ডাৰ অঞ্চলত ৰাস্তাৰ অভাৱতে ইফালৰ মানুহ সিফালে যাব নোৱাৰে আনকি পুলিচ আদিও আহিব নোৱাৰে। আমি এই কথা Assistent Commissioner ; D. C. আঞ্চলিক পঞ্চায়ত মহকুমা পৰিষদৰ পৰা জনোৱাটো এই কাম হৈ উঠা নাই। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা এই Border ৰ ৰাস্তাৰ কাৰণে যি টকা আহে তাৰ পৰাও এটা ৰাস্তা হোৱা নাই। মই বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক আনকি ব্যক্তিগতভাৱেও কৈছো ইয়াৰো পৰি Assistant কমিচনাৰেও চিঠি দিছে। এখন ঠাইৰ Secarity

ৰ কাৰণে Voice থকা নথকাটো প্ৰশ্ন নহয়। এটা অঞ্চলৰ মানুহে কি কি পাব বা বিচাৰে আৰু যাতে সেইটো পায় তাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

দ্বিতীয়তে আজি ৰেলৱেতকৈ গড়কাপ্তানিৰ মটৰ 'ৰ দ বেঘচ দৰকাৰ। আজি ৰাস্তাত কাম কৰা যি শ্ৰমিক আছে তেওঁলোকেই আটাইতকৈ অৱহেলিত হৈ আছে। তেওঁলোকৰ এখন Association ও আছে তাৰ মই সভাপতি, চৰকাৰে যি পইচা দিয়ে দালাল বিলাকে খাই পেলায়। দালালৰ ভিতৰত অফিচাৰো আছে। আজি যি ২ টকাৰ পৰা ৩ টকালৈ বাঢ়িলে সেইটো Labour বিলাকে নাপালে। কাৰণ Labour বিলাকে চহী দিব নাজানে তেওঁলোকে টিপচহীহে দিয়ে। তেওঁলোকে কামত আহি থাকিলেও ৰেকৰ্ডত নাই অহা বুলি লিখা থাকে। ফলত তেওঁলোক তেওঁলোকৰ মজুৰীৰ পৰা বঞ্চিত হয়। মোক গোৱালপাৰা জিলাৰ Worker's Association ৰ এখন মিটিংলৈ মাতিছিল। মই তেওঁলোকক কলো যে তোমালোকৰ এটা দুৰ্ণাম আছে। তোমালোকে ৮ ঘণ্টা কাম কৰিব লাগে কিন্তু নকৰা। তেতিয়া তেওঁলোকে কলে যে মহৰি S. D. O. বিলাকে কামত নাথাকে ঘৰত গৈ শুই থাকেগৈ।

(সময়ৰ সঙ্কেত)

আৰু তেওঁলোকে পইচা পাইও সৰহা লগতে Responsibility ও বেচি। সেই কাৰণেই এই Labour বিলাকে কাম নকৰে।

গতিকে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যাতে Labour বিলাকক Exploytation ৰ ৰক্ষা কৰে। যদিওবা মহৰি বা Enginner এ Plan Estimate কৰে Practically কামবোৰ এই Labour বিলাকেহে কৰে।

(সময়ৰ সঙ্কেত)

Mr. Spekear :— Yesterday there was a direction of the House that a Member shall not take more than five minuts.

* Shri Surendra Nath Das :— অধ্যক্ষ মহোদয় আজি আমাৰ গড়কাপ্তানি বিভাগৰ ঘিটো মঞ্জুৰী দাঙি ধৰিছে তাত সমৰ্থন জনাইছো। সচাকৈ আমাৰ দেশ স্বাধীন হোৱাৰ পিচত গড়কাপ্তানি বিভাগৰ যোগেদি আজি আমাৰ ৰাজ্যত যিবিলাক Scheme ৰ ব্যৱস্থা হৈছে তাক হয়তো আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে নিশ্চয় উপলব্ধি কৰিছে। আজি আমি আমাৰ ৰাজ্যত গড়কাপ্তানি ৰিভাগৰ যোগেদি প্ৰায় ৰছৰি ১৬।১৭ কোটি টকা খৰচ কৰা হয়। এইখিনি টকা খৰচ হবলৈ ৰাওতে বোধহয় আমাৰ এই গড়কাপ্তানি বিভাগৰ যোগেদি আমাৰ পৰিশ্ৰমৰ বাহিনী গঠন কৰাৰ যিটো ব্যৱস্থা লৈছে সেইটো ভাল হৈছে। কিন্তু এইটো ঠিক যে আমাৰ পৰিশ্ৰমিক ৰাহিনী গঠন কৰিবলৈ যাওতে আজি প্ৰকৃত মজতুৰ ইয়াৰ ভিতৰত পৰিছেনে নাই তাক ভালদৰে তদন্ত কৰাটো উচিত। আজি এই ১৬।১৭ কোটি টকা খৰচ কৰি যি কাম হব তাৰ ৰেচিভাগ

* Speech not corrected.

টকাই বাহিৰৰ ঠিকাদাৰ সকলে লৈ যাব। সেইকাৰণে ইয়াৰ ব্যৱস্থা লব লাগে।

গতিকে ৰাস্তাঘাটত দলং আদি দিলেই নহব সেইবিলাক যাতে সৰহ সংখ্যক জনসাধাৰণৰ কামত আহে বা সুবিধা হয় তালৈও লক্ষ্য ৰাখিব লাগে। আৰু এই ৰাস্তাঘাট, দলং বিলাকত ৰাইজৰ যাতায়তৰ সুবিধাৰ ওপৰিও তাত যাতে আমাৰ স্থানীয় ডেকা সকলেও কিছু উপাৰ্জ্জন কৰিব পাৰে তাৰ বাবে এই কামবিলাক কৰিবলৈ শ্ৰমিক বাহিনীক দিব লাগে। মই ভাৱো যে এই শ্ৰমিক বাহিনী বিলাকক Advance দি হলেও শ্ৰমিক বাহিনীক কামত লগাব লাগে। আমাৰ ৪ৰ্থ ৫ বছৰীয়া পৰিকল্পনাত যিবিলাক নতুন ৰাস্তাৰ পৰিকল্পনা লৈছে সেই বিলাকতে শ্ৰমিক বাহিনী গঠন কৰি তেওঁলোকক এই কামবিলাক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। গতিকে মই পৰামৰ্শ দিও যে জনসাধাৰণৰ উদ্দেশ্য সিদ্ধিৰ কাৰণে Advance দি হলেও শ্ৰমিক বাহিনীৰ কাম কৰিব লাগে। আজি কিছুমান ৰাস্তা এনেকুৱা আছে যে সেই বিলাকে তিনিটা আঞ্চলিক পঞ্চায়তব বা ৩ টা উন্নয়ন খণ্ড লগ লগোৱা হৈছে। যেনে ভবানিপুৰ সমষ্টিৰ পাটাচাৰ কুচি, জলা অঞ্চল লগ লগাইছে শুৱদ্ধনা, বাকচা হুতুঘাটা, ৰামপুৰ এইবিলাক ঠাইত জনসাধাৰণৰ যাতায়তৰ সুবিধা নাই। লিদিয়া নদীৰ দলং খনত ৩৬ হাজাৰ টকা খৰছ কৰিছে কিন্তু এই দলংখনে ৰাইজৰ সম্পুৰ্ণ কামত অহা নাই। তাত যিবিলাক Section officers আছে মহৰি আছে সেই সকলৰ অমনোযোগীতাৰ ফলত সেই

ৰাস্তা বিলাকত এতিয়াও Gravel দিয়া নাই। সেই বিলাক ৰাস্তাত ১ ফুটৰ পৰা $1\frac{1}{2}$ ফুট ওখ কৈ মাটি দিয়া হৈছে; কিন্তু সেইবিলাক বৰষুণৰ পানীত উঠি যায়। সেইবিলাক ৰাস্তাত অতি সোনকালে Gravel দিব নোৱাৰিলে সেই বিলাক ৰাস্তা ভাল হব নোৱাৰে। আৰু ৰাস্তা বিলাকত নতুন মাটি দিয়াৰ লগে লগে তাত Gravel দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে নহলে মটৰৰ চকাত লাগি বৰষুণত উঠি গৈ ৰাস্তা বিলাক নষ্ট হৈ যায়। অসমৰ বিভিন্ন ঠাইৰ মাটিৰ Quality বিভিন্ন ধৰণৰ। গতিকে এই মাটিৰ Quality চাইহে Gravel দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আৰু এই বিলাকৰ কাম চাবৰ কাৰণে প্ৰত্যেক ৫ মাইল দূৰে দূৰে Section officer দিব লাগে। আজি গাওঁ বিলাকৰ ভিতৰুৱা অঞ্চললৈ মটৰ যায়। কিন্তু দ'ৰাস্তা বিলাক ঠেক হোৱাৰ কাৰণে আৰু কিছুমানত গাওঁ থকাৰ কাৰণে প্ৰায় বিলাকত দূৰ্ঘটনা হোৱা দেখা যায়। গতিকে মই আশা কৰো এই ৰাস্তা বিলাক ১৪ফুটৰ পৰা ১৮ ফুট পৰ্য্যন্ত কৰিব লাগে। ইয়াকে কৈ মই সামৰণি মাৰিলো।

Shri A. N. Akram Hussain :— অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ P. W. D. বিভাগটো আমাৰ জনসাধাৰণৰ উন্নতিৰ এটা অপৰিহাৰ্য্য অঙ্গ। আমাৰ যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ উন্নতি হলে আমাৰ গাৱঁৰ যাতায়তৰ ব্যৱস্থাও উন্নত হব আৰু জনসাধাৰণৰ অৰ্থনৈতিক উন্নতি হব। কিন্তু বৰ দুখৰ বিষয় যে P. W. D. বিভাগে যি

পৰিমাণে টকা খৰছ কৰিব লাগিছে সেই পৰিমাণে আমাৰ ৰাইজৰ একো কাম হোৱা নাই। কাৰণ কামৰ প্ৰতি আমাৰ অধিকাংশ অফিচাৰে কৰ্ত্তব্যৰ প্ৰতি অৱহেলা কৰে আৰু তাতোকৈ ডাঙৰ কথা হল যে অফিচাৰ সকলৰ মাজত দূৰ্নীতি।

মই এটা ৰাস্তাৰ কথা কব খুজিছো। সেইটো হৈছে, কুকুৰমাৰাৰ পৰা কন্দলপাৰালৈকে যিটো ৰাস্তা গৈছে তাৰপৰা নভিতালৈ এটা শাখা পথ নিৰ্ম্মাণ হব তাত P.W.D. য়ে ২৫,২০ হাজাৰ টকা খৰছ কৰিব। কি আশ্চৰ্য্যৰ কথা সেই ৰাস্তাটো মাত্ৰ দুটা পৰিয়ালৰ ব্যৱহাৰৰ কাৰণে এই ৰাস্তাটো Aproch Road কৰিলে। এইদৰে যে P. W. D. বিভাগত Tevowrition নামাতে তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো, মোৰ সমষ্টিৰ প্ৰায় বিলাক ৰাস্তা বিভাগীয় কৰ্মচাৰীৰ দূৰ্নীতিৰ বাবে প্ৰায় আধৰুৱা অৱস্থাত আছে, কিন্তু কিয় এই দৰে আধৰুৱা অৱস্থাত থাকিব লগীয়া হৈছে সেইটো যেন অনুসন্ধান কৰি সদনত জনাবলৈ মই বিভাগীয় মন্ত্ৰীৰ ওচৰত দাবী জনালো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ জৰিয়তে চৰকাৰক দাবী জনাও যে আমাৰ অসমত কেইবা শও Engineer নিবনুৱা হৈ আছে তেওঁলোকক সংগঠন কৰি তেওঁলোকক ঠিকাৰ কাম বিলাক দিব লাগে। আৰু যি বিলাক নিবনুৱা যুৱকে অৰ্থৰ অভাৱত এই কাম বিলাক কৰিব নোৱাৰে তেওঁলোকক আৰ্থিক সাহায্য দিব লাগে। আৰু এই ঠিকাৰ কাম বিলাক যাতে বাহিৰৰ

মানুহৰ ঠাইত আমাৰ থলুৱা নিবনুৱা ডেকা সকলে এই কাম পায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো ।

লগতে মই আৰু এটা কথা জনাব খোজো যে আমাক P. W. D. বিভাগৰ ৰাস্তা ঘাটত যি বিলাক বনুৱাই কাম কৰে সেই বনুৱা সকলক দৈনিক ভাটা বৰ কম । মাত্ৰ ৩ টকাকৈ দিয়া হয় । তেওঁলোকৰ প্ৰতি এইটো অন্যায় কৰা হৈছে । এইটো যদি P. W. D. নহলহেতেন তেনেহলে নিশ্চয় Labour Tribunal ত বে-আইনী হৈছে বুলি কেচ কৰিলে-হেতেন । গতিকে মই দাবী জনাও যে এই Labour বিলাকৰ দৈনিক ভাটা ৫।৬ টকা হয় ।

ছয় গাৱৰ আলিকাষ অঞ্চলত গৰাখহনীয়া হৈ আছে তাত প্ৰতিৰক্ষা কাৰ্য্য চলি আছে । বৃহৎ ট্ৰাক চলাৰ বাবে পথটো নষ্ট হৈছে, ট্ৰাক চলাচল ব্যহিত হৈছে, প্ৰতিৰক্ষা কামত বাধা পৰিছে । এইটো কথা আমাৰ মাননীয় ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে নিজে দেখি আহিছিল তালৈ তেখেতৰ গাড়ী যাব পৰা নাছিল । তেখেতে Executive Engineer ক কৈ আহিছিল ৰাস্তাটো সোনকালে বনাই দিবৰ কাৰণে । গৰাখহনীয়াৰ কাম চলি থকাৰ কাৰণে ৰাস্তাটোৱে প্ৰতিবন্ধক সৃষ্টি হৈছে । হাজাৰ হাজাৰ জনসাধাৰণক ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে খৰটকীয়াকৈ কাম কৰিব লাগে । বাহিৰৰ পৰা যি বিলাক মজদুৰ ইয়ালৈ আহি কাম কৰি আছে তেওঁলোকে

বছৰি ১।।।২ কোটি টকা অসমৰ বাহিৰলৈ লৈ যায়। সেই পিনে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকর্ষণ কৰিলো যে যি বিলাক মজতুৰ বাহিৰৰ পৰা অনা হয় তেওঁলোকৰ ওপৰত Tax লগাব লাগে আৰু P. W. D. ৰ Tender ৰ যি খেলিমেলি আছে তাকে দূৰ কৰিবৰ কাৰণে এখন Board কৰি দিব লাগে। তাক নকৰিলে দূৰ্নীতিৰ বাবে P. W. D. ত যি কলঙ্ক আছে তাৰ পৰা কেতিয়াও মুক্ত নাপায়।

M. Shamsul Huda :— অধ্যক্ষ মহোদয়, গড়কাপ্তানী বিভাগটো এটা ভয়ঙ্কৰী বিভাগ এই বিভাগটোৱে যদি অপচয় আৰু আত্মস্যাৎ বন্ধ কৰিব পাৰিলেহেতেন তেন্তে অন্তত: ৬০ ভাগ কাম বেচি হলহেতেন। এতিয়া হয় ৬০ ভাগ টকা আত্ম স্যাৎ কৰিছে নহয় নষ্ট হৈছে। Flood Control বিভাগত শতকৰা ৭০ ভাগ নষ্ট হৈছে। এই বিভাগত work order পাবলৈ গলেও ঠিকাদাৰে ঘোচ দিব লাগে, Running bill ৰ টকা পাবলৈ হলেও ঘোচ দিব লাগে আৰু Final bill ৰ সময়তটো দিবই লাগিব। এই অপচয় আৰু আত্মস্যাৎ হয় earth work, technical work, boulder collection, chip collection P. W. D. ঘৰ বিলাকৰ Annual repair ৰ সময়ত বৰ বেচি। এনেকুৱা কথাও জানো যে Annual repair কৰোতে অফিচাৰ সকলে এজন ঠিকাদাৰ বাচি লয় আৰু গোটেই টকা বিলাক সেইজন ঠিকাদাৰৰ নামত সুমায় দি কয়

যে ইমান টকা সুমায় দিয়া হৈছে তাৰে ইমান টকা তোমাৰ আৰু বাকী মোব । যোগান বিভাগৰ দৰে P. W. D. বিভাগটো লোহা লক্কৰৰ ষ্টক ৰাখে। এতিয়া যিমান লোহা জমা আছে সেইটো এজন অফিচাৰক সোধাত কলে যে জমা থকা লোহা-লক্কৰ শেষ কৰিবলৈ আৰু কেইবাটাও পৰিকল্পনা লাগিব । যোৱা বছৰ এই বিভাগৰ প্ৰত্যেক ডিভিজনত tower boat ৰ এটা buffer stock কৰিলে। এইটো এটা সাধাৰণ বস্তু "কৰজা" ৰাস্তাৰ কাষৰ দোকানতে পায় । কিন্তু বছৰি design সলনি হৈ থাকে আৰু গুদামত জমা ৰাখোতে চুৰি হবও পাৰে । ইমান এটা ডাঙৰ ষ্টক দৰাচলভে লাগেনে নেলাগে সেই কথালৈ কাৰো ভ্ৰূক্ষেপ নাই ।

গুৱাহাটীত যিটো P. W. D. store আছে সেইটো check কৰিবৰ কাৰণে এজন Mechanical Engineer আনিলে যোৰ-হাটৰ পৰা । Superintending Engineer এ কলে verify কৰিব লাগে, কিন্তু Executive Engineer এ কলে নালাগে । বেছেৰা ৫ মাহ বহি থাকিল আৰু পিচত শিৱসাগৰত এটা নতুন ডিভিজন খুলি তালৈ বদলি কৰি পঠাইছে ? এনেকুৱা অপচয় হোৱাৰ বাবেই যোৱা বছৰ মই কৈছিলো technical audit কৰিব লাগে । কিন্তু চৰকাৰে কলে যে mechanical কমিটি কৰিব । পিচে কত কিমান মাটি কাটিব লাগে, দলঙত

কি কাঠ দিব লাগে, খোটাত কিমান পোত দিব লাগে এইবোৰ technical audit ৰ বাহিৰে আনে কৰিব নোৱাৰে।

P. W. D. কামবোৰ ৰাজ্যৰ মানুহৰ দ্বাৰা কৰিব লাগে। এই বছৰ মই দুটামান শ্ৰমিক বাহিনী গঠন কৰিছিলো। মাটিৰ কাম ভাল কৰে। কিন্তু ঠিকমতে payment কৰিব নোৱাৰে। সেইবাবে বনুৱাৰঅসুবিধা হয়। কাৰণ regular payment নহলে তেওঁলোক চলা অসুবিধা। ইয়াৰ মানুহক ঠিকা নিদিয়াৰ ঘাই কাৰণ হৈছে ফাঁকি দিব নোৱাৰে আৰু তেওঁলোকে ঘোষ নিদিয়ে অফিচাৰক। বাহিৰৰ ঠিকাদাৰ হলে ঘোষ খোৱাৰ সুবিধা। চৰকাৰে ইচ্ছা কৰিলে আমাৰ দুখীয়া মানুহবোৰক বেঙ্কৰ পৰা টকা দিয়াই নিজে guarntee হৈ কামত লগাব পাৰে আৰু যিবোৰ নিবনুৱা ইঞ্জিনীয়াৰ আছে তেওঁলোককো আৰ্থিক সাহায্য দি কাম কৰাব পাৰে। মাত্ৰ Registred কৰাই লব লাগে। ইয়াকে কৈ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

Shri Kamini Mohan Sarma :-- মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিছো আৰু লগতে কব বিচাৰিছো যে P. W. D. বিভাগটো জনসাধাৰণৰ এটা অপৰিহাৰ্য্য বিভাগ। ৰাস্তা দলং ঘৰ আদি নিৰ্ম্মাণ কৰা এওঁলোকৰ কাম। এই কামৰ কাৰণে যি-মঞ্জুৰী, সেই মঞ্জুৰীৰ টকা বিলাক শ্বিলংৰ পৰা যাওতে বহুত পলম হয় কেতিয়াবা November পৰ্য্যন্ত যায়গৈ। আজি ২ বছৰ আগতে মোৰ সমষ্টিৰ এটা ৰাস্তাৰ

কাৰণে ৩০ হাজাৰ টকা ধৰিছিল কিন্তু সেই টকা এতিয়াও যোৱা নাই। তামুলপুৰ গোৰেশ্বৰ ৰাস্তাৰ লগত হৰদত্ত ৰাস্তাটো লগাই দিব লাগে। এই ৩ মাইল ৰাস্তা এতিয়াও হোৱা নাই। Rongia হাজো ৰাস্তাটো আজিও অৱহেলিত হৈ আছে। এইটো এটা প্ৰয়োজনীয় ৰাস্তা, ইয়াৰ উন্নতি কৰি Blocktopping কৰিব লাগে।

এই ৰাস্তাটো উদালগুৰি টংলাৰ একমাত্ৰ ৰাস্তা। এই ৰাস্তাটোৰ উন্নতি হব লাগে। তাৰ পিচত I. B. office টো বৃটিছৰ কালৰে পৰা আছে সেইটো নতুনকৈ গঠন কৰিব লাগে। ই ৰঙ্গিয়াৰ এটা Important জাগা। ভূটান আৰু উত্তৰ কামৰূপৰ লগত সম্বন্ধ থকা গুৰুত্বপূৰ্ণ ঠাই। গড়কাপ্তানি বিভাগে বদে-বৰষুণে তিতি বুৰি কাম কৰা শ্ৰমিক সকলক স্থায়ী কৰণ কৰিব লাগে। চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ চাকৰীয়াল সকল স্থায়ী পৰ্য্যায় হিচাবে পৰিগণিত হব লাগে। P. W. D.-ৰ মহৰি বিলাকে বন্ধ পায় কিন্তু Labour বিলাকে বন্ধ নাপায়। সেই কাৰণে Labour বিলাকৰ চাকৰি স্থায়ীকৰণ কৰিব লাগে।

ৰঙ্গিয়াৰ National Highway ৰ অন্তৰ্গত হিচাবে এটা ৰাটা আছিল সেই ৰাস্তাটো ৰঙ্গিয়া ডাক বাংলাৰ কাষেদি গৈছে। এই ৰাস্তাটোৰ দলঙৰ কামৰ কাৰণে নলবাৰী Subdivision ক দিছিল। এই দলঙ খন এতিয়াও হোৱা নাই অথচ

National Highway ত দলঙ হৈ গৈছে। এইটো অনুসন্ধান কৰি ব্যৱস্থা লব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, নানাভাৱে অপচয় হোৱাৰ দৃষ্টান্ত আছে। কোনো কোনো জাগাতে যত Culvert লাগে তাত ডাঙৰ ডাঙৰ দলঙ দিছে। ৰাজহ মন্ত্ৰীৰ সমষ্টিতে পথাৰত ডাঙৰ ডাঙৰ দলং দিছে, যত দলঙৰ প্ৰয়োজন নাই। মাধৱদেৱৰ নীতি বচন এফাকি মনত পৰিছে।

"তুমি মোক ভাণ্ডা,
মই তোমাক ভাণ্ডো,
চৌধ্য ইন্দ্ৰিয়ক ভাণ্ডিব কোনে"।

সেই ধৰণে আজি কংগ্ৰেছৰ ৰাজত্বত মন্ত্ৰী সকলে M.L.A. সকলক ভাণ্ডিছে, মন্ত্ৰীসকলক M.L.A. সকলে ভাণ্ডিছে। কিন্তু লাখ লাখ জনতাক ভাণ্ডিবৰ উপায় নাই।

Speaker :— কালি ছুটালৈ বৈ গ'ল।

Shri Govinda Chandra Bora :— অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো বিৰোধিতা কৰি দুষাৰ কবলৈ আগবাঢ়িছো। সকলো দেশৰ উন্নতি নিৰ্ভৰ কৰে কেৱল যাতায়তৰ ওপৰত। যি দেশৰ যাতায়তৰ অসুবিধা সেই দেশ কেতিয়াও সমৃদ্ধিশালী হব নোৱাৰে। আমাৰ দেশত অৱশ্যে ডাঙৰ ডাঙৰ ৰাস্তা আছে, কিন্তু আচলতে গাৱঁত ৰাস্তা আছেনে নাই সেইটো চিন্তাৰ বিষয় হৈছে। P.W.D. এ কিছুমান গাওঁত ৰাস্তা কৰিছে যদিও

Tribal অঞ্চল বিলাকত ৰাস্তাৰ অভাৱ। সেই ঠাই বোৰত ৰাস্তা হবৰ কাৰণে ৰাইজে বহুত আবেদন-নিবেন কৰিছে। যিবিলাক ৰাস্তা আছে তাতো বহুত অপচয় হয়। ইয়াৰ কাৰণ আমি বিশ্লেষণ কৰিলে দেখো যে হেলেম গতিৰে কাম কৰে। ৰাস্তাৰ Tender call কৰাৰ বহু দিনৰ পিচত কাম আৰম্ভ হয়। এবছৰ দুবছৰ ধৰি বস্তুবিলাক Stock কৰি থয়। ফলত বস্তু কিছু নষ্ট হয়। এই বিষয়ত P.W.D. মন্ত্ৰীক চকু দিবলৈ মই অনুৰোধ কৰিছো।

তাৰ পিচত ৰাস্তাৰ কাৰণে মাটি আৰু অধিগ্ৰহণ কৰিছে; কিন্তু তাৰ ক্ষতিপূৰণ পোৱা নাই। ১৯৬৩ চনৰ পৰা ১৯৭০ চনলৈ আপত্তি কৰি আছে; কিন্তু আজিও পোৱা নাই। তেতিয়াহলে ৰাস্তাৰ কামবিলাক সোনকালে সম্পূৰ্ণ হৈ উঠিব নোৱাৰে। ৰাস্তা বিলাকত Truck arrange কৰি মাটি পেলোৱা দেখা যায়। ৰাস্তাৰ দুয়োকাষে যিমান ফুট মাটি ৰাখিব লাগে সেইটোৰ Reservation হব লাগে। নহলে ৰাস্তাৰ কাষলৈকে খেতি কৰে আৰু বানপানী আহিলে আলি খহি যায়। সেই-বিলাকত চকু দিলে অপচয় কম হব।

ৰাস্তা বিলাক যিমান বহল হব লাগে সিমান বহল নোহোৱাৰ কাৰণে আৰু নিয়মমতে বহল কৰি দলং নসজাৰ কাৰণে বানপানী আহিলে Damage হয়। সেই কাৰণে বছৰি বছৰি

অপচয়হে থাকে। গতিকে Plan বিলাক কৰোতে চকু দিয়াৰ ব্যৱস্থা হব লাগে।

আমাৰ উত্তৰ লক্ষীমপুৰ তেজপুৰৰ ৰাস্তা এটা আছে। এইটো উন্নত কৰিব লাগে। তাৰ পিচত North-Lakhimpur কমলাবাৰী ৰাস্তাটোত, শোৱনশিৰিৰ ওপৰত দলং দিব লাগে। তাত দলং দিয়াৰ কাৰণে Public এ Chief Minister, Prime Minister, Governor ক অনুৰোধ কৰিছে। সেই ৰাস্তাটো ভাল নোহোৱাৰ কাৰণে ৰাইজে অশেষ কষ্ট ভোগ কৰিব লগা হৈছে। সেই ৰাস্তাৰ ওপৰেদি ৭।৮ খন Passenger Bus সদায় চলি থাকে। কিন্তু শোৱনশিৰি নৈৰ খাটনি নদীত দলং নোহোৱাৰ কাৰণে মটৰ বাছৰ বাটভাৰা বেচি পৰিমাণে হোৱাত মটৰৰ ভাৰা বহুত বাঢ়ে। এই দুখন নদীৰ ওপৰত দলং নিৰ্মাণ কৰিলে ৰাইজৰ অশেষ উপকাৰ হব। এই ৰাস্তাটো প্ৰতিৰক্ষাৰ ফালৰ পৰাও যথেষ্ট আৱশ্যক বুলি প্ৰতিৰক্ষা বিভাগে বিবেচনা কৰা উচিত কাৰণ যোৱা Chinese organisinoer নেফাৰ সকলো যাত্ৰী এই ৰাস্তাই পাৰ হৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ দক্ষিণ পাৰলৈ আহিব পাৰিৰ। এনে এখন ৰাস্তাৰ প্ৰতি কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্যচৰকাৰৰ মনোনিবেশ নোহোৱাটো অতি দুখৰ কথা।

Mr. Speaker :—আপোনাৰ সময় ৫ মিনিট।

Shri Nakul Chandra Das: অধ্যক্ষ মহোদয়, মই গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিব খুজিছোঁ যে, Master Roll ত যিবিলাক সমস্যা সৃষ্টি হয় মানৱতাৰ ফালৰ পৰা সেই বিলাক সমস্যাৰ প্ৰতি মনোনিবেশ কৰি এই Daily Labour ৰ দুখ কষ্ট গুচাবৰ বাবে যত্ন কৰিব লাগে তেওঁলোকে মাত্ৰ ৯৭ বা ৯৮ টকা পায়। এই খিনিৰে তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ সমস্যা দূৰ কৰা টান। তেওঁলোকে বৰষুণ হলেও পানীত তিতি-ৱেই কাম কৰিব লাগে আৰু ৰ'দ হলেও জ্বলিপৰি কাম কৰিব লাগে। তাৰ পাচতে কেনেবাকৈ অসুখ হলেও তেওঁলোকক পয়ছা দিয়া নহয় আনহাতে আমাৰ চৰকাৰৰ চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলে অতি কমেও ১৪০ টকা Scale দৰমহা পায়। গতিকে মই অনুৰোধ কৰিছো যে এই Master Roll ত কাম কৰা কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ দৰ্মহা বৃদ্ধি হব লাগে।

তাৰ পাছত এটা কথা মিতব্যয়িতাৰ ফালৰ পৰা দেখা যায় যে আমাৰ চৰকাৰে সৰু সৰু খৰচৰ কথা হলে গভীৰ ভাৱে চিন্তা কৰে, কিন্তু হাজাৰ হাজাৰ টকা খৰচ কৰা বিলাকৰ কোনো হিচাব নেথাকে।

"বেজিৰ জ্বলা মনা আৰু কুঠাৰৰ জ্বলা নমনা।

অধ্যক্ষ মহোদয়, সেই কাৰণে মই কৈছো যে মানৱতাৰ দৃষ্টিৰে চাই এই Daily কৰ্ম্মচাৰীৰ প্ৰতি ৰেন সহানুভূতি দেখুৱাই।

দ্বিতীয়, কথা হল যে আমাৰ থলুৱা যি সকল ঠিকাদাৰ আছে। তেওঁলোকৰ পাৰলগীয়া টকাবোৰ দিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ Capital ৰ কথা চিন্তা কৰিলে নহব। মোৰ সমষ্টিৰ এজন ডেকা ল'ৰাই ঠিকাদাৰ কাম কৰিও পাৰলগীয়া পয়চা পোৱা নাই। ফলত এই থলুৱা ডেকা লৰা বিলাকৰ কাম কৰাৰ উৎসাহ কমি গৈছে। সেই কাৰণে আমাৰ থলুৱা ডেকা সকলক যথেষ্ট সুৰিধা দিব লাগে এই ৰিষয়ে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

তাৰ পাছত কওঁ যে, আমাৰ P. W. D. বিভাগৰ ধন বিলাকৰ যাতে সদ্বব্যৱহাৰ হয় তাৰ কাৰণে চৰকাৰক জনাই থলো। তাৰ পাছত আমাৰ যিটো আঞ্চলিক ভাৱ ক্ষমতা আছে সেইটো দূৰ কৰিব লাগে। গোটেই অসমত মই দেখিবলৈ পাইছো যে লক্ষীম-পুৰ আৰু মঙ্গলদৈত বহুতো পিচপৰা সম্প্ৰদায় আছে। তেওঁলোকক পিচপৰা বুলিয়েই যদি চৰকাৰে পেলায় থয়, তেন্তে তেওঁলোক কোনোদিনেই আগবাঢ়ি যাব নোৱাৰিব আৰু আগবঢ়া লোক আগবাঢ়ি ষাব, কিন্তু পিচপৰা ৰিলাকে পিচ পৰিয়েই থাকিব, যদিহে চৰকাৰে এই পিচপৰা অঞ্চলৰ কথা চিন্তা নকৰে।

শেষত কওঁ যে আমাৰ মঙ্গলদৈৰ ইছলামপুৰ ঘাটৰ দলংটো আজি বহু দিনৰ পৰাই পৰি আছে। এই দলংটোৰ ঠিকাদাৰ সকলে যদি দিনে ৰাতি কাম কৰিও দুই চাৰি পয়ছা নেপায় তেন্তে এইটো বৰ দুখৰ কথা হব। বৰ্ত্তমান পয়ছা নোপোৱাৰ কাৰণে দলংটো অসম্পূৰ্ন হৈ বহুত দিনৰ পৰা পৰি আছে। সেই কাৰণে

এই দলঙৰ কাম বিলাক চৰকাৰে অতি সোনকালে নিস্পত্তি কৰিব লাগে। ইয়াৰ ফলত ৰাইজৰ বহুতো অসুবিধা হৈ আছে।

সৰ্ব্বশেষত মই পুনৰ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যে এই বছৰৰ financial year ত আমাৰ Master Roll ত কাম কৰা দুখীয়া লোক সকলৰ কাৰণে যাতে কিবা এটা ব্যৱস্থা কৰে আৰু তেওঁলোকক যেন কামত খটোৱাই অন্যায় নকৰে। ইয়াকে কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধীতা কৰিলোঁ।

★ ★ ★ ★

Shri Altaf Hussain Mazumber, Minister of State, P. W. D. (R. & B) : Mr. Speaker, Sir, at the outset I must express my thanks and gratitude to the hon. Members who have kindly participated ... (Interruption from the Opposition : He should speak in Assamese or Bengali.)

Shri A. N. Akram Hussain : অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্য-ভাষাৰ যদি ব্যৱস্থা আছে, তেন্তে মন্ত্ৰী মহোদয়ক অসমীয়াত কবলৈ দিব লাগে।

Mr. Speaker :– According to the Assembly Rules, according to the convenience of the Member one can speak in English, or Hindi or Bengali or Assamese. I cannot compel a Member

* Proceedings not corrected

of the House to speak in a particular language.

Yes, Mr. Mazumder.

Shri Atul Chandra Goswami :— আমাৰ ৰাজ্য-ভাষা থাকোতে ইংৰাজী বিদেশী ভাষাক আদৰ কৰাৰ কোনো যুক্তি নাই।

Shri Altaf Hossain Mazumder :— Mr. Speaker, Sir, it has been observed that most of the speeches were in English and there was no objection. I also try to give my short answers in Assamese. It is always my efforts to learn the Assamese language and I also feel that even in my own district the people who voluntarily want to learn Assamese should be given all facilities.

(Repeated interruption from the Opposition).

Mr. Speaker :- You are killing the time unnecessarily. Mr. Mazumder, please continue.

Shri Altaf Hossain Mazumder :- Sir, as I have said, I express my thanks and gratitude to the members who have kindly participated in

the discussion of the Cut Motion and I was very happy to see that some Members have given best of their attention to the working of this Department. I say and feel that the Department. should function well. If some hon. Members take the trouble of going into more details as to how things can be improved I shall be very happy to welcome their suggestions. It is undoubtedly the fact that there are shortcomings here and there. I cannot say that everything is well in the Public Works Department or in any other Department, to speak correctly. It has been said that corruption is there; undoubtedly it is there. Because, fortunately or unfortunately in our society, we have found that corruption has crept in and we cannot expect a particular Department free from it while in other sphere of the society it is rampant. To eradicate corruption all efforts should be made in every sphere of the society.

Coming to some specific discussions, I hope

many of the hon. Members will agree with me that many of the officers in the Department are really honest. They are working hard; they are giving best of their time and I am proud of these officers. Because of their hard work, development has taken place to a great extent in spite of their latches here and there. I can tell the hon. Members the 4th Plan started during the last year and practically, due to the hard and sincere work of the officers, even in such a short period of time, administrative sanction could be accorded to more that 90 per cent of our total plan work. In such cases, I do not have any hesitation to speak eloquently high of these officers who have done good work, but at the same time, I should like to point out that I do not have any sympathy for corrupt officers. And whenever any case of corruption is brought to our notice, I do not hesitate to act strongly. As a matter of fact, yesterday one hon. Member brought a specific case to my notice. I immediately asked my Department to put the officer under suspe-

nsion and I can disclose that if the allegations brought against him are found true, serious action will be taken against that officer.

Sir, one of the hon. Member has rightly pointed out that in a modern society roads and communications are most indispensable things. The society is moving fast—it is the age of speed. So, naturally, whenever we are held up, whenever our speed is held up, our mental reactions are there. The Public Works Department is engaged in such an important task that everybody in one way or the other, from morning till night, the time he goes to bed, he comes in contact with the activities of this Department. In the morning when he steps out from his own house he comes in contact with the road which is built by this Department. If he goes along a bridge then he has to come in contact with the activities of this Department. If he is held up on a bridge or a road then he is bound to have mental reactions. It is bound to be there, So, what

have been said for the minutest lapses of the Department, our feeling are likely to enrage. Sir, I myself had occasions, whenever there were little obstructions, either for the damage of the road or for any other reason, to get angry. Rather, I would say, for some get and failings of the Department the hon. Members would have more reasons to be angry then what they have expressed. Had I been in their shoes to criticise the activities of this Department, I would have made more criticism than the hon. Members had made.

Sir, it is a fact that the amount which has been given, the amount for which the demand has been moved is undoubtedly, in comparison with the necessities of the whole of the province, is meagre and with that little fund we have got to meet our needs. We have to see that the wastages are not there and the suggestions put forward to check up the wastage are welcome. In this connection, the hon. Finance

Minister had made a suggestion yesterday to find out an organisation in order to improve the departments particularly the Public Works Department for cheeking up the works. Sir, this is a very good suggestion which might be examined and such an organisation might help to raise the standard of the work of the Department.

Sir, yesterday, one of the hon. Members, Dr. Bhupen Hazarika, in course of his discussion with his artistic and contagious laugh made some reference to some names. All the names were not quoted correctly. I shall correct them. May be the person or persons who have given him these names have supplied with wrong names or may be he has collected these names from a mistaken typed sheet. Sir, when I had occasion, I told this House that none of my family member is a contractor either in the P. W. D. or in the E. & D or in any other departments of the Government. No brother of mine is a contractor, no sister of mine is a contractor, no sister's

husband of mine is a contractor, no uncle of mine is a contractor, no maternal uncle of mine is a contractor, no brother-in-law of mine is a contractor. My wife has got no brother; my wife is the only child of my father-in-law. My wife has got no brother. A few days back I told my wife whether your family at that time practised family planning or not I do not know but at least one good thing has been done that you are the only child of your father so that I have got no sister-in-law or brother-in-law. There are cousin or maternal uncles, and all sort of much distant relations and in a small district to which I belong to, there are distant relations if those relations are also said to be very close then probably there are none people sitting around here who will be in some way or the other related to me.

Shri Lakshyadhar Choudhury :— Mr. Speaker, Sir, we are not concerned about his relations. We are concerned about the names.

Mr. Speaker :— The Minister of State has not finished yet.

Dr. Bhupen Hazarika :— Sir, I only mentioned a few names and asked whether these alleged things are true or are they associated with the public Department.

Shri Altaf Hossain Mazumder :— Sir, when something has been said in the House against me I have a right to defend myself.

Shri Dulal Chandra Barua :— The persons may not be related but they may be favourites of the Minister concerned.

Shri Altaf Hossain Mazumder :— Sir, abont Mr. Mahibool Hossain Mazumdar, he is a brother of mine but he is living separately from me for the last 6 years and he is a Pharmacist. He is not a contractor either in the Public Works Department or in the Embankment and Drainage or in the Forest Department, nor he is a contractor in the Medical Department (Interruption).

Shri Dulal Chandra Barua :— (Drawing the attention of Mr Speaker) Sir, he should address you and not the officers' sitting in the Officers' Gallery.

Shri Altaf Hossain Mazumder :– Sir, the next question is about Mr. Muddassir Ahmed Laskar. He is a practising Advocate, He is now the Anchalik Panchayat President of Lakhimpur. Last time also he was the Anchalik Panchayat President. This time he became the uncontested president of Lakhimpur and he is a man of active politics of Cachar and he has married my sister. He is my sister's husband. He is not a contractor either in the Public Works Departme-nt or in the Embankment and Drainage Depar-tment or in the Forest Department or in any of the Government Departments.

Another name, the name of Mr. Sirajuddin Barlaskar has been quoted by my friend, Dr. Bhupen Hazarika. The gentleman's name is Mr. Sirajuddin Laskar and not Barlaskar. He is the

grandson of late Lahab Ali Laskar, a Zamindar, a timber merchant of Cachar. Members of that family have been forest lessee for long years and they have paid lakhs and lakhs of rupees of royalty to the Government and he is a contractor is a cousin of my wife.

Dr. Bhupen Hazarika :— Yes, he is a cousin of yours and also he is a contractor.

Shri Altaf Hossain Mazumder :– He is a contractor in the Public Works Department, in the Embankment and Drainage Department and other Departments of the Government also.

Sir, next comes Shri Mahibur Rahman. He is the great grandson of Abdur Rahman Laskar. Mahibur Rahman Laskar's family owns the Rahman Nagar Tea Estate, and the beneficary of Abdur Rahman Laskar, way of state and they have got considerable properties and this family of Silchar town has got property worth laks of rupees. He was formerly the Manager of a Tea Garden and this family was doing contract bu-

siness long before I became M.L.A. and they are contractors. Shri Mahibur Rahman is not a member of my family. He has married a cousin of my wife.

Dr. Bhuper Hazarika :— I know he is a Public Works Department contractor.

Shri Altaf Hossain Mazumder :— He is not only a Public Works Department contractor, is a contractor if various departments and their family has been going connection long before I became M. L. A. or Minister. The whole family was doing contract business for a long time. The next man is—Shri Anamuddin Laskar, he is the grandson of Irfan Ali Laskar. Who was one of the biggest timber business man he owner's several elephants and he has paid royalties to the Forest Department. He is Anamuddin a contractor and he has been a contractor long before I became M.L.A. and Minister. He is a cousin of my wife, a cousin belonging to a different subdivision. These are the things which I have just clarified. I

was saying and I still say that Dr. Hazarika is asking me in an artistic smile (he is an artist and I have got profound respect for him) without meaning anything. The next thing Dr. Hazarika has said is about my nationality. I believe he said this not with any motive but he has said this just to draw the attention. I can say that this sort of thing was written in none sort of paper many times. Once it was discussed in this House. Sometimes, some people sat printed bundle of there most of papers, and distribute. In Silchar, there are about 20 weekly papers and there are some weeklies which are published regularly and some of these papers have got certain standards, and the rest of the weeklies are not published regularly. If somebody wants to get something printed in those weeklies, they can get it published, and if Dr. Hazarika wants to have volume of things printed against anybody he can have it there. This matter was once raised in this House and I had answered. Now, I can tell that I am not less an Indian citizen

than anybody in this House. Many things are published in the papers and weeklies and I cannot and do not have time to contradict each and everything that are published in those papers because for doing that a big Secretariat will be required. I am thankful to Dr. Hazarika because he has given me a scope to reply to the criticism more categorically.

Shri Dulal Chandra Barua :— Anyway, there is a smell here.

Shri Altaf Hossain Mazumder :— For politicians, there might be little smell here and there or Intrested people may create some smell here and there.

Shri Atul Chandra Goswami :— আন এজন মানুহৰ নাম কব লাগে। তেখেতৰ নাম S. I. Choudhury. তেওঁক ৮০ লাখ টকাৰ কাম কৰিবলৈ দিয়া হৈছে।

Shri Altaf Hossain Mazumder :— Sir, even today I have not been able to know who is that S. I. Choudhury. I have got no relation with anybody in the name of S. I. Choudhury

I asked my departmental officers have something to find out who was that S. I. Choudhury and also to find out whether he was holding any contract without tender and up till now they have not been able to locate this man. I have asked the Superintending and Executive Engineers to find out whether any contract was illegally or improperty given to this man, and if so, I have asked that action must be taken against that man. I have asked the department to find out what exactly the fact is.

Shri Dulal Chandra Barua :— They may be holding it up intentionally. We want to get this information tomorrow. There is no question of making any delay in giving this information ; we have raised this question and we must get this information tomorrow.

Shri Altaf Hossain Mazumder :- Yesterday it was said and after that I asked my officers to collect the information. This much faith I have got in my officers that they did not

delay; but they tried their best to find out the particulars about that man. Last night they could not locate this man and they are still trying to find out that man.

Shri Dulal Chandra Barua :— There is no question of asking for information about this man from the District or Subdivisional Officers. The question is that the records are here in the Head Office at Shillong and the allotment for contract work is done from the Head Office; it was given from the top, may be by Minister, or Chief Engineer or Additional Chief Engineer.

Shri Bhubaneswar Barman :— এজন মানুহক গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে মৰম দেখুৱাই, লাখ-লাখ, কোটি-কোটি টকাৰ কাম কৰি থাকিবলৈ দিয়া হৈছে।

Dr. Bhupen Hazarika :— S. I. Choudhary মানুহজন শ্বিলঙত ঘুৰি ফুৰা দেখা গৈছে।

Shri Atul Chandra Goswami — বৰপেটাত কাম কৰিবলৈ S. I. Choudhary ক ৮০ লাখ টকা দিয়া হৈছিল

তাত কাম নোহোৱাৰ কাৰণে Material বিলাক লক্ষীপুৰলৈ সেইজন মানুহকে দিয়া হ'ল কিয় ?

Shri Dulal Chandra Barua :— He must give us the information tomorrow otherwise we will not listen. We have taken plains to collect information about this and we must get the information tommorrow. এইবোৰ clarification নিদিলে আমি নুশুনো ।

Shri Altaf Hossain Mazumder :— As I have already said–last evening this was raised, and then I asked my officers to collect information about S. I. Choudhury and I also asked my officers to find out and let me know what work has been given to him. This morning, my officers met me and said that they could not find out anything about S. I. Choudhury. They also tried to locate him at Barpeta. Sir, all efforts have been made and are being made and I will definitely place the information about this before the House as soon as it is collected. I have already asked my officers to collect the

information about this man as early as possible.

Next, Sir, as the time is short, I will try to refer to some criticisms that have been levelled in certain particular cases. One is about the Shramik Bahinis............

Shri Dulal Chandra Barua :- I he not giving us the iuformation ?

Shri Altaf Hossain Mazumder :— Sir, I have asked the officers to collect the information immediately.

Mr. Speaker :— The point is this. As the matter was raised only yesterday he is immediately contacting the different heads of the Department. He is not in possession of the information just now. Therefore, he is taking the time of the House and I have given him the time. Tomorrow or day after he must give the information.

Shri Sailen Medhi :- Sir, we categorically want the Minister to give the information to the House and if necessary one officer should

be sent immediately to Gauhati to collect the information about this man. Unless the Minister places this information in the House by tomorrow, then we are not going to hear the statement of the Minister. We demand inside the House that unless the Minister promises to bring that information tomorrow, we are not going to hear him. That is our stand.

Mr. Speaker :— Will you be able to give the information tomorrow ?

Shri Altaf Hossain Mazumder :— Sir, I assure the House that all efforts will be made to collect the information, and as soon as the information, is available, I will place it on the table of the House..

Shri Dulal Chandra Barua :– We must have the information tomorrow positively or if the Minister does not give this promise we are not going to listen to his reply.

Shri Rothindra Nath Sen :– I do not un-

derstand why all this commotion? Hon. Members have got every justification to have the information about nepotism they alleged. The information is sought without meaning anything to the Minister because the Minister is not the supplying authority of contracts. I only want to help the Department. There is one S. I. Choudhury who does contract works. He lives in Sarania at Gauhati. He is Safiqul Islam Choudhury. He owns some trucks and has a personal car. I know he is the Public Works Department contractor. So I do not understand why the Minister could not send one officer to Gauhati just now to collect the information at this gentleman lives at Sarania, Gauhati and place it before the House tomorrow.

Shri Altaf Hossain Mazumder :— Sir, as suggested hon. Member Shri Sen, I will be asking one of my officers to proceed to Gauhati today to collect the records available regarding one Safiqul Islam Choudhury............

Shri Dulal Chandra Barua :— Whether this information will be placed before the House tomorrow ?

Shri Altaf Hossain Mazumder :- As soon as the officer collects the information, I will place it before the House.

Shri Dulal Chandra Barua :— If the Minister sends an officer to Gauhati just now, the information can be collected to-day and the Minister can give the information to the House tomorrow.

Mr. Speaker :— I have asked the Minister to send an officer to Gauhati.

Shri Dulal Chandra Barua :— We want that the information should be placed before the House tomorrow.

Mr. Speaker :- Whatever information is available should be placed before the House.

Shri Promode Chandra Gogoi :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া যিটো সংবাদ আনৰ কথা কৈছে—সেইটো সংবাদ আনি-

বলৈ মাত্ৰ ২ ঘণ্টা সময়ৰ দৰকাৰ কাৰণ য'ৰ পৰা সংবাদ অনিব তাৰ দূৰত্ব নিচেই কম। গতিকে গুৱাহাটীৰ Engineearinge Dipertment ৰ পৰা সেই সংবাদ আনিবলৈ ১ দিন সময় দিয়াৰ কোনে প্ৰয়োজন নাই।

Shri Debeswar Sarmah :- কাইলৈ হয়তো মানুজনক নাই পোৱা বুলিয়ে সংবাদ আহিব পাৰে।

Shri Altaf Hos ain Mazunmder :- Whether information could be collected by tomorrow, that would be placed befor the house.

Shri Bhubaneswar Barman :— আমাৰ মানুহজনৰ লগত কোনো সম্পৰ্ক নাই, আমাক বিশেষকৈ আৱশ্যকীয় Office Record বোৰ লাগে। এজন মানুহকেই আপত্তি কৰা সত্বেও তেওঁকেই বস্তুবিলাক বৰপেটাৰ পৰা North Lakhimpur লৈ কঢ়িয়াবলৈ ঠিকা দিয়া হ'ল। অকলবস্তু বিলাক কঢ়িয়াওতেই ইমান বেচি টকা পৰি গ'ল-এইটো বৰ আচৰিত কথা। গতিকে আমাক সকলো অফিচৰ নঠি-পত্ৰ লাগে।

Mr. Speaker :- I have already said that whatever information is available that should be placed before the House by by the Minister. Mr. Mazumder, how long will it take to finish

the reply ? Regarding other points you finish within 10 minutes ?

Shri Altaf Hossain Mazumder :– I cannot say, Sir, because there are so many interruptions.

Now, Sir, some criticisms have been levelled against the Shramik Bahinis. Sir it is a fact that some undesirable elements have crept in. I have asked the Department to examine and to them, and that can be possible only if more co-operation comes from the political leaders because they are in the know of things in their own locality as to whether those persons who form the Shramik Bahinis ari genuine or not genuine. Sir, it is also said that high estimates are made particularly the estimates that are of the Government of India.

These estimates are sent to the Government of India for verification and check in their own technical branch. So far as our estimates are concerned, these are framed at lower level. Then they were examined in the technical branch and

came back to our Department. For all these estimates it is necessary to take the sanction of the Finance Department where they are also checked. But one thing which I have already said adout the estimates is that if the organisation as has been suggested by the Hon'ble Finance Minister can be set up, in that case the estimates night be examined whether the same estimates are properly prepared or not.

Sir, a reference has ben made by somebody with regard to the Muster Roll labourers that their case needs to be looked into. I fully agree with that there are lower level workers in the Public Works Department who do not get reasonable wages. That is the reason why from the very beginning of my taking charge of this Department, I was trying to see that their rates are increased. The matter is now on the move. In answer to a question, I have already said that the mater is with Finance and if we get financial sanction their rates may

be increased. We have also taken up the question of making 2000 laboures permanent out of the entire Muster Roll laboures we have got at the moment.

Shri Lakshyodhar Choudhury :- Sir, in connection with this I want to say that our Petition Committee has recommended some measures to be adopted by the Public works Department regarding the Muster Roll labourers. Whether that recommendation will be accepted by the Goverment ?

Shri Altaf Hossain Mazumder :– Sir, I have already answered to that a few days back in reply to a question. There was a petition, and apart from that petition, the Government is also satisfied that the matter should be looked into.

Shri Phani Bora :— That is the Committee of the House, namely, Committee on Petitions. That Committee has made certain specific recommendation. Now, hon. Member, Shri Choudhury, was asking while you were replying whether that

recommendation is accepted and is goning to be implemented or not ?

Shri Altaf Hossain Hazumder :- This recommendation must have been reda. But every recommendation depends on several factors like question of finance and other things.

Shri Dulal Chandra Barua :— Sir, may I ask the hon. Minister whether he has gone through the report of the Committee on Petitions ?

Shri Altaf Hossain Mazumder :— Sir, whatever information I have got, I have given. I think I might have gone through that report.

Sir, regarding the overbridge on the B. Barua Road one side was originally allofted to mesrs snesscon Engineers. It was absolutely correct that once the contract for this bridge was given to a Company, but ultimately, it was found that the Company could not execute the work. Apart from that due to ensuing Cricket Test Match, there was a demand from the public and there were

lots of criticisms from the public that the bridge should de completed before Schedule of the game. The Department had to cancel that contract and again it was re-allotted to one of the parties, of course, at a higher rate. Earlier, some oher Companies who quoted lower rates were contacted, but they did not come forward. So it was given to a Company and they have completed the work.

Shri Lakhyadhar Choudhury :– Whether tenders were called at that time ?

Shri Altaf Hossain Mazumder :— It appears no tenders were called, because the time at our disposal was very limited. But originally there was a tender.

Shri Lakshyadhar Choudhury :— Sir, my contention is that Public Works Department is doing some works without going through the departmental procedure and doing haphazardly.

Shri Altaf Hossain Mazumder :– Works are allotted generally on the basis of lowest tender,

but if anybody fails to do, it is given to another firm even without calling fresh tender. In this particular case, as I have already said the Department had to give special consideration. It was given to the Bridge and Building Construction Company, because this Company is working in Assam for last 15 years and bridges were given to them and it has been said they can execute the bridges satisfactorily. About two or three major bridges at Mikir Hill and other places which were given to the Border Road Transport Organisation, papers were sent to the Government of India for their approval.

Shri Lakshyadhar Choudhury :— Whether the tender of the Bridge and Building Corporation was the lowest ? They were given 15 or more bridges.

Shri Altaf Hossain Mazumder :— Sir, I have already said that so far as the Bridge and Building Construction Corporation is concerned, tenders given by them are generally the lowest

in many cases of bridges.

Shri Lakshyadhar Choudhury :— Sir, I protest on this point, I want that some enquiry should be made by the hon. Members of this House on the correctness of the statement made by the Minister on the floor of this House, because the statement given by the hon. Minister is not correct.

Shri Altaf Hossain Mazumder :— Sir, I will check up.

Shri Dulal Chandra Barua :—Sir it is a very serious matter. We want your protection. We have raised certain points that the tender given by the Bridge and Building Construction Corporation in this particular case was not the lowest, but now the Minister has said that it was the lowest. Hon. Member, Shri Lakshyadhar Choudhury has challenged the correctness of the statement given by the Minister. He further furnished information that there were the second lowest, third lowest, etc. Sir, giving such kind

of wrong information misguided the House. Sir, you are to take some measures in this connection.

Shri Altaf Hossain Mazumder :— Sir, in case of Amrung, Madura and Jatinga Bridges, M/S. Bridge and Building Construction Corporation were either the lowest or near about tenders and consequently works were allotted to them. In connection with Jorakhar, Mansir and Dipota bridges, the tenders were fowarded to D. G. B. R., Government of India for their scrutiny and order. Therefore, the work of these bridges has been allotted on their approval.

Shri Sailen Medhi :— Sir, first the hon. Minister said that these are the lowest and now he is saying that these are not the lowest. He has misguided the House...............

(Interruption)

Shri Dulal Chandra Barua :— Sir, I want to know from the hon. Minister who called

for the tender for the construction of these bridges ?

Shri Altaf Hossain Mazumder :—I have specifically said that I have given the names of the bridges.........

Shri Dulal Chandra Barua :—I want to know who called for the tender ? Who is the authority for calling tenders ?

Shri Altaf Hossain Mozumder :— I have already given the names of the bridges in which this Company has given the lowest tender. For above border and bridges, all the tender papers have be sent to the Government of India for approval, because they are the authority. There are lots of instances.

Shri Dulal Chandra Barua :— Sir, the hon. Minister said that Border Road Organisation were recommended, that is why the work was allotted to them. But again he said that these tend-

ers were called by the Government of India for their approval. Now, the statement he has given is confusing. He has misguided the House. Who is the lowest and who is the highest tenderers for whom recommendation has been given by the Government of Assam ? According to the procedure the authority for calling tender is the final authority to to accept or reject a tender.

Once he said that recommendation has been given by the Border Road Organdisation now he said that tender was called for by the Government of Assam and only approval is necessary from the Government of India. I want to know what is ihe recommendation given by the Assam Government to the Government of India ? That letter is necessary.

Shri Altaf Hossain Mazumder :— Sir, I have made it clear times without number. I submit, Sir, that some bridges which are entirely within the control of the State Government are given

to those who have given the lowest tender and the other bridges which I have already mentioned viz. Jorakhar, Mansir and Dipota, the connected papers had to be sent to the Government of India for their approval.

Shri Dulal Chandra Barua :– To whom the recommendation was given?

Shri Altaf Hossain Mazumder :— For sending these papers to the Government of India, the Department has to examine and scrutinise them the and Government of India will have to give approval.

Shri Dulal Chandra Barua :— On the basis of these recommendations Government of India generally accepts or rejects the tenders, are we to understand like this?

Shri Altaf Hossain Mazumder :– Sir, the Government of Assam gives all the particulars against each of the tenderers, what volume of work they have executed, what works are dending with them.

Dr. Bhupen Hazarika :— Can they defy your recommendations ?

Shri Altaf Hossain Mazumder :— They are at liberty to reject them.

Shri Dulal Chandra Barua :- Sir, I would suggest that all these papers should be placed on the Library table for the information of the Members.

Mr. Speaker :— You place the statements from the Government of Assam to the Government of India.

Shri Altaf Hossain Mazumder :- Sir, the procedure is to be laid down by the Speaker. You can see the papers.

Shri Phani Bora :— Sir, so far as the discussion on this grunt is concerned, it seems to me that there are very serious points involved in it. For one such point you have given time to supply the information tomorrow. That is a very serious allegation and the other serious allega-

tion is that the State Minister-in-charge of public Works Department said that in seven cases lowest tenders were accepted. We would have been silent had there been no counter facts with one of the hon. Members of this House, and when these facts were placed the Minister changed his earlier statement and gave a new statement. While giving a new statement certain new points arose which also require clarifications. What were the rules and procedure and whether these were correct or not, have to be verified. Sir, this is a very important Department in the State and lot of money is involved in this Department. There are lots of criticisms also against this Department. Therefore, may I suggest that a Committee of this House may be set up by you to enquire into the bridges in question and apprise the House of the real position and that will be only democratic procedure by means of which the doubts, misgivings and apprehensions can be removed. This will also help the Department in improving its workings. I place

the suggestion for the consideration of the House.

Shri Mahendra Mohan Choudhury: — Minister, Parliamentrry Affairs Sir, there are two important Committees set uy by the House, the Estimates Committee and the Public Accounts Committee. The Public Accounts Committee, of course, goes through the Audit Reports and the financial irregularities, but the Estimates Committee can examine all these things. Whatever question is discussed here, you may, in your wisdom refer it to the Estimates Committee for examination and report. Therefore, there is no necessity for appointment of a third Committee.

Shri Phani Bora :— I think the hon. Minister-in-charge of Parliamentary Affairs knows very well that the Public Accounts Committee does post mortem examination, and so far as the Estimates Committee is concerned, since the Public Works Department was examined by it last year, it cnnnot take up this Department again for five years. Therefore, the Estimates

Committee cannot take up this Department within a few years. So, if the Minister for Parliamentary Affairs agrees to the merit of this case, he should also agree to the setting up of a small Committee for this specific purpose.

Shri Debeswar Sarmah :— Sir, may I suggest one thing ? In the heat of the moment it is difficult for the Government, understandably, to agree to the appointment of a Committee, as suggested by Shri Bora. But I would suggest that you may kindly send for the Chief Minister, Minister for Parliamentary Affairs and the leaders of other parties at your convenience and find ont and ascertain if Standing Committees of this House on various subjects, such as industries including cottage industries, which is more important for us, Puclic Works Depart ment , Co-operation, Public Health can be set up to ascertain facts and submit reports. These Committees should be small ones, consisting of 3 to 5 memberst. This will be very helpful to the Government to understand what is going

on in the Departments. For instance, in the Lok Sabha, on the eve of Budget discussion the various Departments issue brochures containing facts and figures of the working of the Departments for one year. At one time here also the Education Department used to issue brochure but later on Departments started sleeping over it and the Government did not care to pull up the Departments. As a result we had to grope in the darkness. The time being limited, very few Members can do justice to the subject during debates in this House. Therefore, if the Standing Committees are there they will be of great assistance to the Government and also to the House. I would, therefore, suggest for your kind consideration that you may be pleased to send for the Chief Minister, Minister for Parliamentary Affairs and Leaders of the Opposition parties and find out ways and means as to how these Committees can be formed. I again insist, and I hope the House will insist, that on the eve of the Budget discussion broc-

hures on every Department, the working of the Departments, as in the Lok Sabha, should be issued.

As regards this specific issue, I think they will find time tomorrow.

Mr. Speaker :— It is already 12.40 and the time is very limited. I will give thought to this matter but it is not possible for me to give my views on the subject just now.

Shri Debeswar Sarmah :— I am afraid, I have not been understood. You will only render your good offices. You are not to give your views on such matters, because the Speaker is supposed to have eyes and ears but no mouth.

Shri Mahendra Mohan Choudhury :—I cannot agree to the suggestion given by Shri Sarmah. As I have already said, we have got a Standing Estimates Committee and the House has every right to refer any matter of great public importance to this Committee for speedy enquiry and report.

Our Rules are clear on this point. Rule 243 reads thus : "There shall be a Committee on Estimates for the examination of such of the estimates as may deem fit to the Committee or are specifically referred to it by the House, or the Speaker." This is sufficient. Estimates Committee is the authority, and as the House has the authority to direct the Estimates Committee to report on certain subjects which are of great public importance.

Mr. Speaker :— The House stands adjourned till 2.10 p. m. for lunch.

(After Lunch)

Mr. Speaker :— I had a talk with some Members of this House about the anomalies pointed out and about the setting up of a Committee of the House to go into the anomalies. I want to hear the Chief Minister now.

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) :— Sir, there is already provision for enquiry into the specific allegations by the Estimates Commi-

ttee. I will read out Rule 243 in this connection. The Rule says that "There shall be a Committee on Estimates for the examination of such of the estimates as may deem fit to the Committee or are specifically referred to it by the House of the Speaker". Therefore, Sir, we should refer it to the Estimates Committee.

Shri Promode Chandra Gogoi :— Sir, then we should pass a resolution referring it to the Estimates Comnmittee specif cally to go into the affairs, to investigate and to submit a report.

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— Sir, there is no necessity of a resolution. The whole thing will be decided by the Estimates Commmittee if it is referred to them.

Shri Promode Chandra Gogoi :— The wordings are like this'............as may deem fit to the Committee or are specifically referred to it by the House or the Speaker'.

Mr. Speaker :— The Rule 243 says, "There

shall be a Committee on Estimates for the examination of such of the estimates as may deem fit to the Committee or are specifically referred to it by the House or the Speaker." There is already a Committee for this. Our purpose is to get the matter enquired into and perhaps this is the desire of the House also. Now under Rule 204 "A Committee may appoint one or more sub-committees, each having the powers of the undivided Committee, to examine any matters that may be referred to them and the reports of such sub-committee shall be deemed to be the reports of the whole Committee, if they are approved at a sitting of the whole Committee". Now, to minimise the work the Committee can appoint a Sub-committee to got matter enquired into expeditiously and submit a report and therefore I do not think there is any necessity of another Committee of the House. Therefore, I refer the matter to the Estimates Committee to enquire into the allegations made and if deem necessary they

may appoint a Sub-committee to get the matter enquired into as expeditiously as possible and submit the report soon.

Shri Pitsing Konwar :— এইটো immediately হব লাগে।

Shri Sailen Medhi :– Sir, here in Rule 243, mention is made only about the Estimates Committees and nothing else.

(Voices : Yes, yes).

Mr. Speaker :— You see, our pupose is to get the matter enquired into as expeditious by possible. Now, I put the Cut Motion on vote.... ....

Shri Lakshyadhar Choudhury :– Sir, the hon. Minister's reply has not yet finished.

Mr. Speaker :– There is no time for that. We are to finish it quickly because there are other items still remaining.

Shri Lakshyadhar Choudhury :— We have

extended the time for the Members. We may also extend the time for the Minister.

Mr. Speaker :– Yesterday we decided that half an hour should be given to the hon. Members and half an hour to the Minister for reply.

(Noise).

Shri Lakshyadhar Choudhury :— But it should be one hour for the Minister.

(Noise)

Shri Atul Chandra Goswami :— Estimates Committee লৈ rofer কৰিছে ভাল হৈছে। পিচে এটা সময় নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি দিব লাগে যে ইমান দিনৰ ভিতৰত দাখিল কৰিব লাগে। নহলে সদনৰ মৰ্য্যাদা ৰক্ষা নপৰিব।

Mr. Speaker :— The Estimates Committee will go into the matter as expeditiously as is possible and they will submit a report on this.

Shri Phani Bora :— Sir, since a specific matter is being referred to the Estimates Comm-

ittee to submit a report very expeditiously so it is fit and proper to fix up some time-limit for it.

Mr. Speaker :— By 30th June ?

(Voice : Yes, yes.)

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) :— The Estimates Committee may be consulted with regard to the time to be allotted.

Shri Mahendra Mohan Choudhury :—Sir, the papers relating to this specific case, tenders, estimates, allocation, everything will be placed on the Table of the House tomorrow.

Mr. Speaker :— Then I put the Cut Motion under Grant Nos. 57, 58 and 83 on vote.

The question is that the cut motions under Grants Nos. 57, 58 and 83 be adopted.

(After Division)

Mr. Speaker :— Ayes--21.

Noes—36.

The cut motions are lost.

Mr. Speaker :—I put the main grants. The question is that grant Nos. 57,58 and 83 be passed.

(The motion was adopted)

DEMAND NO. 59

"53 – Ports and Pilotage"

Shri Prabin Kumar Choudhury (Minister of state, Transport) :—Mr. Speaker, Sir, on the recommendation of the Governor of Assam. I beg to move that a sum of Rs. 30,98,800 be grauted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs. 41,31,800) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31 st day of March, 1971 for the administration of the head, "53 Ports and Pilotage."

Mr. Speaker :— Motion move me question is that a sum of Rs. 30,98,800 be grauted to the Minister-in-charge to complte the sum (Rs. 41,31,800) necessary to defray the charge which will come

in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "53—Ports and Pilotage."

(The motion was adopted)

DEMAND NO 60

"57– Road and water Transport shemes A—Road Transport-I-Working Expenses"

Shri Prabin Kumar Choudhury (Minister of State, Transport) :— Grant No 60 move কৰাৰ আগতে মই কেইটামান কথা কব বিচাৰিছো। ২° মাৰ্চত আমাৰ State Transport Corporation হৈ গৈছে। এই Corporation এ নিজৰ Income ৰ পৰা বাজেট কৰিব। গতিকে এই টকা আমাৰ দৰকাৰ নহব। এই বাজেটখন Regulasise কৰিবৰ বাকী $\frac{3}{4}$ অংশ দিবলগা হৈছে।

Shri Debeswar Sarmah : - বাজেট Regularise কৰাৰ প্ৰশ্ন নুঠে। এইটো ধনৰ কথা, ধেমালি নাখাটে। এইবিলাক Highly formal কথা। বাজেটখনৰ ওপৰত যদি motion move কৰে তেনেহলেও আমি Draw নকৰো। যদি ভূলত কোনো মেম্বাৰে grant টো move নকৰে তেনেহলে High-court কৰিলেও ২৬৬ ধাৰামতে, টকা উলিয়াব নোৱাৰিব। ইয়াত

আমাৰ কবলগা একো নাই। কেৱল নিয়মৰ কথাহে কৈছো। যদি খন নালাগে move কৰিব নালাগে, যদি লাগে move কৰক।

Shri Dulal Chandra Barua :— মন্ত্রীয়ে কলে যে তিনি মাহৰ আৱশ্যকতা আছিল। ইতিমধ্যে সেইখন বাজেট পাচ কৰি দিছে। যদি টকা নালাগে Financial Rule মতে নলগাখিনি বাজেটত include কৰিব লাগে আৰু Demand টোও move কৰিব নালাগে।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya :— বাজেটত যি amount ধৰা হৈছে সেইটো গোটেই বছৰৰ বাজেট। কেৱল তিনিমাহ অৰ্থাৎ এটা Period ৰ কাৰণে Vote on Accounts ত গৈছে। যদি বাজেটত বাদ পৰি যায় তেনেহলে এই তিনিমাহো বাদ পৰি যায়। সেইকাৰণে তিনিমাহৰ কাৰণে বাজেট grant ধৰিলে ভাল হলহেতেন। এতিয়া তিনিমাহৰ বাহিৰে বাকী টকাখিনি draw কৰিব পৰা নহব।

Shri Prabin Kumar Choudhury :— Sir, I move Grant No. 60 on technical ground that the money will not be requied. It will be surrendered.

Shri Dulal Chandra Barua :— Sir, on technical ground he cannot move the grant.

Shri Phani Bora :— Revenue Receipt যদি State

Transport ত ধৰা হৈছে, তেন্তে সেইটো চলিত বছৰত আমি নাপাওঁ। গতিকে সেইটো খৰছ নহব। আৰু সেইটো কেনেকৈ বাজেটত আহিব পাৰে ?

Shri Dulal Chandra Barua :— মিনিষ্টাৰে কৈছে টকা-টো খৰছ নকৰে। খৰছ কৰিবৰ কাৰণে টকা ধৰা হয়, যদি খৰছ কৰিবলগীয়া হয়, তেন্তে সেইটো Financial Rule মতে move কৰিব নালাগে। কাৰণ এই amount টো পিচত কোনো কালে divert কৰিব নোৱাৰে। It is not possible on the Part of the Gvernment to move the grant.

Shri Prabin Kumar Choudhury :— Sir, I with-darw Grant No. 60.

Demand No. 63

"68- Stationery and Printing"

Shri Phani Bora :— সদস্যই আলোচনা কৰাৰ আগতে মই এটা কথা সুধিব খুজিছো। আমি যেতিয়া কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ table কৰোঁ তেতিয়া তাত লিখা থাকে to discuss, যদি কোনো ক্ষেত্ৰত কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আলোচনা নকৰোঁ বুলি কোৱা হয়, তেনে ক্ষেত্ৰত কোনো এজন মেম্বাৰে আলোচনা কৰিব পাৰে নেকি ?

Mr. Speaker : Now we come to Grant No. 63.

Shri Bimala Prasad Caliha (Chief Minister) :— Mr. Speaker, Sir, on the recommendation of the Gavernor of Assam. I bag to move that a man of 3,17,500 be granted to the Minister - in - charge of complete the sum (Rs 40,23,400) memory to depay the charges which will come in course of payment during the year ending the 31 st day of March, 1971 for the administration of the head "68– stationery and Printiog."

Shri Debeswar Sarmah :— বাজেটৰ আলোচনা কৰাত আৰু তাৰ কাৰণে cut motion দিয়া এটা statutory rule কিন্তু speaker য়ে কব নোৱাৰে বুলিয়ে নকও কাৰণ Speaker ৰ সন্মান বজাই ৰখাটো কিমান গুৰুত্বপূৰ্ণ সেইটো মই জানো। Cut-motion দিলে কব পাৰিব আৰু নিদিলে কব নোৱাৰিব সেইটো নহয়। কিন্তু Cut-motion নিদিলেই যে statutory অধিকাৰ থাকিব নোৱাৰে সেইটো নহয়।

Shri Dulal Chandra Barua :– This can be solved if I move my cut motion.

Shri Debeswar Sarma :—Sir, I am on my leg.

Shri Mahendra Mohan Chaudhury (MInister Parliamentary Affairs) :— Sir, in order to raise a discussion on a grant it is not necessary to

move a cut motion. This can be done without a cut motion also. Any hon'ble member who desires to raise any discussion, he can speak on the main demand also.

Shri Sailen Medhi — Sir, for this specific rules are laid down. One member has to move a cut motion if he want to raise any discussion. In the absence of any cut motion I do not think how this can be done.

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— Sir, without any cut motion this can be also done.

Mr. Speaker — Order, order. I am giving my ruling in this matter. If any hon. member wants to raise any discussion on any grant he can do so without any cut motion also. Becacuse of the non-moving of the cut motion no member can be debarred from raising any discusison.

Shri Debaswar Sarmah :- সেই কাৰণে মই অলপ আগতে কৈছিলো যে মই যিটো কথা কবলৈ ওলাইছো তাত যেন গোস্বামী আৰু বৰুৱা ডাঙৰীয়াই দোষ নধৰে। মোৰ কথাটো

হ'ল আমাৰ Doctor Bhubaneswar Baruah ৰ ঘৰলৈ এজন ৰোগী গৈছিল। তেতিয়া বিষ্ণু মেধীয়ো তাতে আছিল। ৰুগীয়ে তেওঁৰ বিকাৰৰ কথা কবলৈ মুখ মেলিবলৈ নৌ পাওঁতেই Bishnu Medhi য়ে তেওঁক prescription দি দিয়ে।

Shri Dulal Chandra Barua :— মাননীয় সদস্যৰ ভাষণৰ লগত এই cut motion ৰ কিবা সম্বন্ধ আছে নেকি ?

Shri Debeswar Sarmah :– সম্বন্ধ আছে, মই কওঁ শুনক, আগতে কবলৈ দিয়ক থিক এনেদৰেই আমাৰ Gauri Sankar Bhattcharyya ডাঙৰীয়াই নোকোৱাৰ আগতেই আমাৰ সদস্য শ্ৰীদুলাল বৰুৱা আৰু Atul Goswami ডাঙৰীয়াই দখল কৰি ললে।

এতিয়া মই কবলৈ বিচাৰিছো যে আমাৰ দেশত নিবনুৱা সমস্যা বৰ বেচি হৈছে আৰু printing আদি কামত Class VII VIII IX X আদি class ৰ লৰাবিলাকক নিয়োগ কৰিব পাৰি ; Matric passed হলে আৰু ভাল। আমাৰ অসম চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা চৰকাৰী Rule সম্বন্ধীয় নখন কিতাপৰ বুজন সংখ্যক কলিকতাত ছপা কৰাই অনাইছিল আৰু তাৰ বাবে ৩০ হাজাৰ টকা অগ্ৰীম দিয়া হৈছিল। অথচ আমাৰ ইয়াত কাম বিচাৰি ফুৰা বহুত press আছে সেইবিলাকক এই কাম দিয়া নহল, সেই কাৰণে যিমান সোনকালে পৰা যায় কামবিলাক আমাৰ ইয়াৰ press তে বিলাই দিব লাগে।

তদুপৰি আমাৰ I. T. I আৰু Govt. press ত Apprainti-tis ৰ শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে যাতে Matric pass কৰিব নোৱাৰা নিবনুৱা ডেকা সকলে প্ৰশিক্ষণ প্ৰাৰ্থী হৈ Pri-nting press আদিত কৰ্ম্মসংস্থান পাব পাৰে। আমাৰ সম্মানীয় ভূতপূৰ্ব্ব সদস্যই কোৱাৰ দৰে আমাৰ under Matric pass কৰা লৰাবিলাকক printing, compositor, binding আদি কামত নিয়োগ কৰিব পাৰি।

আজি নিবনুৱা সমস্যাটো এটা গুৰুতৰ সমস্যা হৈ পৰিছে আমাৰ অসমত প্ৰায় ১০০০ মান Printing press আছে। কিন্তু সেই অনুপাতে যথেষ্ট পৰিমানে কামো নাপায়। আমি cotton college ত পঢ়ি থকা সময়ত cotton college ত কাম কৰিবলৈ অসমীয়া professor পোৱা নগৈছিল; বঙালী মানুহে আমাৰ অসমত আহি কাম কৰাৰ উপৰিও জাতি বৰ্গৰে ভৰাই পেলাইছিল। কিন্তু আমাৰ জাতি হিংসুক কাৰণে নিজে তেওঁলোকে থিতাপি লব পৰিলে আৰু কাকো স্থান নিদিয়ে। সেইকাৰণে অসমত যিবিলাক press আছে তেওঁলোকৰ প্ৰতি সুদৃষ্টি ৰাখি আমাৰ কাম বিলাক ইয়াৰ press তে দিব লাগে। মই অলপ সময়ৰ কাৰণে হলেও সেই পিনে বহি পাইছিলো আৰু তেতিয়াই জানিছিলো যে মন্ত্ৰীসকলে বাইৰৰ লগত ঘনিষ্ট সবন্ধ ৰাখে। কিন্তু মন্ত্ৰী হলেও বিপদ মন্ত্ৰী সকলৰ দুৰ্ভাগ্য যে মালা পাব কিন্তু মতাকবতহে মালাধাৰী দিয়ে তাৰ পাচত মন্ত্ৰীসকলে

সমালোচনা face কৰিবলগিয়া হয়। এইটো অৱশ্যে ভাল কথা। সমালোচনা কৰাটো এটা গনতান্ত্রিক কথা ; আমাৰ মন্ত্রী সকলে ৰাইজৰ লগত ওতঃ প্রোত ভাৱে মিলিব পাৰিছে। কোনোৱাক মালা দিলে বেয়া পাইছো বুলি কব পাৰিবনে? কাৰণ আমাৰ অসমৰ ঐতিহ্য আছে আৰু মহাপুৰুষ সকলেও আমাক শিক্ষা দিক্ষা দি গৈছে যে আমি আমাৰ সৌজন্যতা থিক ৰাখিব লাগিব।

আমাৰ নিৰমুৱা সমস্যাটোৱে এতিয়া দুৰ্যোৰ ৰূপ ধাৰণ কৰিছে, সেইটো মই coopration ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰোতে বহলাই কম। আমাৰ বিভিন্ন বিষয়ত একো একোটা কমিটি কৰিছে। এতিয়া কথা হ'ল বৰ্ত্তমান নিবনুৱা সমস্যাটোৱে কেনেকুৱা ৰূপ-ধাৰণ কৰিছে সেইটো উপলব্ধি কৰিছে নে নাই কব নোৱাৰো।

বহুদিন আগতে অসমলৈ এটা যাত্ৰা পাৰ্টি আহিছিল মই নামতো পাহৰিলো মনত পেলাই দিলে ভাল আছিল।

এই সনস্যাবিলাকেও এতিয়া ৰুদ্ৰ মূৰ্ত্তি ৰূপে আগবাঢ়ি আহিছে। সেইকাৰণে এতিয়া আমাৰ নিবনুৱা ডেকা সকলক সুবিধা নিদিলে আমাৰ ডেকা সকলৰ মুক্তি নহব বা মুক্তি নাপাব আমি বুঢ়া-বিলাক জানিবা কোনোমতে সাৰিলো।

* Shri Dulal Chandra Barua :— অধ্যক্ষ মহোদয়, বৰ্ত্তমান আমাৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰিবলৈ সময় নহল।

* Speech not corrected

গতিকে এই ছাপাখানা সম্পৰ্কত মই কেইটামান কথা কব খুজিছোঁ। কাৰণ এই বিষয়টো কোনো দিনেই সদনত আলোচনা কৰা হোৱা নাই। এই বিষয়টো আমাৰ চৰকাৰৰ ছাপাখানাৰ লগত ওতঃ প্ৰোত ভাৱে জড়িত। এই ছাপাখানা বিলাকৰ অৱস্থা ভাল হোৱা হলে বহুত খিনি নিবনুৱা ডেকা ল'ৰাক নিয়োগ কৰিব পৰা গলহেঁতেন। এতিয়াও এই অনুষ্ঠান বিলাকৰ পৰিহৰ বৃদ্ধি কৰিলে বহুত খিনি কাম কৰিব পৰা যাব।

বৰ্ত্তমান চিলঙত যিটো Govt. Press বা ছাপাখানা আছে আৰু গুৱাহাটীত যিটো ছাপাখানা আছে এই দুয়োটাতে চৰকাৰে যথেষ্ট টকা খৰচ কৰে; কিন্তু হাজাৰ হাজাৰ টকা খৰচ কৰাৰ পাছতো কেতিয়াবা চৰকাৰ আৱশ্যকীয় কাগজ-পত্ৰ বিলাক সময়মতে উলিয়াব নোৱাৰাত বাহিৰৰ ছাপাখানাত লাখ লাখ টকা দি Print কৰাব লগীয়া হয়। গতিকে এই ছাপাখানা বিলাক যদি পুৰ্ণাঙ্গ হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা যায়, তেন্তে বহুতো ল'ৰা-ছোৱালীক সংস্থাপন কৰিব পৰা যাব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি যদি আজি চিলং চৰকাৰী ছাপাখানালৈ যায়, তাত আপুনি দেখিব যে সকলো বিলাক ডেকা ল'ৰাই তাত চশমা লবলগীয়া অৱস্থাত পৰিছে। তাত কাম কৰা ডেকা ল'ৰা বিলাকে আন্ধাৰৰ মাজত কাম কৰোঁতে কৰোঁতে আজি তেওঁলোকৰ চকুৰ দৃষ্টি শক্তি হেৰুৱাব লগাত পৰিছে। সেই কাৰণে ছাপাখানাৰ এই ঘৰটো নতুনকৈ স্থাপন কৰি তাৰ সু-

ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

আজি বৰ্ত্তমান যুগত যি ধৰণে এই ছাপাখানা বিলাকৰ ব্যৱস্থা লব লাগিছিল আৰু যি ধৰণৰ বস্তু বা আহিলাপাতিৰ যোগান ধৰিব লাগিছিল তেনে ধৰণে অসম চৰকাৰৰ ছাপাখানা বিলাকত যোগান ধৰা হোৱা নাই। আধুনিক যুগত অন্যান্য দেশ বিলাকত এই ধৰণৰ অনুষ্ঠান বিলাক যেনেদৰে গঢ়ি তুলিছে আৰু এই অনুষ্ঠান বিলাক যি ধৰণে দ্রুতগতিত আগবঢ়াই নিছে সেইদৰে আমাৰ চৰকাৰে এই ছাপাখানা বিলাকৰ কল-কাৰখানা বিলাক চলোৱা হোৱা নাই; আজি বহু যুগ ধৰি সেই বিলাক আগৰ দৰেই পৰি আছে। মই কেইদিনমান আগতে এই চৰকাৰী ছাপাখানালৈ গৈছিলোঁ, তাত কিন্তু আগত-কৈ অলপো উন্নতি হোৱা দেখা নগল। গতিকে চৰকাৰে এই অনুষ্ঠান বিলাক যি ধৰণে যোগাৰ দিব লাগে, সেই ধৰণে দিলে- এইটোৱে কেৱল চৰকাৰক সহায় কৰাই নহয় আমাৰ দেশখনৰ বহুতো নিবনুৱা শিক্ষিত বা অৰ্দ্ধশিক্ষিত ল'ৰা ছোৱালীক নিয়োগ কৰিব পৰা যাব।

তদুপৰি আজি তাত ২০/৩০/৪০ বছৰ কাম কৰাৰ পাছত বহুতলোকে অৱসৰ পায় আৰু তাৰ পাছত তেওঁলোকৰ বহুতো ল'ৰা-ছোৱালী হয়; কিন্তু চৰকাৰে এই অনুষ্ঠান বিলাকৰ কাৰণে কোনো সু-ব্যৱস্থা নকৰাত তেওঁলোকে চৰকাৰৰ পৰা পাৰ লগীয়া সকলো সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত হয়। কেৱল সেয়েই নহয়- এই

অনুষ্ঠান বিলাকত বহুতে অন্ধকাৰৰ মাজত কাম কৰি থকাৰ ফলত অৱসৰ পোৱাৰ পাছত তেওঁলোকৰ ভৱিষ্যতৰ কাৰণেও অন্য কাম কৰিবলৈ শক্তি নথকা হয়। গতিকে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো যে আমাৰ চিলং আৰু গুৱাহাটীত যিটো ছাপাখানা আছে, সেই বিলাক ভালদৰে ব্যৱস্থা কৰি যাতে চৰকাৰৰ দৰ্কাৰী কাগজ-পত্ৰ বিলাক বাহিৰত ছাপা নহয় এই Press ৰ জৰিয়তে ছাপা কৰিব পাৰি, লগতে অন্য দেশৰ দৰে বিজ্ঞানৰ যুগত উন্নতিৰ পথত দ্ৰুতগতিত আগবাঢ়ি যাব পাৰি, তাৰ বাবে মই চৰকাৰক নিবেদন জনালোঁ।

দ্বিতীয়তে এই ছাপাখানা বিলাকত কাম কৰা যি বিলাক কৰ্ম্মচাৰী আছে, সেই কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ ভৱিষ্যত সম্পৰ্কে চিন্তা কৰি, তেওঁলোকৰ যিবিলাক দাবী আছে যেনে :—House rent ইত্যাদিৰ দৰে পাবলগীয়া সুবিধা বিলাক পোৱা নাই আৰু সেই-দৰে Over Time ৰ কাৰণে যিবিলাক তেওঁলোকৰ প্ৰাপ্য আছে সেই বিলাকো পোৱা নাই। তাৰ উপৰিও অন্যান্য বিশেষ সুবিধাৰ পৰা তেওঁলোকে বঞ্চিত হোৱাৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ মনত আজি অসন্তুষ্টিৰ সৃষ্টি হৈছে আৰু এই অসন্তুষ্টি দূৰ কৰিবৰ কাৰণে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। লগতে তাত থকা Machine আদি চলাবৰ কাৰণে উঠি অহা ডেকা ল'ৰাবিলাকক নতুন নতুন ধৰণৰ Training দি অন্যান্য প্ৰদেশৰ দৰে Printing আৰু Technology ৰ বহল ব্যৱস্থা কৰি গোটেই ৰাজ্যও

যিমান বিলাক Press আছে, সেই বিলাকত নিবন্নুৱা অৰ্দ্ধ শিক্ষিত লোকৰ সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা হাতত লবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। এই অনুষ্ঠান বিলাকৰ প্ৰতি বিশেষ ভাৱে লক্ষ্য ৰাখি, তাত থকা কৰ্মচাৰী সকলৰ ভৱিষ্যত সম্পৰ্কে চিন্তা কৰি তাৰ বিশেষ ব্যৱস্থা কৰিব বুলি অশেষ আশাৰে এই দুষাৰ কথা কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলোঁ।

*Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister): — অধ্যক্ষ মহোদয়, এই গ্ৰাণ্টটোত Printing stationery আৰু Press এই দুটা কথা সোমায় আছে। Printing industry সম্পৰ্কে শৰ্মা ডাঙৰীয়াই যিটো কথা কৈছে যে অসমৰ Press বিলাকক Pationise কৰিব লাগে, কাৰণ তাৰপৰা আমাৰ নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰাত সহায় হ'ব। এই কথা মই স্বীকাৰ কৰো। পিচে আমি দেখাত অসমত এতিয়াও Book binding Press ভালকৈ হৈ উঠা নাই। কেইটামান আছে যদিও যথেষ্ট নহয়। কেইটামান প্ৰেছ আছে deaftit হে ছাপা কৰিব পাৰে Book binding কৰিব নোৱাৰে। Printing industry অসমত graw কৰোৱাত চৰকাৰৰ নীতি হব লাগে Pationise কৰাটো এতিয়া যি method আছে tender call কৰে আৰু one low হয় তাকে কাম দিয়ে। এইবোৰ বিষয়ত বিশেষকৈ কলিকতা আৰু মাদ্ৰাজৰ প্ৰেছ adruntageous hartion ত আছে। সেই বাবেও Book binding তাত কৰা হয়।

* Speech not corrected

প্ৰকাশন পৰিষদৰ প্ৰায়বিলাক কিতাপ কলিকতাত ছাপা কৰা হয়।

(Voice— ইয়াৰ ভিতৰত কথা আছে)

(Voice— কমিচন আছে)

ইয়াত যিয়েই হওক Printing Industry grow কৰাটো বৃদ্ধি হব লাগে যাতে ইয়াৰ দ্বাৰা নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰাত কিছু সহায় হয়— সেইটো চৰকাৰী নীতি হিচাবে গ্ৰহণ কৰা উচিত। এইটোত মই সদস্যসকলৰ লগত একমত

আমাৰ বন্ধুৱা ডাঙৰীয়াই যিটো কথা কৈছে যে Press ৰ কৰ্মচাৰী সকলৰ এখন ইউনিয়ন আছে আৰু সেই ইউনিয়নে সময়ে সময়ে তেওঁলোকৰ যিবিলাক অভাৱ অভিযোগ (ইত্যাদি) চৰকাৰৰ আগত ডাঙি ধৰিছে আৰু চৰকাৰে যিমান দূৰ পাৰে সেই ইউনিয়নে দাঙিধৰা অভাৱ অভিযোগবিলাক দূৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰি আহিছে। এইটো ঠিক যে তেওঁলোকৰ ফালৰ পৰাই হওক বা আমাৰ ফালৰ পৰাই হওক বা অন্যান্য ফালৰ পৰাই হওক worning condition ৰ সম্বন্ধে হওক—এতিয়া ভাল অৱস্থাত নাই। সেইটো ভাল কৰিব মানে স্বীকাৰ কৰো। সেইটো 4 th Plan ত চেষ্টা কৰিব লাগে যাতে ইয়াৰ উন্নতি কৰিব পৰা হয়।

Shri Dulal Chandra Barua :— বৰ্ত্তমান যি Press আছে সেই Press ৰ পৰিষৰ বৃদ্ধিৰ কাৰণে চৰকাৰে আচনি

লৈছেনেকি ?

Shri Bimala Prasad Chaliha :— Press ৰ পৰিসৰ বৃদ্ধিৰ আচঁনি আছে। তাত অন্তৰায় হৈ আছিল। এতিয়া মই কব নোৱাৰো কিমান Import Licence বা Foreign Exchange ৰ অভাৱত মেচিন আনিব পৰা নাছিল ? এতিয়া কিছু ধন ৪র্থ পৰিকল্পনাত ধৰা হৈছে Press ৰ উন্নতি-কল্পে।

Motion moved. The question is that a man of Rs. 30,17,500 be granted to the Minister - in - charge to complete the sum (Rs. 40,23,400) necessary to defray the charge which will come in course of payment during the year ending that 31 st day of march 1971 for the administrator of the head "68-stationery and Printing. (the motion was adoped).

Shri Dulal Chandra Barua :— You have withdrawn the grant.

Re. DEMAND NO. 60

Shri Prabin Kumar Choudhury Minister of State Transport :— Sir, on a point of clarification - I had a discussion with the financial commissioner. He said that this grant should be moved because we have already passed are fourth of the expenditure includes in the Budget.

Shri Atul Chandra Goswami :— এজন মন্ত্ৰীয়ে Parsonally withdraw কৰাৰ পাচত কেনেকৈ move কৰিব পাৰি ।

(বহুতো সদস্যই একেলগে ঠিয় হৈ কয়)

Demand No. 66

* 71-Miscellaneous (1.-Expenditure or Account of State Prisoners and Deteus, Miscellaneous gifts and Presents and Miscellaneous and unforesen Charges, etc.

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) :— Mr. Speaker, Sir, on the recommendation of the governor of Assam, I beg move pray a sum of Rs. 2,74,100 be granted to the Minister-in-Charge to Complete the sum (Rs. 3,65,500) necessary to defray the charges which with care in

Course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "71'-Miscellaneous - [I - Expenditure or Account of State Prisoners and Detenus, Miscelleneous Gifts and Presents and Miscellaneous and Unforesen Charges, etc.

Mr. Speaker :- Motion. The question is had a sum of Rs. 2,74,100 be granted to the Minister-in-charge of Complete the sum (Rs. 3,65,500) necessary to defray the Charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administrator of the head "71.-Miscellaneous - [I-Expenditure on Account of State Prisoners and Detenus, Miscellaneous gifts and Presents and Miscellaneous and unforesen Charges, etc."].

(The motion was adopted.)

Shri Dulal Chandra Barua : - Sir, Grant No. 85 cannot be passed; let the Minister quote the financial rule otherwise it cannot be passed In respect of this Grant, he has already withdrawn

it, and secondly let him quote the financial rule in this regard, otherwise, we are not going to allow this to be moved. The Minister should point out under which Rule this Grant is to be moved.

Shri Promode Chandra Gogoi :— Sir, already the Minister has withdrawn that Grant, therefore, at the same time he cannot reintroduce the same Grant.

Shri Dulal Chandra Barua :— Sir, this is under the same Establishment. The Minister himself has complicated this because he himself had withdrawn it. We want the financial rules to be quoted and if the financial rule permits, we cannot have anything to say and that rule must be queted and must be explained.

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— (Minister Parliamentery Affairs) :— I read out the advice of Financial Comissioner. "This is about the Grant under 114 Capital Outlay Road Transport coming up on the 13 th May, 1970. The Transport Department sent us the Budget Estimates in time

as perhaps it did not anticipate the coming into being of the Transport Corporation so early. Accordingly in the Vote on Accounts a grant for State Transport undertaking was taken. So also in the Budget the amount was shown under the proper Grant.

M.F. may kindly recall that the Budget was presented on the 16th of March which means it was sent to the press by the last week of February. But the Corporation came into being only from the 30 th March. In fact, the final decision to form the Corporation was taken only in the last week of March.

As the Assembly had earlier been shown the entire demand when asking for Vote on Account and $\frac{1}{4}$ of the Demand has been voted, it will not be appropriate to keep the demand out of the vote of the Assembly. It will perhaps be best to move the Grant but, explaining the circumstances, and that the Grant will be surrendered.

Regarding the giving of Plan Grant to the Corporation the Planning and the Development Department distributed the loan and the grant conponents as per the pattern of the Central assistance on assumption that the state Transport department will continue to be the State Government department. The allocation had to be made by the Planning department prior to the printing of the Budget. Now that the Corporation has come into being, the matter shall have to be revived by the Planning and Development department. It is almost certain that the Transport Corporation will get only loan and not grant."

Shri Dulal Chandra Barua :- The Government cannot move this thing. $\frac{1}{4}$ of the demand that has been accepted or a dopted in this House, that does not mean that we can pass the entire grant. The amount has been placed under certain Head for expenditure.

When there is no expenditure and at the same time when there is no financial rule and

when there is no such precident that we have come across, I want to know under what rules this grant is to be voted by the House. Moreover, this Demand was once withdrawn to-day. If the financial rule permits, I have got nothing to say. But we cannot create a convention for nothing. The amount is sought to be voted by the House for no purpose. Therefore, I think we should not orente a precedent. Let the entire matter be examined by the Financial Commissioner, and if necessary let him discuss with other experts. But as far as we are concerned, we are not going to vote for this Demand in this way.

Shri Sailen Medhi :— Another point, Sir. In the Financial Commissioner's note it has been clearly stated that the Planning & Development Department has recommanded that it should come as a loan and not as grant and the head of account should he "Loanse and Advances to different Corporations". But under that head, the am-

ount did not come; it came as a grant. The State Transport Corporation is not entitled to take the grant from the Government. So, it is clear from the note that it should come as a loan and not as grant. The House is passing the Crants and not loans. Then again, the Ho-n'ble Minister-in-charge has also Withdrawn the Grant. So there is no use of bringing the Gra-nt again to the house.

Shri Mahendra Mohan Choudhuay :— Sir, the Assembly has already passed one-fourth of the amount and for that purpose, the Appropriation Bill was also passed. Now, the budget which provided for the grants that were under the Vote on Account had been included in the bu-dget for the year. Therefore, even now that portion of the grant has been excluded from the Demand. Therefore, by clearly explaining to the House, it is proposed that the entire amount will be surrendered later on. In order to reg-ularise that which has been done by the Asse-

mbly earlier, this Grant is brought in, and approval of the House is sought.

Shri Dulal Chandra Barua :— That amount was voted in the House at that time with the understanding that it would be utilised for certain purpose. But now, we do not know what is the actual purpose for which the amount was voted. Moreover, that amount has not been spent. Therefore, fresh sanction of this amount under this particular head is not permissible under the rules. I want to know under what rules we can vote for this Demand. So far we have not come across any such precedent and there is no rule under which we can pass such Grant.

Mr. Speaker — You said that one-fourth of the Demand has already been passed ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— Yes, Sir. One fourth or the Demand has been passed. Therefore, in order to regularise the Vote on Account, this Demand has been brought. And it has been clearly stated that after the Demand

is passed, the whole amount will be surrendered.

Shri Sailen Medhi :-- But should it come as Grant and not as loan because the State Transport Organisation has been converted into a Corporation.

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— There is on question of loan or grant. It is a question of the Grant itself where the Minister-in-charge of Transport has said that the money will be surrendered after the Grant is passed. We have passed one-fourth of the amount. Therefore, to regularise the budget, this Demand has to be passed and is therefore brought before the House.

Shri Dulal Chandra Barua :— When this amount has been passed for three months and when we have come to know that this amount has not been spent at all, why should we, on principale, vote for the amount again. The House cannot consciously pass such a demand. Moreover there ought to have been explanatory note in the Demand as in other clases. Therefore, when we

have come to know definitely that the amount is not going to be spent under this particular head, under what moral or constitutional rights do we have to vote for this particular Demand?

Shri Kamini Mohan Sarma :- চৰকাৰৰ এইটো বিভাগেই নাই। যিটোত টকা খৰচ কৰিবৰ কাৰণে ঠাই নাই। গতিকে এই টকা আমি পাচ কৰি দিলে খৰচ কৰিব কোনে? গতিকে বিভাগ নোহোৱাকৈ টকাৰ দাবি আহিব নোৱাৰে। আৰু আহিলেও proper procedur ৰে আহিব লাগে। নহলে এইটো অন্যায় হব।

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— ইয়াত অন্যায় ন্যায়ৰ কথা হোৱা নাই। এইটো পুৰণি Demand মতে কৰা হৈছে। সেইমতেই Votes on Accounts বাজেত কৰিছে। আৰু সেই মতেই পাচ কৰিব লাগে। আগতে তাৰ $\frac{১}{৪}$ ভাগ পাচ কৰিছে। আৰু Apriportion বিল পাচ হৈছে। গতিকে Regularise কৰিবৰ কাৰনে বাকী $\frac{৩}{৪}$ অংশ খিনিও পাচ কৰিব লাগিব। চৰকাৰে আকৌ কৈছে যে এই টকা খৰচ নকৰে। এই টকা পুণৰ Surrender কৰিব আৰু জমা হৈয়ে থাকিব।

Shri Dulal Chandra Barua :— মৰা মানুহৰ নামটো টকা পঠাবনেকি? যিটো মৰি শেষ হ'ল?

Shri Mahendra Mohan Choudhury :— সেইটো

কেনেকৈ হব। ৩ মাহৰ বাজেট Votes on Accounts ত পাচ কৰিছে। তাৰ পাচত ১২ মাহৰ বাজেট আহিছে। ৩ মাহৰ টকাটো Apropriation বিলো হৈ গৈছে। এতিয়া বাজেট খন Regularise কৰিবৰ কাৰনেহে এইটো কৰা হৈছে আৰু এই টকা চৰকাৰে খৰচ নকৰে।

Shri Dulal Chandra Barua :— State Transport টো Corporation হৈছে বুলি চৰকাৰে জানে। তাৰ পিচত বাজেট কৰিছে। তেনেস্থলত এইটো কিয় বাজেটত সোমাইছে। দ্বিতীয় কথা হৈছে প্ৰথম ৩ মাহৰ বাজেট কৰাৰ পাচত আমাক জানি-বলৈ দিছে যে সেই টকা খৰচ নহয়। এতিয়া সেই Transport Depertment ও নাই। Corporation ৰ কাৰণে যিটো টকা ধৰিছে সেইটো Financial Rule মতে grant foarm ত Corporation এ লব নোৱাৰে। গতিকে ৰোল যদি আছে সেইমতে কৰক আৰু যদি নাই তেতিয়াহলে এই টকা আমি পাচ কৰি দিব নোৱাৰো। যদি কেতিয়াবা কোনোবাই High Court লৈ যায় তেনেহলে বে-আইনী কাম কৰাৰ ফলত গোটেই বাজেট খনেই বাতিল হৈ যাব।

Shri Kamini Mohan Sarma :—মই কালি Transport Minister ৰ লগত কথা পাতোতে তেখেতে মোক কৈছিল যে এইটো ভুলতেই সোমাই পৰিল। এইটো উঠাই লব লাগে। যদি এই দৰে ভুল কৰি বাজেটত টকা সোমোৱাই লয় তেতিয়াহলে

জনসাধাৰণে কব চৰকাৰে ভুলতে বাজেটত টকা ধৰি Mis apropriation কৰে।

Shri Mohendra Mahan Choudhury :— এই বাজেট মজদুৰীৰ কথা কালিলৈ উঠালে ভাল হয়।

Shri Dulal Chandra Barua :— ভাল কথা । আমি কথাটো বুজিলেই হয়।

DEMAND NO. 34

" 34—Co-operation.

Shri Bimala Prasad Chaliha — Mr. Speaker Sir, On the recommendation of the Governor of Assam. I beg to move that a sum of Rs. 83,87,700 be granted to the Minister - in - charge to complete the sum Rs. (1,11,83,600) necessary to Defray the Chargs which will come in course to paymnent During the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the heads " 34—Co-operation.

Mr. Speaker— Motion moved.

Shri Gaurisankar Bhattacharyye — Mr. Speaker

Sir, I beg to move that the total provision of Rs. 1,1,183,600 under grant No. 34, major head "34-- Co-operation at pass 276-283 of the Budget be reduced to Rs. 1, 1. e. the amount of the whole grant of Rs. 1,11,83,600 do stand reduced to Re 1.

এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰা প্ৰসঙ্গত কেৱল এটা বিষয়ৰ মই দুই চাৰিষাৰ কম। সেইটো হৈছে সহায়িকা। গুৱাহাটীত যিখন Super market, সেই সহায়িকা সম্পৰ্কত মই কেইষাৰ মান কম। এই সহায়িকাখন হৈছে এখন Fasnionable দোকান আৰু ইয়াক সমবায় বিভাগৰ দ্বাৰা কৰা হৈছে। এই সহায়িকাই যদি কাৰোবাক সহায় কৰিছে, তেনেহলে যিসকল অলপ Fashionable লোক, সেই সকলকহে সহায় কৰিছে। সৰ্ব্বসাধাৰণ দুখীয়া ৰাইজক বৰ সহায় কৰিব পৰা নাই। সেইখিনি কৰিবলৈ যাওঁতে আমাৰ দুখীয়া ৰাইজৰ কৰকাটলৰ ভিতৰত ৮ লাখ টকা ইতিমধ্যে নিগমৰ পানীত বুৰি গৈছে। তাৰ কোনো পাট্টা নাই। কমেও ৮ লাখ টকা এই সহায়িকাৰ বুকুত লোকচান হৈছে। মানুহে দোকান কৰে লাভ কৰিবলৈ। এই দোকানখন ৰাইজৰ ধনেৰে কৰা হৈছে। সমবায় বিভাগে প্ৰথমতে ১৯৬৭-৬৮ চনত হিচাব কৰি দেখিবলৈ পালে যে এবছৰত ৩,১০৩১.৬৮ পইচা লোকচান। সেই কাৰণে পিচৰ বছৰত আমাৰ সমবায় বিভাগে কলে যে, এইবাৰ আমি ককালত টঙালি বান্ধি লৈছোঁ, লোকচান আৰু নহয়। লাভ কৰিব

কৰিব নোৱাৰিলেও অন্ততঃ মূলটোকে ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰিম। পিচৰ বছৰত আগেয়ে যি ঠাইত ৩ লাখ ১০ হাজাৰ টকা লোকচান হৈছিল তাৰ ঠাইত পিচৰ বছৰত গৈ ৩ লাখ ২৭ হাজাৰ টকা লোকচান আৰু ১৭ হাজাৰ টকাৰ লোকচান বাঢ়িল। এতিয়া আমি যিটো পাইছো লোকচানৰ পৰিমান ৮ লাখতকৈও বেছি হৈছে। এই সম্পৰ্কত যোৱা বছৰ এই সদনত আলোচনা হৈছিল আৰু চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা তেতিয়াৰ যিজন State Minister, তেখেত এতিয়া অব্যাহতি পাই আছে তেখেতে এটা প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল যে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা এটা পুঙখানুপুঙখ গুৰুত্বপূৰ্ণ তদন্ত কৰা হব আৰু আটাইবিলাক টকা উলাই যোৱা সুৰুঙাবিলাক আৰু দুৰ্নীতি বন্ধ কৰা হব। দুৰ্নীতি দূৰ কৰা হব আৰু তাৰ কাৰণে যিসকল দায়ী সেই দায়ী সকলক শাস্তি দিয়া হব। পিচে আমাৰ দেশত গণতন্ত্ৰৰ নামত আৰু সমাজ তন্ত্ৰৰ নামত যিটো চলিছে ৰাতিপুৱা ইয়াত উথাপিত হৈছে। সেইটো হৈছে

"ডাঙৰে কৰিলে লীলা,
সৰুৱে কৰিলে ৰান্ধি-ধৰি কিলা।"

সহায়িকাৰ যিজন মুৰব্বী অৰ্থাৎ General Manager, তেখেতৰ লগত অৱশ্যে মোৰ ব্যক্তিগত আখেজ নাই। তেখেত মোৰ সহপাঠী আছিল আৰু মোৰ বন্ধু। বন্ধু হলেও এইটো কথা নকৈ নোৱাৰি তেখেতৰ নেতৃত্বত এই কাণ্ডটো

ঘটিলে। তাৰপিচত মোৰ যেনেকৈ বন্ধু ঠিক তেনেকৈ মন্ত্ৰীৰো অলপমান লগা ভগা। যি হওক যিজনৰ নেতৃত্বত এই ঘটনাটো ঘটিল তেখেতক প্ৰমোচন দি Zonal Deputy Registar কৰা হল। তদন্তৰ ঘটনাত হয়তু Zonal ৰ বিভিন্ন লোকে সাক্ষ্য দিব পাৰে, সেই কাৰণে সকলোকে যাতে ভালকৈ সামৰি লব পৰা যায় তাৰ বাবে পল, জুলুকী, খেৱালী জালেই নহয় একেবাৰে ডাঙৰ এলেকাৰ অধিকৰ্ত্তা কৰি দিয়া হ'ল। ইয়াৰ কাৰণ কি? ইয়াৰ কাৰণ হ'ল মন্ত্ৰীৰ অলপ অঙহী-বঙহীৰ ভিতৰত থকা কাৰণেই হৈছে।

তাৰ পিচত সহায়িকাৰ অংশীদাৰ সকলে এই সহায়িকাৰ উন্নতি কৰিব পাৰি নেকি বুলি এটা নিজৰ ভিতৰত অনুসন্ধান কমিটি গঠন কৰিছিল। অনুসন্ধান কমিটিয়ে এটা দীঘলীয়া Report দিছে। সেই Report তত তেওঁলোকে বিভিন্ন শিতানত কেনেকৈ কোন সুৰুঙাইদি টকা গ'ল সেইবিলাক উল্লেখ কৰিছে। তাৰ ভিতৰত ক্ৰয়ত কি হৈছে, বিক্ৰয়ত কি হৈছে, হিচাবৰ বিষয়ত কি হৈছে সেইবিলাক বিভিন্ন শিতানত উল্লেখ কৰিছে। Storange কি হৈছিল, Shortage কেনেকৈ হৈছিল সেইবিলাক তেওঁলোকে নিজে লিখিছে। যোৱা বছৰ Report তত লিখিছিল যে বৰ দুখৰ কথা যে আমাৰ যিসকলে এই সমবায়ত বস্তুৰ দায়িত্ব লৈছিল, সেই সকলৰ ক্ৰয় বিষয়ত কেইখনমান ফাঁচী বজাৰৰ দোকানৰ নাম উল্লেখ কৰিছে। কোম্পা-

নী কেইটাৰ নাম দিছে B. P. Store, M. D. Harlalka, India Dress। India Dress ৰ Propitor থাকে কলিকতাত আৰু গুৱাহাটীত Branch এটা আছে। মানুহে ভাৱে যে Textile ৰ বস্ত্ৰ বম্বেত অলপ সস্তাত পায় আৰু বম্বেৰ পৰা Textile ৰ বস্ত্ৰ আনিলে কিছু সস্তাত পাব। কিন্তু তেওঁলোকে গৈ ফাচী বজাৰৰ B. P. Store, হৰলালকা আদিৰ লগত Textile ৰ বস্ত্ৰৰ ক্ষেত্ৰত যোগাযোগ কৰিলে। ইয়াৰ কাৰণ কি ? ইয়াৰ কাৰণ হ'ল সন্ধিয়া তেওঁলোকক লগ পাবলৈ সুবিধা পায়। সেই কাৰণে তেওঁলোকৰ লগত Textile ৰ ব্যৱসায় আৰম্ভ কৰিছে। Report তত পাইছো যিবিলাক বস্ত্ৰ বিক্ৰী নহয়, প্ৰায় তেনে বস্ত্ৰবিলাক আহি সহায়িকাৰ ভাণ্ডাৰ পূৰণ কৰিব। একে কুবতে Over Size ৰ ব্ৰেচিয়াৰ ১৫ হাজাৰ টকাৰ আনিছে। সেইবিলাক ব্ৰেচিয়াৰ সৰ্ব্বসাধাৰণ মহিলাৰ পিন্ধাৰ ক্ষমতা নাই। Over size ২/৩ জনী একেলগে লগাই পিন্ধিব পাৰিব। এইবিলাক ব্ৰেচিয়াৰ পদ্মিনীৰ কাৰণে নহয়, হস্তিনীৰ কাৰণেহে। তাৰ পিচত কিছুমান Oversize ৰ ভিনেৰ Shirt আনিছে। ঘটোৎকচৰ দেশ বুলি ভাৱি, শৰীৰ বঢ়াব পাৰিব বুলি ভাৱিয়েই ইচ্ছা কৰি আনিছে যেন পাইছো। তাৰ পিচত কিছুমান "বাবাচুট" আনিছে।

এতিয়া আকৌ শুনিছো "বাবাচুট" কিছুমান আনিছে যিবিলাক আমাৰ দেশৰ মানুহৰ কাৰণে উপযুক্ত নহব, সেইবিলা-

কৰ Size ইমান ডাঙৰ যে আমাৰ দেশত ইমান ডাঙৰ বাবা নাই, Russia তহে তেনেকুৱা ডাঙৰ বা শকত আৱট বাবা আছে। গতিকে সেইবোৰো বিক্ৰী নহ'ল।

তাৰ পাচত Frock, Ganjee ইত্যাদিবোৰ হাজাৰে হাজাৰে Stock কৰি থোৱা হল সেইবাৰো তেনেকৈয়ে Stock হৈ থাকিল। এই হ'ল ক্ৰয়ৰ অৱস্থা।

আজি কালি Officer বিলাকে দেখোন ডিঙিত বুটাম মাৰে অথচ ১৩০০ Neck Tie সহায়িকালৈ অহাৰ পিচত সেইবোৰ বিক্ৰী নহৈ পৰি আছে। তাৰ পাচত Cold cream, Dry cream; Face powder, Trilet Liemic Product. rycbrop Body powder আদি বহুতো প্ৰসাধনৰ বস্তু বিক্ৰী নহৈ পৰি থাকিল। তাৰ পৰাও লোকচান হ'ল। আমাৰ দেশৰ দুখীয়া মানুহৰ কাৰণে এইবোৰ বস্তু নহয়। তাৰ পাছত দেখিলো youth sweater আদি এইবিলাকৰ এটা peace ও বিক্ৰী নহল। কমিটিয়ে Report দিলে (Not a single peace was sold)।

তাৰ পাচত আমি দোখিলো Stainless steel ৰ কিছুমান product কিনি আনিলে। কিন্তু পিচত যেতিয়া পৰীক্ষা কৰি চোৱা হ'ল সেই products বোৰ এটাও Stainless steel নহয়। সেইবোৰে মামৰে খোৱা steel.।

তাৰ পাছত কিছুমান 'কুমকুম' মমতা Stock Local Market ৰ পৰা কিনিলে সেইবিলাকো ফুটা। সেইবিলাক সহায়িকালৈ Specifcally Supply কৰিলে। সেইবিলাক য'ত Production হয় তাৰ Supply হব লাগিছিল কিন্তু তাৰ পৰা Supply নহ'ল। এইবিলাকৰ কাৰবাৰ চলিছিল মধ্যস্বত্ব ভুগী যিসকল আছিল তেওঁলোকৰ দ্বাৰা। সেইবিলাকৰ Sell কৰাৰ এটাও উদাহৰণ নাই। এই হিচাবে Company ৰ পৰা বস্তুবোৰ কিনিলে প্ৰায় শতকৰা ৬০ ভাগ stock তে নষ্ট হৈ পৰি থাকিল আৰু বিক্ৰী নহ'ল। প্ৰায় শতকৰা ২০ ভাগ ২ বছৰ Stock ত বন্ধ হৈ পৰি আছে।

এটা বস্তু কিনি আনি সোনকালে বিক্ৰী কৰিব নোৱাৰিলে একো লাভ নহয়, গতিকে Rate কমাই হলেও তাক সোনকালে বিক্ৰী কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এইদৰে এবছৰ দুবছৰ ধৰি যদি বিক্ৰী নহৈ পৰি থাকে তাৰ পৰা যথেষ্ট লোকচান হব

তেওঁলোকে কিবা কিবি কিছুমান বস্তু Source Industry. pragjyotish Industry ৰ পৰা Local হিচাবে আছিলে। Electrical goods আদিলৈ T. C. Mehata ৰ পৰা অথচ এই দোকানৰ নামত কোনো ঘৰ নাই বা Sign Board নাই আৰু Plastic goods আদিলৈ Pioneer Plastic Company ৰ পৰা।

তাৰ পাচত অসম গভৰ্ণমেণ্টৰ Suguesh বিলাক হেনো

তেওঁলোকৰ মনপুত নহল আৰু kisan product য়ো পছন্দ নহল। গতিকে তেওঁলোকে ১২ হাজাৰ টকাৰ Frute's product কিনি আনিলে ফলত সেইবিলাক এতিয়া Damaged হৈ পৰি আছে ;. সেইবিলাক আনিছিল M. D. Product of Assam অথচ তেনে Company ৰ নামত কোনো printed letter আজিলৈকে দেখা নাই। কোনোবা ব্যাক্তিগত মানুহে ইয়াৰ নামত Supply কৰিছে।

মই আৰু কেইটামান Company ৰ নাম উল্লেখ কৰিম সেইবোৰ হ'ল M/S B. P. Store, M/s Harlalka M/s India drugs M/s Viuar company, Asia Apparals, Assam company paradricassemt Mirror house ইত্যাদি। এই গোটেই বিলাক Company Liquidation ত যাব লাগীয়া অৱস্থা হৈছে বা কোনোখন Company য়ে Business Stop কৰিছে। অথচ আমাৰ পৰিচালক সকলে এনেকুৱা Company ৰ লগতেই কাৰবাৰ চলাইছে।

আনহতে বিক্ৰীফালে চাওক তেওঁলোকে Textile products ৰ বাজেট কৰিছিল ৫০ হাজাৰ টকাৰ। কিন্তু বিক্ৰী হ'ল ৪০ হাজাৰ টকাৰ ; Drugs ৰ বাজেট আছিল ৮ হাজাৰ কিন্তু ৪ হাজাৰ পালো ; Cosmatic Products ত ২০ হাজাৰ পালো ১০ হাজাৰ অৱশ্য Provisional products ত তেওঁলোকে বাজেট Cross কৰিলে বাজেটত আছিল ৬০ হাজাৰ

পালে ৮৪ হাজাৰ। সেই কাৰণেই সহায়িকাৰ আজি ইমান লোকচান। প্ৰায় বিলাক কৰ্ম্মচাৰীৰ মাজত ভাগ বিতৰণ হয় আৰু গ্ৰাহক সকলক ব্যৱহাৰ কৰিব নাজানে, এতিয়াও Burocratic মনোভাৱ দেখা যায়, গ্ৰাহক সকলৰ প্ৰতি কোনো আগ্ৰহ নেদেখুৱায়।

তাৰ উপৰিও সহায়িকাত বস্তুৰ দাম বেচি হৈ যায়, কাৰণ তেওঁলোকে B. P. Store ৰ পৰা বস্তু কিনি 'সহায়িকা' Panbazar ত বিক্ৰী কৰে গতিকেই কেনেকৈ বস্তুৰ দাম কমিব? কেনেকৈ B. P. Store তকৈ দাম কমাই দিব; সেই কাৰণেই সহায়িকাত বস্তুৰ দাম বেচি।

মই এটা বস্তুৰ দামৰ কথা কওঁ যে ponds small বজাৰৰ দৰ ২·৩০ পইচা সহায়িকাত, দাম হয় ২·৫০ পইচা। ইয়াত দেখা যায় যে Snow powder আদিৰ দাম বজাৰতকৈ ইয়াত অলপ কম। যেনে Hazline Snow ৰ দাম ২·৭৫ পইছা; কিন্তু ইয়াত ২·৫০ পইচা। আকৌ ফেনাইলৰ দাম ৰজাৰত ৯·২৫ পয়ছা আৰু ইয়াত হল ৯·৫০ পইচা; বিস্কুটৰ দাম বজাৰত ১·৫০ পইচা আৰু ইয়াত ২·৭৫ পইচা। গতিকে এতিয়া দেখা যায় কেবল Snow Powder ৰ বাহিৰে ৰাকী বিলাক বস্তুৰ দাম সহায়িকাৰ বেছি।

সেই বিষয়ে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বান্ধি দিয়া দামতকৈ তেওঁলোকে বেছি কৰিছে, সেই কাৰণে Supper market ত

লোকচান হৈছে ! যি হওক তাতকৈ তেখেত সকলৰ খৰচ কৰাৰ পৰিমান বেছি । Salary আৰু Wage ত ২,৫০,০০০ টকা খৰচ কৰাব লাগে । কিন্তু তেওঁলোকে শতকৰা চাৰে তিনিলৈ বৃদ্ধি কৰিছে । House Rent ত শতকৰা ৪·৮ বৃদ্ধি হৈছে । Miscelleneous ত শতকৰা ১ $\frac{১}{২}$–আছিল , কিন্তু তেওঁলোকে শতকৰা ৪ লৈ বৃদ্ধি কৰিছে । Bank ৰ interst আছিল ৮০ তাৰ ঠাইত শতকৰা ২·২ লৈ বেছি কৰি দিছে । Allowence Shortage বছৰি শতকৰা ৬ । তেওঁলোকে ইয়াত চুৰি কৰিছে আৰু তাৰ ফলত শতকৰা ৮ লৈ বাঢ়িল । গতিকে এই বিলাকত বহুত টকা চুৰি হৈ যায় । কাৰণ এমাহত ৮ টকা চুৰি হলে বছৰত ৯৬, টকা চুৰি হয় ।

তেওঁলোকৰ Report ত যি পাইছিল তাৰ শতকৰা ৮ ভাগ বেছি পাইছিল । আৰু কৰ্ত্তা সকলে যিবিলাক বস্তু Receive কৰা নাছিল, তেনেকুৱা বস্তুও বহুত পাইছে । আকৌ তাত যি বস্তু পাইছে তাতকৈ বেছি পাইছিল বুলি কৈছে । যেতিয়া Physical Verification হৈছিল তেতিয়া গোদামৰ Sleep ত ৬ হেজাৰ টকা Short আছিল । এনেকুৱা ধৰণৰ Pilferage হৈছে । Internal Committee Report ত বহুতো বেমেজালি হোৱাৰ পাছত সমবায় সমিতিত যি সকল আছিল তেওঁলোকৰ দ্বাৰাই এই গোলমাল যে সৃষ্টি হৈছিল তাৰ প্ৰমান পোৱা গৈছে । এনে অৱস্থাত সহায়িকাক আৰু বেছিকৈ ঠন ধৰি উঠিবলৈ

দিয়া হৈছে, আৰু ঠন ধৰি উঠাৰ পাছত কথা কলে ঔত্যুক্তিহে কৰা হয়। সেই কাৰণে মই সামান্য ভাবে কব খুজো যে সমবায় আন্দোলনক যদিহে শক্তিশালী কৰিব খোজে তেতিয়া হলে যি কাম হাতত লৈছে সেই বিলাক ভালদৰে চলাবলৈ যাতে চেষ্টা কৰে আৰু সেইটোতেই চোকা নজৰো দিব লাগে। কেৱল যদি Officer ৰ দ্বাৰাই সেই বিলাক চলোৱা যায়, তেন্তে তদাৰককাৰী বুলি যি সকলক বহুৱা হয়, তেওঁলোকে নিজকে অকল দোকানী বুলি ভাবিলে প্ৰকৃত কাম নহয়। তেওঁলোকৰ আচাৰ ব্যৱহাৰ গ্ৰাহকৰ মনোগ্ৰাহীও হব লাগে।

Shekh Brothers ত সোমালে গ্ৰাহক সকলক যি খিনি মৰম কৰে তাৰ $\frac{১}{৫}$ ভাগে যদি সহায়িকাৰ তাত নেপায় তেতিয়াহলে Fashonable Lady হলে তেনেকৈ বেছি সময় লাইন পাতিব। তিনি বছৰত যদি পাঁচ লাখ টকা নষ্ট কৰি দিয়ে তেতিয়াহলে ৰাইজে আমাক আশীৰ্বাদ দিবনে শাও দিব ? এই কথা কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলোঁ।

★ Shri Kehoram Hazarika :– মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীভট্টচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই সহায়িকাৰ যি খিনি ছবি ডাঙি ধৰিলে সেইখিনি ছবিয়ে—অসমৰ সমবায় আন্দোলনৰ এটা নতুন নিদৰ্শন দেখুৱালে। মই সমবায়ৰ এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তা-

★Speech not corrected.

ৱটো সমৰ্থন কৰি কওঁ যে যি ধৰণে চৰকাৰে বা অফিচাৰ সকলে সহায়িকাক সা-সুবিধা দি এনেকুৱা বেমেজালি অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিলে তাৰ কাৰণে অফিচাৰ সকলেই দায়ী, সেই সকলক—শাস্তি দিব লাগে আৰু এই দুৰ্নীতিৰ কথা চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা Publicity অফিচৰ যোগেদি প্ৰচাৰ কৰি দিব লাগে।

(voices—আজি কালি ঘোচ খুৱালেই প্ৰমোচন পায়)

সমাবায় আন্দোলন চৰকাৰে হাতত লোৱাৰ পাচত আমি ভাবিছিলো যে চৰকাৰৰ বহুতো কামৰ মাজত এইটোও এটা ভাল ব্যৱস্থা বুলি ধাৰণা হৈছিল আৰু Co-operative বিভাগত সাধাৰণ লোকে কিছু কিছু ক্ষেত্ৰত শোষণ কৰা লোক সকলৰ পৰা প্ৰকাশ পাব। কিন্তু আজি আমি দেখিবলৈ পাইছোঁ যে চৰকাৰে এই শোষণকাৰী সকলৰ বিৰুদ্ধে একো ব্যৱস্থাই কৰা নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে অকল কমিউনিষ্ট পাৰ্টিয়েই নহয়, আমাৰ ভাৰতবৰ্ষত বহুতো প্ৰগতিশীল ৰাজ্যৰ তুলনাত আমাৰ এই Co-operative ব্যৱস্থা যাতে তলত পৰি নেথাকে তাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। কিন্তু আজি চৰকাৰৰ এই Co-operative ব্যৱস্থাটো শোষণ কাৰ্য্যত পৰিণত হোৱাত আমি বৰ দুখ পাইছোঁ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি ভালকৈয়ে জানে যে এই Marketing-Co-operative, society ৰ বিষয়ে ইয়াত বহুবাৰ আলোচনা হৈছে। আজি এই বস্তুটো এটা শোষণৰ হাথিয়াৰত পৰিণত

হৈছে। এজন যদি সৌভাগ্যবান মানুহে ৩/৪ বছৰ কোনো এখন Marketing soceity ৰ চেয়াৰমেন হোৱাৰ সুবিধা পায় তেওঁ ৩/৪ বছৰৰ ভিতৰতে কেইখনমান ডিজেল ট্ৰাক লব আৰু কেইটামান বিল্ডিং উঠাই লব পাৰে। আজি এই marketing soceity এ বাইজৰ যি পাবলগীয়া টকা সেই টকা আত্মস্বাদ কৰিলে, অপব্যৱহাৰ কৰিলে।

আপুনি মানে Marketing Soceity বিলাকে যেতিয়া ধান কিনে তেতিয়া এটা চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা নিৰ্দ্দেশ থাকে যে, আঠ অনাকৈ Grower's Deposit ৰাখিব লাগে। কিন্তু এই Grower's Deposit কোনটো মৰা যায় মই তাকে কম। তেওঁ-লোকে এই ধান কিনিবৰ কাৰনে কিছুমান Agent নিয়োগ কৰিছে। আৰু খেতিয়ক সকলে এই ধান Agent সকলক দিব লাগে। এই Agent জনে Grower's হিচাবে ধান জমা কৰে আৰু এনেধৰনেৰেই grower's deposit ৰ নামত আজি লাখ লাখ টকা এই Marketing Soceity ৰ চেয়াৰমেন আলিকাৰৰ মাজত ভাগ হয়। আজিলৈকে আচল Grower এ ইয়াৰ লাল পইচা এটাৰো ভাগ নাপালে। এই ধৰণে আজি যি সকলে তেজ মাৰি শস্য উৎপাদন কৰে সেই সকলক ঠগোৱা হৈছে। এই সম্পৰ্কতে মই এখন Marketing Soceity ৰ কথা উদাহৰণস্বৰূপে দাঙি ধৰিব খুজিছো। সেইখন হৈছে— কপাহবাৰী co-operative Soceity, নগাৱ জিলাৰ লংকা circle

ত। এই Soceity খনৰ ১৯৬৫-৬৬ চনত যেতিয়া Audit কৰে তেতিয়া ২২ হাজাৰ টকাৰ Miss. appropriation ধৰা পৰে। চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা ঋন লৈ Soceity খনে কাম চলাবৰ কাৰণে এখন Disel গাড়ী কিনিলে। সেই সময়ৰ চেয়াৰমেন অব্দুল মান্নান চৌধুৰীয়ে তেতিয়া কি কৰিলে কোনেও নাজানে। যেতিয়া হিচাব নিকাচ হ'ল তেতিয়া দেখা গল যে মাত্ৰ ২৭ হাজাৰ টকাহে এই Soceity খনৰ Apex Bank ত জমা আছে। কিন্তু Soceity খনে Service-co-operative বিলাকত দিব লগা আছিল ৬০ হাজাৰ টকা। সেই চেয়াৰমেনজন সেই সময়ত Audit ত ধৰা পৰিছিল যে বে-আইনী ভাবে Transport খৰচ ১৮৫১ টকা লৈছিল।

(সময়ৰ সংকেত)

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰম্ভহে কৰিছো। এইটো ১৮৫১ টকা বে আইনী ভাবে লৈছিল এই কথাটো সেই সময়ৰ Asstt. co-operative Register টকাতো Refund দিবলৈ চেয়াৰমেন জনক হুকুম দিছিল। ফলত Asstt. co-operative Register জন Transfer হ'ল। এই কথাটো আমাৰ মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে আৰু সেইসময়ৰ co-coperative Minister ও জানে আৰু বাইজে আহি আপত্তি কৰিছিল।

ইয়াৰ পিচত আৰু এটা কথা কব খুজিছো। ইয়াৰ পিচত Soceity খনৰ Election ৰ সময় আহিল। Election পাতিলে

৬/৯/৬৯ তাৰিখে। Election লৈ Co-operative অফিচৰ পৰা এজন অফিচাৰ গল আৰু অফিচাৰে গৈ Election পাতিলে। Election ত আগৰ জন চেয়াৰমেন হাৰিল অৰ্থাৎ আব্দুল মান্নান চৌধুৰী আৰু অন্য এজন জিকিল। চেয়াৰমেন আৰু Vice চেয়াৰমেনৰ নাম ঘোষণা কৰা হল। ছামচুল আহমদ—President আৰু জমিৰুদ্দিন Vice President. কিন্তু পিচ দিনা আগৰ জনৰ নামকেই পুনৰ অফিচত কলে। গতিকে দুৰ্নীতি পৰায়ন যি সকল লোক, এই সকলৰ লগত যোগা-যোগ, নথকা হলে এইটো হবলৈ নাপালেহেতেন।

(সময়ৰ সংকেত)

এই সম্পৰ্কে Co-operative Register যেতিয়া নগাৱলৈ গৈছিল এইটো আলোচনা কৰা হৈছিল আৰু Co-operative Minister লৈও এটা Deputation পঠোৱা হৈছিল। কিন্তু তাৰ ফল একো ধৰা নাই।

এতিয়া Co-operative আন্দোলন ভালকৈ চলাবলৈ হলে, এই Co-operative বিলাক ৰাজনৈতিক হাথিয়াৰত পৰিণত কৰিব নোৱাৰিব। আৰু যিবিলাক দুৰ্নীতি পূৰ্ণ বিষয়া আছে তেওঁলোকৰ ওপৰত কঠোৰ ব্যৱস্থা লব লাগিব। এতিয়া যিবিলাক Co-operative আছে এইবিলাক পৰীক্ষা কৰাৰ প্ৰয়োজন। Co-operative ৰ কাৰণে যি আইন সমূহ আছে ইয়াত চৰকাৰে

ভাল নেতৃত্ব দিয়াৰ প্ৰয়োজন।

মোৰ পৰামৰ্শ এই যে, এই Co-operative অনুষ্ঠান বিলাক ৰাইজক সেৱা কৰা অনুষ্ঠানত পৰিণত কৰিব লাগিব আৰু যাতে সকলোৱে ইয়াক নিজৰ ৰক্ষাকবচ হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগে। ইয়াকে কৈ মই কৰ্টন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

Shri Azizur Rahman Choudhury :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ, মহোদয় এই co-operative শিতানত যি টকা ধৰিছে সি অতি কম হৈছে। কাৰণ ইয়াত বহুতো টকা অন্য শিতানতকৈ বেচি ধৰিব লাগিছিল। এই সমবায়ৰ দ্বাৰা আমি কিছু পৰিমানে আমাৰ নিবনুৱা সমস্যাও দূৰ কৰিব পাৰো। এই সমবায়ৰ দ্বাৰা আমি উমৈহতীয়া উন্নতি কৰাৰো যথেষ্ট সুবিধা আছে। ইয়াৰ দ্বাৰা বেহা-বেপাৰৰ উন্নতি কৰাৰ উপৰিও কৃষকৰ উন্নতি কৰিব পৰা যায়। কৃষকৰ খেতিৰ বস্তুৰ মূল্য ঠিক মতে ৰাখিবৰ কাৰণে বন্দবস্ত কৰিব লাগে। ইয়াত ধানৰ যি নিৰিখ দিয়া আছে এইটোতহে বৰ দুখ পাইছো।

আমি জনাত উপযুক্ত বস্তুৰ নাথাকিলেই বস্তুৰ colour সলনি হয়। সেইকাৰণেই আজি আমাৰ Marketing society ৰ বিৰুদ্ধে, Co-operative ৰ বিৰুদ্ধে নানা ৰকমৰ আলোচনা এই সদনত হবলৈ পাইছে। এইটো পিচে সত্য। আমাৰ সকলোৱে

Co-operative অফিচাৰ সকলৰ গাত দোষ দিয়ে। কিন্তু মই কবৰ হলে এইদৰে অকল অফিচাৰ সকলৰ গাত দোষ জাপি দি থাকিলেই নহব। আমি সকলোৱে মিলি-জুলি কাম কৰিব লাগিব। তেহে দেশৰ উন্নতি হব। তাকে নকৰি যদি কেৱল অফিচাৰ সকলৰ গাতে দোষ জাপি দি আমি হাত সাবতি বহি থাকো তে-নেহলে আমাৰ দেশৰ কোনো উন্নতি নহব। আমি ৰাইজৰ প্ৰতি-নিধি আমি আমাৰ সমষ্টি বিলাকত গৈ তাৰ পৰা আমাৰ ৰা-ইজৰ কি অভাব অভিযোগ আছে সেইবিলাক জানি আহি আ-মাৰ সদনৰ মজিয়াত বিভাগীয় মন্ত্ৰী সকলৰ আগত ডাঙি ধৰিব লাগে আৰু তাৰ বাবে মন্ত্ৰী সকলেও চকু দিব লাগে। আৰু আমাৰ সদস্য সকলেও অফিচাৰ সকলৰ লগত বহি আলোচনা কৰিব লাগে তেহে আমাৰ অফিচাৰ সকলে কাম কৰিবলৈ ভাল পাব। তাকে নকৰি যদি আমি কেৱল দোষহে দি যাও তেনেহলে সিতে বিপৰীতহে কৰিব।

আজি আমাৰ সমাজবাদ হৈছে। এই সমাজবাদ কি বস্তু বহুতে বুজিকে নাপায়। এই সমাজবাদৰ মূল উদ্দেশ্য কি? এই সমাজবাদৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে অমাৰ পিচপৰা মানুহখিনিক আগবঢ়াই অনা পিচ পৰা অঞ্চল বিলাক আগবঢ়াই আনি আগবঢ়া অঞ্চল বিলাকৰ লগত সমান কৰি ধনী দুখীয়াৰ প্ৰভেদ দূৰ কৰা এই খিনিতে মই এটা কথা কব খোজো যে আমাৰ বৰপেটা মহকুমাৰ অতি পিচপৰা এই অঞ্চলটোত কোনো উদ্যোগ গঢ়ি উঠা

নাই। অন্যান্য মহকুমা বিলাকত উদ্যোগ গঢ়ি উঠিছে কিন্তু উদ্যোগৰ কাৰণে আমাৰ বৰপেটা মহকুমা অতি পিচ পৰি আছে গতিকে মই উদ্যোগ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰো আমাৰ বৰপেটাতো, উদ্যোগ স্থাপন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

(Voice— Co-operative ৰ সম্পৰ্কতহে আলোচনা হৈছে Industry ৰ সম্পৰ্কত নহয়)

উদ্যোগৰ লগত Co-operative ৰ সম্বন্ধ আছে কাৰণেই কৈছো উদ্যোগ নহলে Co-operative ৰ কেনেকৈ উন্নতি হব। তাৰোপৰি আৰু এটা কথা হৈছে যে আমাৰ বৰপেটা মহকুমাত Electricity নাই গতিকে বৰপেটা মহকুমাত Electricity হব লাগে। ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰিলো।

Shri Kabir Chandra Ray Pradhani :– অধ্যক্ষ মহোদয়, Co-operative শিতানত যিটো কৰ্তন প্ৰস্তাব আনিছে তাৰ ওপৰত কেইটামান কথা কবলৈ উঠিছো। আমাৰ Co-operative আন্দোলনটো হাতত লোৱা হৈছিল আমাৰ দেশৰ দুখীয়া জনসাধাৰনৰ আৰ্থিক অৱস্থাৰ উন্নতি কৰিবলৈ, টনকীয়াল কৰিবলৈ। কিন্তু Co operative এ আমাৰ উদ্দেশ্য সফল কৰিব পৰা নাই আমাৰ আৰ্থিক অৱস্থা টনকীয়াল কৰিব পৰা নাই। আমাক কোৱা হৈছে যে prodution বঢ়াব লাগে। কিন্তু Produc-

tion বাঢ়িলেই নহব তাৰ কাৰণে উপযুক্ত বজাৰ লাগিব যাতে আমাৰ খেতিয়ক সকলে তেখেত সকলৰ উৎপাদিত সামগ্রি নার্য্য মূল্যত বিক্রী কৰিব পাৰে। আমাৰ যি production, processing, Marketing এই তিনিটা প্রদ্ধতি আছে। এই কেইটা সম্পূর্ণ ব্যৰ্থ হৈছে। আমি সকলো ক্ষেত্রতে লোকচান ভৰিব লগীয়া হৈছে। আমাব অসম এনেকুৱা এখন দুখীয়া দেশ মই ভাবো এনেকুৱা দেশ ভাৰত তথা পৃথিবীতে নাই। আমাৰ খেতিয়ক সকলে ইমান Highest Rate ত Interest দি টকা Loan লৰ লগীয়া হয় কিয়। আমাৰ ১০% কৰি Interest দিব লাগে। এনেদৰে ইমান Highest Rate of Interest ত Loan কোনো Industrialist এই নলয়। আমাৰ চৰকাৰে কম Interest ত Loan নিদিয়ে। কাজেই এই দৰে Interest in Loan লবলগীয়া হোৱাত আমাৰ খেতিয়ক দুৰ্দশা গ্রষ্টই নহই ঋনগ্রষ্টও হৈছে। তেওঁলোক কাৰ্ব্ব শ্রান্ত হৈছে। আন ফালে ঋনলৈ অধিক উৎপাদন কৰিলেও তাৰনার্য্য মুল্যত বিক্রী কৰিব নোৱাৰে। আমাৰ খেতিয়ক সকলে যদি তেওঁলোকৰ উৎপাদিত শস্যৰ নার্য্য মুল্য নাপায় তেনেহলে তেওঁলোকৰ আর্থিক অৱস্থা কেতিয়াও টনকীয়াল হব নোৱাৰে।

আমি আগতে Co-operative Jute Mill হব বুলি এটা প্রস্তাব হোৱা শুনিছিলো কিন্তু Jute Mill চৰকাৰে এতিয়াও কৰি দিব পৰা নাই। তাৰ পাচত Co-operative সীধান্ত লৈছিল যে মাৰকেটিং corporation হলেই খেতিয়কে তেওঁলোকৰ

সামগ্ৰীৰ নাৰ্য্য মুল্য পাব, তাৰ দ্বাৰা খেতিয়ক সকল লাভবান হব। কিন্তু আমি দেখিছো যে Marketing হোৱাৰ পাচতো খেতিয়কৰ সুবিধা নহয়। Grosser সকলে ধানৰ মুল্যৰ টকা লৈ Divertin কৰি ব্যৱহাৰ কৰিলে। গতিকে নামত যদি Co-operative থাকি কামত একো নহলে জন সাধাৰণৰ আৰ্থিক অৱস্থা টনকীয়াল হব নোৱাৰে। এই Co-operative Moment টো Vertilise নকৰিলে দেশৰ উন্নতি হব নোৱাৰে। আমাৰ সৰ্ব্ব ভাৰতীয় ডাঙৰ ডাঙৰ নেতা সকলে কয় যে Co-operative ৰ উন্নতিয়েই দেশৰ উন্নতি Co-operative Hail হলে দেশৰ উন্নতিও Hail হৈ যায়। গতিকেই Co-operative টো ভাল কৰিব লাগিব। তেহে দেশৰ উন্নতি হব।

আমাৰ চৰকাৰে খেতিয়কৰ উন্নতিৰ কাৰণে Land Reform কৰিছে। অকল এই বিলাক ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰাই খেতিয়কৰ প্ৰচুৰ উন্নতিৰ কথা ভবাটো ভুল হব। খেতিয়কক ৮/১০ বিঘা মাটি দিলেই খেতিয়ক লাভবান হব নোৱাৰে। কিন্তু সেই ৮/১০ বিঘাতে যদি Co-operative ফাৰ্ম কৰা হয় তেনেহলে দুখীয়া জন-সাধাৰণৰ আৰ্থিক অৱস্থা উন্নতি হব। আৰু লগতে শিক্ষিত অৰ্দ্ধশিক্ষিত লোকৰ এটা সংস্থান হব।

আজি আমাৰ খেতিয়ক সকলে ঋণ ললেও পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰা অৱস্থা আহি পৰিছে। তাৰোপৰি কিছুমান এনেকুৱা লোক মাজত সোমাই পৰিছে যে তেওঁলোকে পৰিশোধ কৰিব

পৰা ক্ষমতা থাকিলেও ইচ্ছা কৰি পৰিশোধ নকৰে যদিও ১০০ জন মানুহে ঋণ লয় তাৰ হয়টো ৪০ জন মানুহে ঋণ পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰিব পাৰে।

(Bell)

কিন্তু বাকী যি ৬০ জনে ঋণ পৰিশোধ কৰিব পাৰে তেখেত সকলে ইচ্ছা কৰি ঋণ পৰিশোধ নকৰাৰ ফলত বহুতো বেমেজালীয়ে দেখা দিয়ে’

(Bell Ring)

এই কাৰনেই মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰি কও যে যদি জন সাধাৰণৰ আথিক অৱস্থা টনকীয়াল কৰিব খোজে তেন্তে অকল production বঢ়ালেই নহব তাৰ বাবে নার্য্য মূল্যও পাব লাগিব আৰু লগতে চৰকাৰে কম সুতত ঋণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

★ Shri Atul Chandra Goswami :– উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ বিশ্বাস নহলেও কংগ্ৰেছ চৰকাৰে সমাজবাদৰ আদর্শক বিশ্বাস কৰিছে বুলি কৈছে। সমাজবাদক যদি কংগ্ৰেছ চৰকাৰে সচাকৈয়ে অন্তৰেৰে সৈতে বিশ্বাস কৰিছে তেনেহলে সমবায় বিভাগক শক্তিশালী কৰাটো তেওঁলোকৰ নৈতিক কর্ত্তব্য বুলি মই বিবেচনা কৰো। সমবায়ত আন্দোলন যেতিয়ালৈকে শক্তিশালী নহয়. তেতিয়ালৈকে সমাজবাদ শক্তিশালী হব নোবাৰে। কিন্তু অসমৰ সমবায় আন্দোলনলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যাব যে, এই আন্দোলনত

★ Speech not corrected.

দুৰাৰোগ্য ব্যাধিৰে ভৰি আছে, তাক আতৰোৱাৰ কাৰণে ব্যবস্থা কৰা নাই। কৃষি সমবায় বিভাগৰ বিষয়ে অলপ আগতে মাননীয় সদস্য শ্ৰীসাধন ৰঞ্জন চৰকাৰ মহোদয়ে কৈছে। মোৰ নিজৰ সমষ্টিতে কেইবাজনো তেনেকুৱা কৃষি সমবায় সমিতিক আজি বহুদিন আগতে কাৰোবাক ইটা তৈয়াৰ কৰিবলৈ দিছে। হাজাৰ হাজাৰ টকা দিয়া হৈছে সমবায় সমিতি কৰিবলৈ। অথচ সমবায়ৰ নামত Sign-Board য়ে নাই, টকা দিয়া হৈ আছে। আঞ্জুকপানী সমবায়ক খেতিৰ কাৰণে মাটি দিয়া হৈছে আৰু ১১ হাজাৰ টকা দিয়া হৈছে। কিন্তু আজিলৈকে মাটিৰ Possession চাবলৈকে যোৱা নাই। এইদৰে কৃষি সমবায়ক টকা দিলে টকা অথলে যাব আৰু কৃষি কাৰ্য্যত উন্নতি নহয়।

Appex-Marketing এ যোৱা বছৰ নগাওঁ জিলাত যি খিনি কৰ্ম্ম কৰিছে তাক আপুনি নিজে জানে। যি সময়ত ৰাইজৰ হাতত ধান আছিল, সেই সময়ত Co-operative Appex Marketing Society এ ধান নিকিনিলে। কিছুমান ব্যৱসায়ীক অবাধে ধান কিনিবলৈ সুবিধা দিছে। কৃষিমন্ত্ৰীয়ে সেই সময়ত বাতৰি কাকতত বিবৃত্তি দিছিল যে অভাৱ কমি যাব। কৃষি-মন্ত্ৰীৰ নিজৰ সমষ্টিতে যত ধান বেছি হয়, তাতেই ধানৰ মোনে ৩২ টকা আৰু আমাৰ ইয়াত ৩৫ টকা হৈছে।

এতিয়া কৃষি মন্ত্ৰীৰ যিখিনি নিজৰ ঠাই য'ত ধান বেছিকৈ হয়, তাৰেই ধানৰ দাম ৩২ টকা হৈছেগৈ আমাৰ ঠাইতেই ৩৫

টকা ; Nowgong Mill ৰ পৰা ধান সংগ্ৰহ কৰি Per-quintol ৯২/৯৩ টকাত বিক্ৰী কৰি Nowgong ৰ পৰা বাহিৰলৈ পঠিয়ালে কিন্তু Co-operative Deptt. যে সময়মতে যদি ধান কিনিলেহেঁতেন তেন্তে ধানৰ দাম ইমান নাবাঢ়িলহেঁতেন। গাৰ তেজ পানী কৰি খেতি কৰা কৃষক সকলৰো ইমান কষ্ট নহলহেঁতেন আৰু খেতিয়ক সকল হতাশ হৈ নপৰিলহেঁতেন।

আজি কেইদিনমান আগতে মোৰ এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছিল এখন fishing সমবায় সমীতিত ৪১ জনৰ ভিতৰত ১৮ জনেই অসমত নাথাকে; তেওঁলোক বাহিৰৰ মানুহ; তাৰ সভাপতি জনো কৈবৰ্ত্ত সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ নহয়, তেখেত বিহাৰৰ বিন্ধজাতৰ মানুহ তেখেতে বিহাৰৰ অন্যান্য পিছপৰা সম্প্ৰদায়ৰ ভিতৰতো নপৰে।

সেই মানুহজনে আজি ১০ বছৰে কলিয়াবৰ, কাজিৰঙ্গা, আদিত বে-আইনীভাৱে Uaotherised হিচাবে অজস্ৰ মাছ ধৰি আছে আনকি কাজিৰঙ্গাত যত মাছ ধৰাৰ নিয়ম নাই তাতো নাৱৰে গৈ মাছ ধৰে আৰু নাৱবিলাক পিতনিৰ তলত লুকাই ৰাখে। সেই বিলাক আনকি ধৰাও পৰিছে। এনে ধৰণৰ বে-আইনী কাম প্ৰায়েই চলি আছে।

আজি গুৱাহাটীত সহায়িকাই এতিয়াও লাভৰ মুখ দেখা নাই, যদি চৰকাৰে সংশ্লিষ্ঠ নেতাসকলক শাস্তি নিদিয়ে তেন্তে Co-operative আন্দোলন অচল হৈ পৰিব। যিবিলাক Apex

Deavers Society আছে তাৰ পৰা কোনো ধৰনৰ লাভ হোৱা আমি দেখিবলৈ পোৱা নায়। যদি এই বিলাকৰ ওপৰত চৰকাৰে আজি চোকা দৃষ্টি নাৰাখে আৰু সংশ্লিষ্ট বিষয়াৰ জৰীয়তে তন্ন তন্নকৈ চোৱা নহয় সমবায় আন্দোলনে কেতিয়াও গা-কৰি উঠিব নোৱাৰিব।

'আঙৰাপানীত' ৩ জন লোকে উষা নামৰ সমীতি এখন কৰিছে কিন্তু সেইখন Registred হোৱা নাই। তেওঁলোকে Nowgong ৰ East ৰ পৰা ছপা Form আনি Print কৰি লৈ প্ৰত্যেকৰে পৰা ১১. অনাকৈ লৈ Co-operatie ৰ মেম্বাৰ কৰি লৈছে অথচ সেই বিষয়ে জনোৱা স্বত্বেও তাৰ বিচাৰ কৰা নহ'ল। ইয়াৰ দ্বাৰা প্ৰমান হয় এনে ধৰণৰ এক শ্ৰেণীৰ কাৰণে গোটেই সমবায়টো ধ্বংসমুখী হৈছে। যতেই সমবায় হৈছে তাতেই এই দুৰ্নীতিতে দেখা দিছে। সমবায় আন্দোলনটো এই দৰেই নষ্ট হৈছে। গতিকে মই এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰি মাননীয় সমবায় মন্ত্ৰী মহোদয়ক এইটো অনুৰোধ জনাও যে আজি সমবায়ৰ নামত দেখা দিয়া দুৰ্নীতিবোৰ অপসৰণ কৰি সমবায় আন্দোলনটো শক্তিশালী কৰি তোলে আৰু ইয়াক আগতকৈ বহু গুণে আগবঢ়াই লৈ যায়।

★ Shri Sadhan Ranjan Sarkar :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, স্বাধীনতার পরা শিল্প আন্দোলনের পরিপ্রেক্ষিতে সর-

কার বিভিন্ন পরিকল্পনা গ্রহণ করেছেন। কিন্তু অর্থনৈতিক অব্র-স্থার অহুন্নতির জন্যে যে এই আসাম প্রদেশে শিল্প গড়ে উ-টেনি সেই সম্পর্কে বহু মাননীয় সদশ্যই বিশেষভাবে উল্লেখ করেছেন। A. P. S. S. এর কার্যালোচনা দেখে বুব্যা হোল যে ইয়ার মূল বড় দূর্বল। এই প্রবন্ধে আমি পূর্বেও বলেছিলাম এবং দৃষ্টি গোছর করিছিলাম। Rice Mill ২১ টা এই জিলায় স্থাপিত হবার কথা। তার জন্যে সরকার অনেক টাকা অর্থ বিনিয়োগ করেছেন। এতে টাকার গণ্ডগোল হয়েছে। তাই আমি মনে করি তার জন্য বিশেষ ভারে অনুসন্ধান প্র-য়োজন। Marketing Socity তে যদি অনুসন্ধান করা যায় তাহলে ইহার অনেক গলদ দেখা যাবে। লঙ্কা হোজাই ইত্যাদি অঞ্চলে যদি Marketing Socity র গণ্ডগোল দূর করা নাযায় তাহলে কৃষি ও কৃষকের উন্নত হবেনা। এই সমস্ত বিষয়ের উন্নতি সাধন করে কৃষকদের অবস্থায় উন্নিতর জন্য আমি সরকারের দৃষ্টি আকর্ষন করি। এই সম্পুর্কে বিভিন্ন দলের M. L. A গণ মুখ্য-মন্ত্রীর কাছে আবেদন করেছে। কিন্তু তথাপিও কোন ব্যবস্থা হয় নাই। নগাঁও, গৌহাটী ইত্যাদিতে লক্ষ লক্ষ টাকা নিয়োগ করা হয়েছে। সেই টাকার জন্য শতকরা ৭$\frac{১}{২}$% সুদ দিতে হয়। সেটা যাহাতে ৫% হয় তার জন্য আসি সরকারকে অনুরোধ করি। লক্ষ লক্ষ টাকা এই appex Marketing এর মাধমে

interst করা হয়েছে যায় audit Payment ও আজপর্য্যন্ত হয় নাই। তাই আমি মনে করি এই সমস্ত বিষয়ের গফিলতি দূর করে সরকার কৃষকদের দুরবস্থার উন্নতি সাধন করবেন এবং প্রদেশের আর্থিক অবস্থার উন্নতি ঘটাবেন। কিন্তু সংখ্যক Marketing Socity সদস্যয়, কৃষকদের vested interest ন ন্যস্ত শ্বার্থতে আঘাত করেছেন। তারজন্য সরকারের কঠোর দৃষ্টি রাখা প্রয়োজন। কৃষকদের মধ্যে যাহাতে Ration ও ঘন স্থান্দোবস্ত ভাবে দেওয়া হয় তারজন্য সরকারের দৃষ্টি আকর্ষন করি। যথাযথ ভাবে ধান ও Ration কৃষকদের মধ্যে দেওয়া হলে কৃষকদের অবস্থায় উন্নত হবে এবং সমগ্র প্রদেশের ও আর্থিক অবস্থার উন্নতি হবে। এই বলে আমি কর্ত্তন প্রস্তাবের বিরোধিতা করি।

* Shri Narayan Chandra Bhuyan :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি অসমৰ যিটো অৰ্থনৈতিক দুৰৱস্থা সেইটো দূৰ কৰিবৰ কাৰণে আজি অসমত সমবায় সমীতি সমূহ কৃতকাৰ্য্য হব পৰা নায় আজি যদি এই সমবায় আন্দোলন শক্তিশালী কৰিব নোৱাৰে তেতিয়াহলে অসমৰ সমস্যাসমূহ দূৰ কৰিবলৈ কৃতকাৰ্য্য হব নোৱাৰিম।

আজি আমাৰ ৰাজ্যৰ ৰাজনৈতিক নেতৃত্ব যি দিছে সেই নেতৃত্ব ঠিক মতে দিব পৰা নাই সেই কাৰণে আমাৰ সমবায় ক্ষেত্ৰত আজি দুৰ্নীতি যে শিপাইছে আৰু নানা ধৰণৰ অপচয় হৈছে। ফলত আমি কোনো ধৰণৰ সমস্যাই সমধান কৰিব পৰা

* Speech not corrected

নায়। এইটো সত্য কথা, তাকেই ভাল কৰাৰ ব্যৱস্থা আমি কৰিব লাগিব আৰু তাকেই ভাল কৰিবলৈ হলে আমি কিছুমান যি স্বাৰ্থকামী কৰ্ম্মী আনিব লাগিব আৰু তেনে ধৰণৰ কিছুমান মানুহৰ সমষ্টিৰ জৰীয়তে একতাবদ্ধ কৰি দেশখনক সৰ্ব্বতো প্ৰকাৰে উন্নত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিবলৈ লাগিব আৰু তেতিয়াহলেহে আমি সমবায় আন্দোলনত সফলতা লাভ কৰিব পাৰিম।

আজি গুৱাহাটীত অকল বৃহৎ আকাৰে সমবায় অনুস্থান সহায়িকা কৰা হৈছিল যদি সেইটো ভালদৰে পৰিলক্ষিত কৰা হ'ল-হেঁতেন তেতিয়াহলে তাৰ পৰা লাভবান হ'লহেঁতেন আৰু তাত অন্যান্য মানুহকো যোগ দিবলৈ ইন্ধন যোগালেহেঁতেন। সেইটোকে প্ৰতিস্থা কৰাত চৰকাৰৰ মহৎ উদ্দেশ্য আছে। গুৱাহাটীত হোৱা সমবায়ৰ জৰীয়তে গুৱাহাটী গোটেই বজাৰখন অধিকাৰ কৰিব পাৰিলেহেঁতেন ইয়াত আমাৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেও যথেষ্ট পৰিমানে সহায়ো আগবঢ়াইছিল। কিন্তু সেই অনুস্থানটো বিপথে পৰিচালিত হ'ল। মই চৰকাৰক এইটো দাবী জনাও যে সেই অনুস্থানটোক ধ্বংস কৰাৰ মূলত যি সকল দায়ী তেওঁলোকক যাতে কঠোৰ শাস্তি দিয়া হয়; এতিয়া মই ভাৱো যে সমবায় আন্দোলনটোক ভালদৰে নেতৃত্ব দিলে সমবায় আন্দোলন ঠন ধৰি উঠিল।

এই আন্দোলনটোয়ে সকলোৰে দায়িত্ব গঢ়ি তুলিব নোৱাৰিলে আমি ইয়াৰ ভিতৰত বিহীত থকা দুৰ্ব্বলতাক দূৰ কৰিব

নোৱাৰিম। সমবায় আন্দোলনৰ সতেম কৰি তুলিবলৈ চৰকাৰে যথেষ্ট সহায় আগবঢ়াইছে, ৫০ হাজাৰলৈকে টকা একোখন Truch আৰু ইয়াৰ বাহিৰেও অন্যান্য সা-সুবিধা বহুতো দিছে। এই Co-operative সমীতিৰ জৰীয়তে আমাৰ একোজন দুখীয়া মানুহে ২০০/৪০০ টকা লৈ ৮/১০ লাখ টকাৰ ব্যৱসায় কৰিবলৈ সুবিধা পাইছে। আজি মোৰ সমষ্টিৰে এটা কথা কও বিশ্বনাথ চাৰি আলিত যিখন সমবায় সমীতি আছে সেইখন দোপতদোপে উঠি গৈছে। ইয়েই প্ৰমান কৰে যে ভালকৈ সমীতি সমূহ পৰিলক্ষিত হলে আমাৰ সমবায় আন্দোলনটো ধ্বংস হোৱাৰ কোনো প্ৰশ্ন নুঠে। এতিয়া সেই সমীতিৰ নিজৰ Truch ও নিজৰ Mill হ'ল। আজি বিশ্বনাথ চাৰি আলিত খটোৱা ধনৰ পৰিমান ৪৫ লাখ টকালৈ বৃদ্ধি হৈছে সঁচাকৈয়ে পৰিচালক সকল আমাৰ ধন্যবাদৰ পাত্ৰ আজি সেই সমীতিত মেম্বাৰ হবলৈ সকলো মানুহ ব্যস্ত হৈ পৰিছে। অথচ আগতে কোনো মানুহেই সেই পিনে অহা নাছিল সেই বিশ্বনাথ চাৰি আলিৰ সমবায়ৰ ব্যৱসায়ী সকলে সকলো কাৰবাৰ নিজৰ হাতলৈ আনিছে আৰু ৪/৫ খন সমবায় হাতত লৈছে। এই সমবায় খনৰে ডেকা কৰ্ম্মীসকলে যেনে ধৰনেৰে কাম কৰিছে তাক প্ৰশংসা নকৰি নোৱাৰি। গতিকে কিছুমান ঠাইত আৰু কিছুমান অনুস্থানক চৰকাৰে সহায় সুবিধা উদ্‌গনিয়ো দিব লাগে, তেতিয়াহলে আমি কৃতকাৰ্য্য হব পাৰিম ; এই খিনিকে কৈ মই সামৰণি মাৰিলো।

Shri Bhubaneswar Borman :— মননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় আজি সমবায় বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছে, সেইটো মই সমৰ্থন কৰি দুষাৰ কথা কবলৈ ঠিয় হৈছোঁ। বৰ দুখৰ কথা যে সমবায় আন্দোলনটো যদি কৃতকাৰ্য্য কৰিব পৰা যায় তেন্তে সমাজবাদী সমাজ ব্যৱস্থাৰ স্থাপিত হব। বৰ্ত্তমান সমবায় বিভাগটো যিটো ভিত্তিত, যি উদ্দেশ্য গঠন কৰা হৈছিল। সেইটো কৃতকাৰ্য্য নোহোৱাৰ ফলত সমবায়ৰ মূল উদ্দেশ্যত কুঠাৰো ঘাত কৰা হৈছে আৰু বৰ্ত্তমান সমবায় ব্যৱস্থাটোত ভয়ৰ কাৰণ সৃষ্টি হৈছে। অধ্যক্ষ মহোদয় আপুনি যদি গোটেই ৰাজ্যখনৰ সমবায় ব্যৱস্থাটো হিচাব কৰি চোৱা যায় তেন্তে আপুনি দেখিব যে চৰকাৰী চাকৰিয়াল সকলে সমবায়ৰ ক্ষেত্ৰত নিজক বচাই ৰাখিবৰ কাৰণে যধে-মধে কমিটি গঠন কৰি এটা লিষ্ট" দি দিছে আৰু সমবায় কমিটি গঠন কৰা বুলি কৈ নিজৰ দায়িত্ব পালন কৰিছে আৰু তাত সুবিধা বাদী লোকে অংশ গ্ৰহণ কৰিছে আৰু নিজৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণে সকলো সুবিধা ঠিক কৰি সমবায় ব্যৱস্থা.টো নষ্ট কৰি পেলাইছে। গৰীব জনসাধৰণৰ উপকাৰৰ কাৰণে চেষ্টা নকৰি গোটেই সমবায় বিভাগটোতে নানা বেমেজালিৰ সৃষ্টি কৰিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয় এই ক্ষেত্ৰত গুৱাহাটীৰ সহায়িকাক যি ধৰণে সুযোগ সুবিধা দিছে আৰু এই সহায়িকাই যি ধৰণে লোকচান কৰি ৰাজ্যত সমবায়ৰ বিৰুদ্ধে মনোভাৱ সৃষ্টি কৰিছে আৰু তাৰ

ফলত বনিক সম্প্ৰদায়কহে ধনী হবলৈ বেছি সুবিধা দিছে। আজি সমবায় ব্যৱস্থাৰ নামত তেওঁলোকে দুখীয়া জন সাধাৰণক শোষন কৰি বিপদত পেলাই ধ্বংশৰ পথেদি চলাই নিব বিচাৰিছে। কিন্তু এইটো চৰকাৰৰ গাফিলতি আৰু উদাসীনতাৰ কাৰণে এনে ধৰণৰ বেমেজলিৰ সৃষ্টি হৈছে। একালে সমবায়ৰ কৰ্ম ক্ষেত্ৰৰ ভিতৰত প্ৰতিনিধি নিৰ্ব্বাচন কৰিব লাগে। কিন্তু এই কৰ্মক্ষেত্ৰত বাহিৰৰ লোকক সভাপতি কৰি ৰাখে। এই সম্বন্ধে মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক কেবাবাৰো কোৱা হৈছিল যে পাঠশালা টাউন কমিটিৰ Chairman হৈ থকা অৱস্থাতেই টাউনৰ বাহিৰৰ সমবায়ৰ সভাপতি আৰু সমবায়ৰ প্ৰতিনিধি হিচাবে আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰো সদস্য নিৰ্ব্বাচিত হয়। অন্যফালে টাউন কমিটিৰ সভাপতি পদটো বাদ দিয়া নাই। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ বিভাগে কিয় বিচাৰ কৰা নাই? এই দৰে পিপলা কৃষি সমবায় সমিতি নামৰ অনুষ্ঠান এটাৰ বিৰুদ্ধে ভানেকবাৰ ৰাইজে আপত্তি কৰাতো একো ব্যৱস্থা লোৱা নাই। যেতিয়া আমাৰ উদ্যোগ মন্ত্ৰী শ্ৰীবিশ্বদেৱ শৰ্ম্মা সেই সময়ত সমবায়ৰ উপমন্ত্ৰী আছিল। নিত্যানন্দলৈ গৈছিল তেতিয়া এই সংক্ৰান্তত ১ (এক) হেজাৰ মানুহে বিক্ষোভ প্ৰদৰ্শন কৰি ১৭১ বিঘা চৰকাৰী মাটি দিয়াৰ বিৰোধিতা কৰিছিল এই ভূৱা সমবায়ক পট্টন নিদিয়াৰ কাৰণে চাৰিখন গাওঁ পঞ্চায়তে প্ৰস্তাৱৰ জৰিয়তে আপত্তি দিছিল আৰু এই বিষয়ে ৰাইজে এখন স্মাৰক পত্ৰও দাখিল দৰে। এইটো ৯।৩।৬১ তাৰিখে "নতুন অসমীয়াত" প্ৰকাশ পাইছে। এইটো মই পঢ়ি দিছোঁ। পাটাচাৰকুছি :—

"ইয়াৰ পৰা ছয়মাইল উত্তৰে কপিলিমাৰা বিলৰ চৰকাৰী মাটিত এখন ভুৱা সমবায় সমিতিৰ পট্টন দিয়াৰ অভিযোগ কৰি চাৰি গাওঁপঞ্চায়তৰ পৰা আপত্তি দৰ্শাই ৰাজহমন্ত্ৰী শ্ৰীসিদ্ধিনাথ শৰ্ম্মাৰ ওচৰত ইৱাত এখন স্মাৰক পত্ৰ দাখিল কৰে। স্মাৰক পত্ৰত তেওঁলোকে উল্লেখ কৰে যে আজি বহুদিন আগতে বিলৰ সং-ক্ৰান্তত তিনিখন গাওঁ-পাঞ্চায়তৰ মিলিত সভাত এই বিলত ২০/২৫ খন ৰাইজৰ গৰু, মহৰ ঘাহঁ আৰু মাছ মৰাৰ সুবিধা ভোগ কৰি আহিছে। এনে অৱস্থাত ৰাইজৰ অজ্ঞাতে কেইজনমান মানুহে মিলি গঠন কৰা সমবায়ক পট্টন দিব বুলি শুনাত ৰাইজৰ মাজত গভীৰ উদ্বেগে দেখা দিয়ে আৰু কেবাগৰাকী মন্ত্ৰী আৰু উপমন্ত্ৰী তথা বিভাগীয় বিষয়াৰ ওচৰত আপত্তি দৰ্শায়। সেই সময়ৰ সম-বায়ৰ উপ-মন্ত্ৰী শ্ৰীবিশ্বদেৱ শৰ্ম্মাই পঞ্চায়তৰ সিদ্ধান্ত লৈ চৰকাৰক জনাবলৈ পৰামৰ্শ দিছিল আৰু সেইমতে পঞ্চায়তে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰি চৰকাৰক জনাইছিল। আজি প্ৰায় দুবছৰৰ পিছত আকৌ সেই মাটিৰ সংক্ৰান্তত জটিলতাৰ সৃষ্টি হোৱাত ৰাইজৰ মাজত অসন্তুষ্টিয়ে দেখা দিছে। সজাগ দল এটাই ইয়াৰ অন্তৰালত থকা অভিসন্ধিবোৰৰ বিষয়ে বিশদ ভাবে বিবৰি কোৱা বুলি প্ৰকাশ।

মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে সজাগ দলটোক ৰাইজৰ স্বাৰ্থ আৰু পঞ্চায়ত কেইখনৰ সমূহীয়া সিদ্ধান্তৰ প্ৰতি বিবেচনা কৰিব বুলি আশ্বাস দিয়ে"।

(সময়ৰ সঙ্কেত)

অধ্যক্ষ মহোদয় মই আৰু দুই এটা কথা কৈয়ে শেষ কৰিম। বৰ্ত্তমান সমবায় বিভাগটো কেইজনমান সুবিধা বাদী মানুহৰ কাৰণেই নষ্ট হব লগীয়া হৈছে। আৰু তাৰ ফলত এই সমবায় ব্যৱস্থাটো ভুৱা সমবায় হৈ পৰিছে। গতিকে আজি যি সকলে সমবায়ৰ নামত সুবিধা ভোগ কৰিব বিচাৰিছে সেই বিলাকক গুচাই আৰু ভুৱা সমবায়বোৰ শেষ কৰি যদি সমাজবাদী সমাজ ব্যৱস্থাৰ কাৰণে প্ৰকৃত সমবায় গঠন কৰো তেন্তে ৰাইজৰ বহুতো উপকাৰ হব

Shri Bimala Prased Chaliha :— এইটো Registered Co-operative হয় নে নহয় ?

Shri Bhubaneswar Barman — Registered হয়; সেই কাৰণে আমি আপত্তি কৰিছিলোঁ আৰু এই সমবায় ব্যৱস্থাটো যদি ভাল কৰা হয় তেনে বহুতো জনসাধাৰণৰ মনত শান্তি হলহেতেন। লগতে ন্যষ্ঠ স্বাৰ্থপৰ মানুহ বিলাকে যাতে সমবায় আন্দোলন ধ্বংস কৰিব নোৱাৰে তাৰ বাবে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। যাতে এই সমবায় ব্যৱস্থটো আকৌ নতুন ধৰণে সংস্থাপন হয়। ইয়াকে কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলোঁ।

Shri Govinda Chandra Bora :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই সমবায় বিভাগৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰুদ্ধা কৰি দুষাৰমান কথা কবলৈ আগবাঢ়িছো। আমি সকলোৱে জানো যে সমবায়

আন্দোলন আমাৰ ৰাজ্যৰ অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰৰ এটা অপৰিহাৰ্য্য অঙ্গ। এই সমবায় বিভাগটো আৰু উন্নত কৰিবলৈ বৰ্ত্তমান আমাৰ চৰকাৰে যথেষ্ট চেষ্টা চলাই বাছে।

(হাহাঁকাৰ)

Mr. Deputy Speaker :— মাননীয় সদস্য সকলে তেখে-তৰ কথাত Interuption নকৰিলে ভাল।

Shri Gavinda Chandra Bora :– বৰ্ত্তমান সমবায় ব্যৱস্থাত আমাৰ অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰতেই হওক বা জনসাধাৰণৰ আৰ্থিক অৱস্থা উন্নত কৰাৰ ক্ষেত্ৰতেই হওক গাওলীয়া ৰাইজ বিশেষ ভাৱে সুখী হৈছে। আমি তাৰ যথেষ্ট প্ৰমান পাইছো। আগতে গাৱলীয়া ৰাইজ সুখী হৰ পৰা নাছিল। কিন্তু এতিয়া দেখো যায় যে এই সমবায় আন্দোলন সৃষ্টি হোৱাৰে পৰা গাৱলীয়া ৰাইজ যথেষ্ট সন্তোষ পাইছে, কাৰণ সমবায় ব্যৱস্থাৰ পৰা গাৱলীয়া ৰাইজে প্ৰয়োজন মতে টকা পইচা ধাৰে নিব পাৰি। ইয়াৰ আগতে তেওঁলোকে কাবুলী বা মাৰোৱাৰীৰ পৰা টকা ধাৰে লৈ দুগুণ Interest দি পৰিশোধ কৰিব লগীয়া হৈছিল; কিন্তু এতিয়া কাবুলী বা মাৰোৱাৰীৰ শোষনৰ পৰা কিছু ৰেহাই পাইছে। চৰকাৰে সহায় কৰাত আৰু হাতে হাতে ধন দিয়াত তেওঁলোকে সুখী হৈছে। তাৰ ফলত গাৱলীয়া ৰাইজৰ আৰ্থিক দুৰৱস্থা বৰ্ত্তমান বহুত উন্নত হৈছে। এই State tradings ৰ লগতে Co-operative Society, Apax marketing Society

আদি জড়িত আছে। তাৰ জৰিয়তে ধানৰ দাম ঠিক কৰি ১২ টকাৰ পৰা ১৪, টকা কৰিলে আৰু তাত আমাৰ গাৱলীয়া ৰাইজে বহুতো ভাল পাইছে।

আজি গাৱলীয়া ৰাইজে ধানৰ দাম আগতে যি ৪ টকা পাইছিল। তাৰ ঠাইত ১২/১৪ টকা পাইছে ফলত ৰাইজৰ উপকাৰত আহিছে। কিন্তু আমি চাবলাগিব যে যদি আজি গাৱত সমবায় ভালকৈ হলহেতেন তেতিয়াহলে চৰকাৰ বহুতো লাভবান হলহেতেন। আজি এই control ৰ ফলত ৰাইজে নিজে চিন্তা কৰি কাম কৰিব নোৱাৰা হৈছে। ফলত তেওঁলোকৰ উৎপাদন যি হিচাবে বৰ্দ্ধিত হব লাগিছিল সেই হিচাবে হব নোৱাৰে। আজি Service Co-operative বোৰে উন্নত কৰিব পৰা নাই। আমাৰ নাৰায়নপুৰ Service Co-operative লৈ চালেই হল।

(Voice— তাৰ চেয়াৰমেন কোন)

অসমৰে এজন। কিন্তু সেইখন দেউলীয়া হ'ল। পাচত শুনিছো কোনোবা মানুহৰ কাৰণহৈ এনেকুৱা হল।

(সময়ৰ সংকেত)

কাম কৰিবলৈ গৈ যদি দিনে দিনে মাত্ৰ Balance sheet তৈয়াৰ কৰিবলৈ যায় তেতিয়াহলে অনুস্থান কেনেকৈ চলিব। মই নিজেও এখন Co-operative Soceity ৰ চেয়াৰমেন আছিলো। কিন্তু এতিয়া সেইখন চলি থকা নাই।

(হাঁহি)

সেইকাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো এই সমবায় আন্দোলন গড় দিয়াত যি অসুবিধা হৈছে সেইবিলাক সংশোধনী কৰি চৰকাৰে অতি সোনকালে ইয়াৰ সু-ব্যৱস্থা লৰ লাগে ।

Shrimati Lily Sangupta :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সমাবায় বিভাগৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে বা আদৰ্শ সম্পৃৰ্কে মই নকও । কাৰণ ইয়াৰ গুৰুত্ব বা আদৰ্শ সকলোতে স্বীকৃত, । আমাৰ এই সমবায় বিভাগতটোক গাৱ অঞ্চলত স্বাবলম্বনৰ কাৰণে সুযোগ দিব পৰা নাই বা বাস্তৱমুখী হব পৰা নাই কিয় ?

আমাৰ যি সকলে সমবায় সমিতিৰ সুযোগ লব খুজিছে বা উৎসাহ দেখুৱাইছে সেই পৰিমাণে জিলাত থকা কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ পৰা সুযোগ পাব পৰা নাই । নগৰৰ ব্যৱসায় মূলক আচনী বোৰৰ উদ্দেশ্য বা একনায়কত্ব তেওঁলোকে বুজি নাপায় । সেই বিলাক আচনীকে তেওঁলোকে অনুসৰন বা অনুকৰণ কৰি থাকে । মই আশাকৰো যে আমাৰ হাতত থকা সমবায় বিলাকৰ অবস্থা উদ্দেশ্য আৰু সেই সুবিধা খিনিৰ প্ৰকৃত অৱস্থা অধ্যয়ন কৰি লোৱাৰ প্ৰয়োজন হৈছে । চৰকাৰে এটা Study team কৰি লৈ বা কি আচনি কৰি কেনেকৈ সমবায় কৰিব পাৰে সেই ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে অনুৰোধ জনালো । পুৰণি আচনি বিলাকৰ স্থলও দিনৰ পৰিবৰ্ত্তন হৈছে বুলি মই ভাবো ।

আমাৰ সমবায় ভালকৈ পৰিচালিত নোহোৱাৰ মূল কাৰণ

হৈছে—শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা যথেষ্ট হোৱা নাই। সাধাৰনতে যি সকলে সমবায় কৰিব সেইসকল হৈছে সাধাৰণ লোক। সেইসকলৰ সমবায় শিক্ষাৰ কাৰণে বাজেটত কোনো টকা ধৰা নেদেখিলে। আমাৰ যি ৰাজ্যিক সমবায় ইউনিয়ন। সেই ইউনিয়নৰ প্ৰথম আৰু প্ৰধান কাম ভালকৈ সমবায়ৰ শিক্ষা দিয়া। কিন্তু সেই ব্যৱস্থা নোহোৱাৰ ফলতেই আজি আমাৰ সমবায়ৰ অৱস্থা এই। সেই কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যে প্ৰথমতে জিলাত যি সকল সমবায় কৰ্ম্মচাৰী আছে সেই কৰ্ম্মচাৰী সকলক শিক্ষা দিব লাগে। যাৰ দ্বাৰা সমবায়বোৰৰ ব্যৱসায় মূল্য হব পাৰে। স্বাবলম্বী হব পাৰে

তাৰ পাচত এতিয়া আমাৰ যি বিলাক সমবায় সমিতি এতিয়া গঠন হৈছে। সেই সমবায় সমিতিত একোজনকৈ সমবায় শিক্ষক দিব লাগে। যি জন সমবায় সমিতি পৰিচালক সেই পৰিচালক জনকে সেইদৰে প্ৰশিক্ষক হিচাবেও নিযুক্ত দিব লাগে।

(সময়ৰ সংকেত)

অধ্যক্ষ মহোদয় অলপ সময় পালে ভাল পাম। মই আগতেই কৈছো যে সৰ্ব্ব সাধাৰণ লোকৰো সমবায় গঠিত হব লাগে। আৰু সাধাৰণ সভ্য সকলক প্ৰশিক্ষন দিলে মই জানো, সমবায় মৰা পৰাৰ কোনো স্থল নেথাকিব। দৃষ্টান্ত দি কও Industriel Sector ৰ, যি বিলাক Education Board আছে সেই সকলৰ ৰত্নত আৰু ট্ৰেড ইউনীয়নৰ যত্ন শ্ৰমিক সকলক ট্ৰেড ইউনীয়ন আৰু বাগিচা আদি পৰিচালনাত দ্বায়িত্ব শ্ৰমিক বিবাদ আইন আদিৰ যি শিক্ষা দিয়া হৈছে, তাৰ দ্বাৰা শ্ৰমিক সকলে আজি

যথেষ্ট অভিজ্ঞ হৈছে। সেই দৰে সমবায় সমিতিখনৰ সাধাৰণ সদস্য সকলক সমবায় সমিতি বিলাকৰ Bay-law বাজেত সমিতিখনৰ ব্যৱসায় সম্পৰ্কে প্ৰথমতেই এটা প্ৰশিক্ষন দি নোলোৱাৰ কাৰণে বহুতে সৈমান হয়। এই সমবায় মীন মহল বোৰৰ প্ৰায় মালিক বিলাকে সাধাৰণ শ্ৰেণীৰ মানুহৰ নহয়। কিন্তু ডিব্ৰুগড় জিলাৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলে এই বিলাক Registration কৰাৰ সময়ত সেইবিলাক কথা ভাল ধৰণে নাচায়। এই মালিক সকলৰ সমবায়ৰ পদ্ধতি ভাল, মহল থকা অঞ্চলৰ প্ৰকৃত মাছধৰা লোকক আগৰে পৰা টকা ধাৰে দিয়ে আৰু বিনা সুততেই ধাৰ দিয়ে বেঙ্ক বা চৰকাৰী ব্যৱস্থাৰ ঋণ পাবলৈ হলে অযথা খৰচ বা হায়ৰানীত কোন যায় ? বিনাসুতত আকৌ বজাৰতো তেওঁলোকৰ Agent আছে আৰু প্ৰায় ঘৰতে টকা পঠাবৰ ব্যৱস্থা সেই কাৰণে জনপ্ৰিয় হৈ পৰিছে। আৰু প্ৰায় বিলাক বজাৰ এই সকল বেপাৰীৰ আয়ত্বত আছে। এওঁলোকৰ ব্যৱসায় পদ্ধতিবোৰ প্ৰশংসা কৰিব লগীয়া আমাৰ সমবায়ৰ কৰ্ম্মী সকলে এইদৰে ব্যৱসায় কৰিবলৈ কেতিয়া অভিজ্ঞ হব নেজানো গতিকে চৰকাৰে, মীন সমবায় বা সেইদৰে আন সমবায়ক ঋণ আদি পাবৰ ব্যৱস্থা বোৰ সহজ আৰু শীঘ্ৰে লবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লবলৈ মই অনুৰোধ কৰো। এইবোৰ অসুবিধাৰ কাৰণেই দুখীয়া মানুহে গা কৰিব পৰা নাই, আও ব্যৱসায়ী ধনী হাতত সোমাই পৰিবলে বাধ্য হৈছে।

সেই কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যাতে আমাৰ চৰকাৰে তেওঁলোকক শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে আৰু তেওঁলোকক সহজতে ঋণ আদি দি আগবঢ়াই নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবৰ

কাৰণে অনুৰোধ জনাই মোৰ ৰক্তব্যও সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Pranita Talukder :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত সমবায় এটা ভাল পদ্ধতি আৰু সমবায় Society বিলাক ভাল অনুষ্ঠান। আমাৰ ৰাজ্যত এতিয়া ভালেমান সমবায় অনুস্থান আছে যি জনসাধাৰণৰ অৰ্থ-নৈতিক আৰু সামাজিক উন্নতিত সহায় কৰিছে। কিন্তু কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে যে কিছুমান চৰকাৰী বিষয়াই ভাল নজৰ নিদিয়াৰ কাৰণে অৱশেষত বহুত লোকচান হয়। ফলত Society বন্ধ কৰিবলগীয়া হয় আৰু ৰাইজৰ মাজত অশান্তিৰ সৃষ্টি হয়। উদাহৰণ স্বৰূপে সৰভোগ ৰৰনগৰ Primary marketing Society এখন Regd. Society আছিল। কেই বছৰমান Military ক চৰকাৰী যোগান ধৰিছিল আৰু Society খনৰ যথেষ্ট লাভ হৈছিল। কিন্তু যেতিয়া চৰকাৰে এজন Adninestrative officer নিয়োগ কৰিলে, সেই অফিচাৰ জনে ভাল নজৰ নিদিয়াৰ ফলত কিবা গণ্ডগোল হোৱাত প্ৰায় এক লাখ টকা লোকচান হ'ল। মিলিটেৰীয়েও ভালেমান টকা দিবলৈ বাকী আছে। Society এ অনেক দৰখাস্ত দিয়া স্বত্বেও মিলিটেৰীৰ পৰা টকা পোৱা নাই। ফলত এতিয়া সমবায়খন বন্ধ হৈ আছে। মিলিটেৰীৰ পৰা টকাখিনি পালে ৰাইজৰ বহু উপকাৰ হব। যিজন অফিচাৰৰ কাৰণে সমবায়খনৰ লোকচান হ'ল আৰু সমবায়খন বন্ধ কৰিবলগীয়া হ'ল, তেওঁৰ ওপৰত

চৰকাৰে Action লোৱাটো প্ৰয়োজন বুলি ভাবো, ইয়াকে কৈ মই মঞ্জুৰীটো সমৰ্থন কৰিলো।

* Shri Bimala Prasad Chaliha :—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সমবায় শিতানৰ ৰিৰ্তকত মাননীয় সদস্য কেইৰাজনৰ কথালৈ দৃষ্টি আকৰ্ষণ হৈছে। তাৰ ভিতৰত এইটো সচাকৈয়ে দুৰ্ভাগ্যৰ বিষয়। যেনেকৈ সহায়িকাৰ নিচিনা সৰহ টকা লৈ আৰম্ভ হোৱাৰ অনুষ্ঠান কাৰ্য্যকৰী হোৱা নাই। তাত বহুতো লোকচান হল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৈছো, সহায়িকাৰ সম্পৰ্কত যিবিলাক মানুহ দায়ী সেইবিলাকৰ ওপৰত শাস্তিৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই প্ৰতিশ্ৰুতি দিছো।

(হৰষত ডেস্কত থকিয়াই)

এতম বাকী যিৰিলাক সমৰায়ৰ দোষ ত্ৰুটী আছে, অৱশ্যে ইমান এটা ব্যাপক আন্দোলনৰ কিছুমান দোষ ত্ৰুটী থাকিব পাৰে। আমাৰ সমবায় আন্দোলন অসমত আগতে কি অৱস্থাত আছিল ; এইটো চাব লাগে। আমাৰ Co-operative Movement ৰ Working Capital কিমান আছিল। আৰু এতিয়া কিমান হৈছে। Co-operative অনুস্থান কিমান আছিল আৰু এতিয়া কিমান হৈছে। এইটো চাওক। অৱশ্যে আজি মই তাৰ সংখ্যা দিয়াটো সম্ভৱপৰ নহৰ। অৱশ্যে এই Co-operative ত বহুতো

★Speech not corrected.

হতাশ হবলগীয়া হলেও Co-operative আন্দোলন হিচাপে আগবাঢ়িছে।

(A Voice — সংখ্যা হিচাবে আগবাঢ়িলেও কামত আগবঢ়া নাই)

কামতো আগ বাঢ়িছে। অৱশ্যে Co-operative Movement আজি যেনেকৈ কাৰ্য্যকৰী হব লাগিছিল থিক তেনে ধৰণেৰে হোৱা নাই। যিবিলাক জন সম্পৰ্ক থকা কাম সেই বিলাকত কৃতকাৰ্য্য নোহোৱাৰ কাৰণ কি ? অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য সকলেও এই বিষয়ে নিশ্চয় চিন্তা কৰিছে। এই বিষয়ে চিন্তা কৰি চাই এইটো কথা কব পাৰো যে Co-operative আন্দোলন গণতান্ত্ৰীক আন্দোলন হিচাপে আগবাঢ়ি গৈছে বা উন্নতিৰ পথত আগবাঢ়ি গৈছে।

Shri Sarat Chandra Rabha :— Co-operative Movement ৰ Working Copital বাঢ়িছে যদিও Co-operative হিচাপে আগবাঢ়িব পৰা নাই। মোৰ সমষ্টিত ৭৫ হাজাৰ Working capital আছিল তাত প্ৰাই ১ হাজাৰ টকা লাভ হৈছিল। তথাপিতো মানুহ বিলাকে কাবুলিৰ পৰা টকা ধাৰ কৰিহে ঋণ পৰিশোধ কৰিছিল। মই কও যে Co-operative ৰ অবস্থা আগতকৈ বেয়া হৈছে।

Shri Bimala Prasad Chaliha :— এইটো মই স্বীকাৰ

কৰিবলৈ টান পাইছো। সমবায় আন্দোলনৰ কাৰণে মানুহে কাবুলিৰ পৰা ঋণ লবলগীয়া এতিয়াও হোৱা নাই। মই আৰু এটা কথা কওঁ। এইটো অবশ্যে মই দলীয় ভাবে কোৱা নাই। আমাৰ এটা উৎপোৰক দলৰ দৰ্কাৰ হৈছে। যিটো দলে সমবায় আন্দোলনেই হওক বা পথাৰ পৰিচালনা আন্দোলন হওক বা কৃষি আন্দোলন হওক এই সকলো বিলাকতে আগভাগ লৈ কাম কৰিব পৰা এটা দল লাগে।

(A Voice— এইটো কি শব্দ)

এইটো শব্দ মই নিজে কোৱা নাই আনে কোৱাহে catalectic Agent.

Shri Mahidhar Pegu :— বৰ্ত্তমান আমাৰ সমাজত ব্যক্তিগত মালিকনা বেচি হৈছে তাৰ কাৰণে Co-operative Movement এ সহায় কৰিব পৰা নাই। Co-operative সদস্য সকলে কি পাই বা নাপাই সেইটো নিৰ্ণয় কৰা টান হৈছে।

Shri Bimala Prasad Chaliha :- অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আজি ব্যক্তিগত মালিকনাৰ কথা কব খোজা নাই। মাৰকেটিং Co-operative ৰ আগৰ অৱস্থালৈ মাননীয় সদস্য সকলৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো। সেই সময়ত এই আন্দোলনৰ অৱস্থা কি আছিল। লক্ষীমপুৰৰ গোবিন্দ বৰাই কৈছে যিবিলাক ঠাইত ধান বেচি উৎপাদন বেচি হয় সেই ধানবিলাক সস্তা দামতে

মহাজন সকলক বিক্ৰী কৰি দিয়া হয়। কিন্তু Co-operative Soceity হোৱাৰ পৰা আজি এই অৱস্থাৰ বহুত উন্নতি হৈছে। অৱশ্যে কিছুমান Marketing Soceity ৰ দুৰ্নীতি সোমাইছে সেইটো প্ৰত্বীকাৰ নকৰো। Over all Situaction চাই কৰ পাৰো যে Marketing Soceity হোৱাৰ পৰা ধানৰ বজাৰ উন্নত হৈছে।

সাধাৰণ বজাৰৰ পৰিস্থিতিলৈ চাই তাত দেখিব খেতিয়কৰ অৱস্থা বহুখিনি ভাল হৈছে অৰ্থাৎ সমবায়ৰ গোতেই অৱস্থাটো-ৰেই ভাল হৈছে আৰু উন্নতি হৈছে।

Shri Phani Bora :-মই তৰ্ক নকৰো, কিন্তু এই ক-থাটো মই মানি লব নোৱাৰো যে সমবায় হোৱাৰে পৰা খেতিয়কে ধানৰ পৰা দাম পাইছে আৰু খেতিয়ক উপকৃত হৈছে।

Shri Bimala Prasad Chaliha:—মাননীয় সদস্যই গ্ৰহণ নকৰিলে মই বাধ্য কৰাব নোৱাৰিম। মোৰ যিটো অভিজ্ঞতা ৰা মোৰ যিটো বিশ্বাস যে সমবায় আন্দোলন হোৱাৰে পৰা সাধাৰণ বজাৰত ধানৰ দাম পোৱা গৈছে। আৰু খেতিয়ক স-কলে ধানৰ উপযুক্ত দাম পাইছে।

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani:— ১৯৬৭ চনতে ধানৰ মোনে যে ৬০ টকা হৈছে সেইটো সমবায়ৰ কাৰণে নেকি ?

Shri Bimala Prasad Chaliha:- ধানৰ মোনে ৬০ টকা হৈছে, সমবায় আন্দোলন ভালকৈ নচলোৱাৰ কাৰণে। বৰ্ত্তমান যিটো সমবায় আন্দোলন সেইটোৰ পৰিসৰ অনুযায়ী এই বিভাগটো যেনেকৈ টনকিয়াল কৰিব লাগিছিল তেনেকৈ কৰিব পৰা নাই। আজি মাননীয় সদস্যসকলে এই সমবায়ৰ বিষয়ে যিখিনি সমালোচনা কৰিলে মই তাৰ বাবে তেখেতসকলক ধন্যবাদ জনাইছো আৰু ইয়াৰ পৰা আমি বহুত খিনি উপকৃত হৈছো কাৰণ এই সমালোচনাৰ পৰাই যদি আমি সমবায় সমিতিবোৰ ঠিকমতে পৰিচালনা কৰো তেতিয়াহলে সমবায় আন্দোলনটো বহু পৰিমানে দৃঢ় আৰু সৱল হৈ পৰিব।

Shri Phani Bora:—আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰী Kehoram Hazarika ই এটা প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছিল সেইটো হ'ল পটাচৰাৰী Market সম্পৰ্কত; তেখেতে তন্নতন্নকৈ Market খনৰ কথা কৈছিল; কিন্তু সমাজে বাছি দিয়া কমিটিখনো বেআইনীভাৱে নাকস কৰি দিলে এই সমবায়খন ৰক্ষা কৰিবলৈ চৰকাৰে কিবা ব্যৱস্থা কৰিবনে?

Bimala Prasad Chaliha:- আজি যিবিলাক Individual Case ৰ সংক্ৰান্তত আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে অভিযোগ ডাঙি ধৰিছে সেইবোৰৰ বিষয়ে মোৰ হাতত আজি খবৰ নথকাৰ বাবে মই আজি সকলো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিব নোৱাৰিম। মাননীয় সদস্য সকলে ডাঙি ধৰা অভিযোগ আৰু পৰামৰ্শবোৰৰ Copy মই আজি গৈ তাৰ যথাযথ ব্যৱস্থা কৰিম।

Mr. Deputy Speaker :- I first put the Cut Motion. The question is mat the total provision of Rs. 1, 11, 83, 600 under great No. 34, major head "34 Corporation" at pages 276-283 of the Budget be reduced to Re. 1. i.e. the amount of the whole grant of Rs. 1,11,83,600 do tand reduced to Re. 1

(The motion was negatived).

I now put the grant. The question is that a sum of Rs. 83,87,700 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.1,11,83,600) necessary to depray the Charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971, for the administration of the head "34-Co-operation."

(The motion was adopted.)

Shri Bimala Prasad Chaliha :— Sir, the hon. Member Shri Phani Bora referred to a telegram and he also sent the telegram to me. If you so desird, I may make a statement.

Mr. Deputy Speaker :— We take up item

No. 3 first and then you may make a statement.

Shri Moneswar Boro :— Sir, I beg to call the attention of the Chief Minister, under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the news item appearing in the Assam Tribune, dated the 2nd January, 1970 under the caption "China Extends Air Base at Phari Dzong"

Shri Bimala Prasad Chaliha :— Mr. Deputy Speaker, Sir, the news item refers to extension of air base at Phari Dzong near Sikkim border at an altitude of about 14,300 feet and also about eighty five kilometres from the Indian border. The news item also refers to constructions of mororable roads in close range of the Kameng Division of N.E.F.A. and other stratogic areas near Assam. Strictly speaking, these areas come under the jurisdication of Government of India and the Assam Legislative Assembly do not normally come into the picture. Notwith-standing the jurisdiction

aspect, matters like extension of air base by the Chinese authorities and construction of roads also by them, near the State of Assam might be of serious concern of this State as well. So, with a view to obtain information, Government of India was requested on 21-4-70 for materials in this regard. No information has yet been received. The subject matter covered by the calling attention notice has been brought to the notice of the Central Government.

STATEMENT BY CHIEF MINISTER-RAIL ON TRIBAL STATES OF THE SAPTGRAM ACADAMY HIGH SCHOOL.

Mr. Deputy Speaker :— Now next item.

Shri Bimala Prasad Chaliha :— *Sir*, the telegram referred to is from Shri Jogendra Kumar Basumatary who referred to an incident that took place on the night of 10th May at Sapatgram. Our information is that on 10-5-70 at about 2100 hrs a mob of about 200 students and 300 people belonging to one community armed with

lathis and stones attacked boys hostel of Sapatgram Academy High School occupied by tribal students on the plea that one Madhu, a student of Sapatgram Bengali High School had been kept confined in boys' hostel of Academy and that tribal boys often teased Bengali school girls. The Head Master of the school invited three leaders of the mob to check up hostel and to verify if that allegation was correct. Mob defied and forcibly entered into boys hostel, broke walls and windows and ransacked belongings of boarders and set fire to some articles of boarders. They dispersed for a while and immediately rainforced by about 1000 persons of town being armed with lath's, iron rods and stones and entered the school premises, pelted stones on residence of Head Master and school buildings causing damages to walls, windows, glass panes. They also sprinkled Kerosene Oil and set fire to furnitures of a class room. Fire was put out immediately by Police and saner section of Public. Phone line completely disrupted preventing local and outside

contacts. Damage estimated to be about Rs.7,000/-. The S.I. Kokrajhar with Armed battelion force rushed to the place of occurrence and brought the situation under control. The S.D.P.O. and S.D.O. Kokrajhar also comping at Sapatgram (on 11.5,70) promulgated orders under Section 144 Cr. P.C. from 0600 hrs of 11.5.70 to 0900 hrs of 14.5.70 Case No. 3 (5)70 u/s 147 etc., I.P.C. was registered at Gossaigaon P.S. on complaint of Panchanan Medhi, Head Master of Academy school.

The Headmaster of the Academy School and four borders sustained minor injuries caused by pelting of stones and lathis. One platoon of the District Enforcement Force with three unarmed branch officers have already been detailed. The D.C. and the Additional S.P. are proceeding to the place of occurrence. Development is under close watch.

STATEMENT BY MINISTER, EDUCATION-REGIONAL ENGINEERING COLLEGE, SILCHAR.

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Education) :-- The Board of Governors for the Regional Engg. College Silchar was constituted on 10th January, 1967, by the Govt. of Assam inconsu-ltation with the Govt. of India.

The following are the Governors :

1. The Chairman—Dr. B. R. Sethi, V. C., Dibrugarh University.
2. State Govt. officials—Shri G. C. Phukan - to represent Finance Deptt. of Govt. of Assam.
3. State Govt. officials -Shri A.K.Palit - To represent Technical Education.
4. Representative of Central Govt.—Shri H.S. Sahani
5. Representative of the All - Shri J. S. Chatterjee India Council of Technical Edn. - Shri B. N. Choudhury
6. NON-OFFICIAL MEMBERS—

West Bengal - Prof. H.C. Guha, V.C of Chancellor Jadavpur University.

Assam - Shri Nibaran Chandra Laskar.

Orissa - Shri S. K. Patil, Retd. Chief Engineer P.W.D., Orissa.

Bihar—Not indicated.

Nagaland—Shri Imchelemha Ao,

7. Representative of the University to which it is affiliated—Shri K. M. Khanna, prof. of Physics, Dibrugarh University.

8. Principal and Secretary—Dr. S. K. Barua,

The Board may co-opt two members and co-opted the following from industries—

(1) Shri Surajit Chaliha—Geologist OIL.

(2) Shri Goswami — Chief Chemist, AOC

The project of the Regional Engineering College is a very big one and the total cost may ultimately be about 2½ to 3 crores. Since the project has got to be started from the initial stage including the approach road, it will take considerable time. The initial planning is very important and time consuming, which include survey of the land preparation of the Master Plan, finding out the bearing pressure extensively for desingning the buildings etc. The main

approach road is big one and its construction is in good progress. Since 1967 the following works have been done :

1. The whole area of 1500 bighas has been surveyed.

2. The Master Plan has been prepared and finalised by the Board.

3. The Public Health Engineering Department of the State Govt. has taken up the work of water supply.

4. The Assam State Electricity Board is going ahead with work of drawing high tension line to the site.

5. The construction of approach road is in good progress.

6. The detail design of one hostel building has been submitted by the Architect and tenders are going to be invited soon. The designing of a few more buildings are in progress and is expected to be submitted soon.

As soon as these few buildings are ready

the admission of students can be made. Meanwhile the test of equipments, library, syllabus are being prepared and kept ready.

The construction is being looked after by the construction department of the Board. Consisting of Estate Engineer, one overseer and one Mohirer stationed at Silchar under the general supervision of the principal.

The Board decided that for the time being the Principal will stay at shillong till the minimum buildings are ready since there is a construction staff stationed.

The Board decided to hire one house at Silchar and is being used as office of the construction staff, but since accommodation has been availed of in the Polytechnic premises the rented house will be given up with effect from 1-6-70

The Board of the Regional Engineering College is an autonomous body as much as a University. The State Government can intervene only after a review has been made by an

officer in consultation with the Govt. of India. Taking the discussion in the Assembly as a review, the Govt. propose to instruct the Board to ex-pendite construction.

Shri Rothindra Nath Sen : – Sir, I want to point out one thing. The moment some member has come out with the question pointing out that for four years a house has been unnecessarily rented only to fit in that gentleman without doing any business the Minister has declared in the House that from 1.6.70 the house will be vacated now that accommodation has been arranged in the Polytechnic. I am not going to embarass the Minister, but I want to know why this money has been allowed to be squeezed out to one Congress man.

Re ; ENTRY OF SHRI KANU SANYAL, THE NAXALITE LEADER INTO GOALPARA DISTRICT.

Shri Dulal Chandra Barua :— Sir, I want to know from the Chief Minister whether the Govt. is aware of the fact that Shri Kanu Sanyal,

the Nexalite leader, is camping at Goalpara, and that as his entry has not been declared illegal by the Govt. no arrest could be made ?

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) :— Sir, I do not think it is a fact.

Re : UNVEILING OF SHRI BISHNU RABHA'S PORTRAIT.

Mr. Deputy Speaker :— Here is an announcement. I think the hon. Members have already got the notice that at 6.30 P.M. today in the Arts Gallery late Bishnuprasad Rabha's portrait will be unveiled.

ADJOURNMENT

The Assembly then adjourned till 9 A. M. on Friday, the 15th May 1970.

Shillong, U. Tahbildar

The 14th May 1970. Secretary,

Legislative Assembly, Assam